

Évszázadok ezelőtt, 1771. augusztus 15-én született, és 61 éves korában, 1832-ben halt meg Walter Scott, skót származású író, költő, a romantikus néprajzi regény legnagyobb mestere. Élete fiatalon kezdett foglalkozni a népköltéssel; így aztán csoda, hogy pályája kezdete a skót népköltészet közvetlen ásat tükröző romantikus elvezető költeményeket írt. 1814-től kezdte meg egymás után történelmi regényeit: a skót-angol delmek témakörét feldolgozó Werley, Rob Roy, Kenilworth, középkori angol környezetben játszódó Ivanhoe stb. új műfajt teremtett. E regények érdekességeik szerzőjük nevét, s egyben alapozták e műfaj népszerűségét. Walter Scott hatása más országok irodalmi életére, Irodalmi Akadémiájának is kiterjedt; nálunk elsősorban Miklósnál lehetők felállításának jellegzetességei.

AZ ÜGYELETES ÍRSZERKESZTŐ

Szilágyi Gábor
Telefon: 12-144

Lottó nyerőszámai:

25, 60, 69, 85

ORDÓBÁLT rendez a keres-telepi Hafazias ifjonti körzeti bizottsága augusztus 21-én, pénteken a kekes-telepi fürdőben.

SZTÖNDÍJ. Az Állami Bizottság legutóbbi ülésén felkérte a Művelődési Bizottságot, hogy dolgozzon ki a 1982-ösztől vezesse a középiskolai tanulmányi felmérést új szabályozás. A felmérésű fiatalok tájékoztatásának e formája nem hozta meg a várt eredményt, éppen a toborzásra ösztönző hatást csökkent.

Ideiglenes forgalomkorlátozások

Debreceni városi és járási rendőrkapitányság ideiglenes forgalomkorlátozást vezet el 1981. augusztus 19-02 óráig augusztus 22-én délután, augusztus 22-én délután, és a 99. kilométer közötti szakaszon a hortobágyi határon a Látóképig, 1981. augusztus 20-21-22-én a hortobágyi hidon a szűkített megfigyelőn váltakozó irányú forgalmat rendel a rendőrkapitányság. Hortobágyi Pástervezőműhely csárdájánál parkolóhelyeket lezárták, helyette a hortobágyi községi Tanács igazgatási szerve által kiépített parkoló áll a látogatók rendelkezésére.

A alkotmánynap nagy- zavarok nélkül lebonyolították Debrecenben augusztus 19-én 0 óráig 10 óráig a városi sport- parkok mögötti parkoló- területek. Az ünnepi nagygyűlésre érkező járművek rész- Nagyerdei körút, a Lef- teres Vilmos utca és az Ady körút közötti szakasz- jek ki parkolóhelynek.

Értéktényfejtők figyelmébe!

A 1981. július 26-i száma- megjelent keresztrefény- hegyeztetése: „Dalljátéknak al- is történetet, Jókai a Ci- sárót ajánlotta, A librettó- 10 forintos könyvtárlányt ki: Eggy Józsefné Debrecen- ezredes u. 1., Fésűs Gyula- czen, Vihar u. 11., Garai G- Debrecen, Ibolya u. 23., Ve- dít Debrecen, Budai Nagy u. 17b., Margitai Ibolya Deb- Jászai Mari ter. 3., Sámóczy a Debrecen, Dienes János u- saia Sándor Püspökládány, u. 18., Türo Maria Nyir- gy. Ady Endre u. 18., Papp- hajdúánás, Tulipán u. 8/A., Judit Püspökládány, Isko-

Szerkesztőség: Debrecen, Telefon: 12-144 - Felíró- rint, egy évre 400 forint -

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

HAJDÚ- BIHARI

XXXVIII. ÉVFOLYAM
192. SZÁM

ÁRA: 1,80 FORINT

1981. VIII. 16.,
VASÁRNAP

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Az MNB elnöke az exportbővítő hitelkeret és a vállalati hitelkamatok emeléséről

A Minisztertanács, az Állami Tervbizottság javaslataira — a közelmúltban — a szabályozási rendszer korrekciója keretében olyan intézkedéseket hozott, amelyek a Magyar Nemzeti Bank feladatait is érintik. Ezekről Timár Mátyás, a Magyar Nemzeti Bank elnöke a következő tájékoztatást adta a Magyar Távirati Iroda munkatársának.

Az első félév eredményeiről rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy a termelés volumene — bár a tervezés viszonyait némi lemaradás van — 1981. első felében az 1980. évi stagnálás után növekedő tendenciát mutat. A növekedés mellett — a selektív fejlesztési politika eredményeként — minőségi javulás is tapasztalható a termelés szerkezetében és hatékonyságában. Ennek köszönhető, hogy külgazdaságunk egyensúlya az I. félévben a tervezettnél valamivel kedvezőbb.

A külgazdasági egyensúly javulása annak ellenére következett be, hogy a tőkés világ gazdaságában jelentkező — a korábban vártnál erőteljesebb és makacsabb — gazdasági visszaesés egyes területeken rontotta értékesítési lehetőségeinket. Főként a nagy értékű képviselő fém- és alumíniumkohászati termékek kivitele csökkent. Ezt azonban más termékek piaci lehetőségeinek jobb kihasználásával ellensúlyozni lehetett. Tavalyhoz is.

képest a tőkés külkereskedelmi cserearányunk javult. Mindez újlag ráirányította a figyelmet a rugalmasság és alkalmazkodóképesség fontosságára a gazdálkodás terén.

A nemzetközi pénz- és hitelpiac — mint ismeretes — nem mentes a feszültségektől, sőt ezek ma erőteljesebben jelentkeznek, mint egy évvel ezelőtt. A nemzetközi pénzügyi kamatozatok az infláció elleni harc jegyében rekordszintre emelkedtek, nagyarányú árfolyamváltozások következtek be.

A nemzetközi valutapiac a vezető tőkés valuták között jelentős arányeltolódást mutatott. Az USA-dollár meg erősödésével szemben a többi nyugati valuta árfolyama csökkent. Ez a külkereskedelmi tevékenységet olykor bonyolult helyzet elé állította.

Az ismertett körülmények olyan intézkedéseket indokoltak, amelyek lehetővé teszik az exportbővítő beruházások növelését, és emellett a vállalatokat hatékonyabb és takarékosabb gazdálkodásra ösztönzik.

A bank javasolta az Állami Tervbizottságnak, illetve a kormánynak, hogy kerüljön felelősségre az exportbővítő hitelkeret. Javasoltuk továbbá, hogy emelkedjenek a vállalatok és szövetkezetek körében a hitelkamatok, és egyidejűleg a betéti kamatok

Ezek alapján a Minisztertanács 1 milliárd forinttal megemelte azt a hitelkeretet, amelyből a minden piacon gazdaságosan értékesíthető exportáruhalapokat bővítő beruházásokat finanszírozzuk. A hitelkeret más források átcsoportosításával is emelhető.

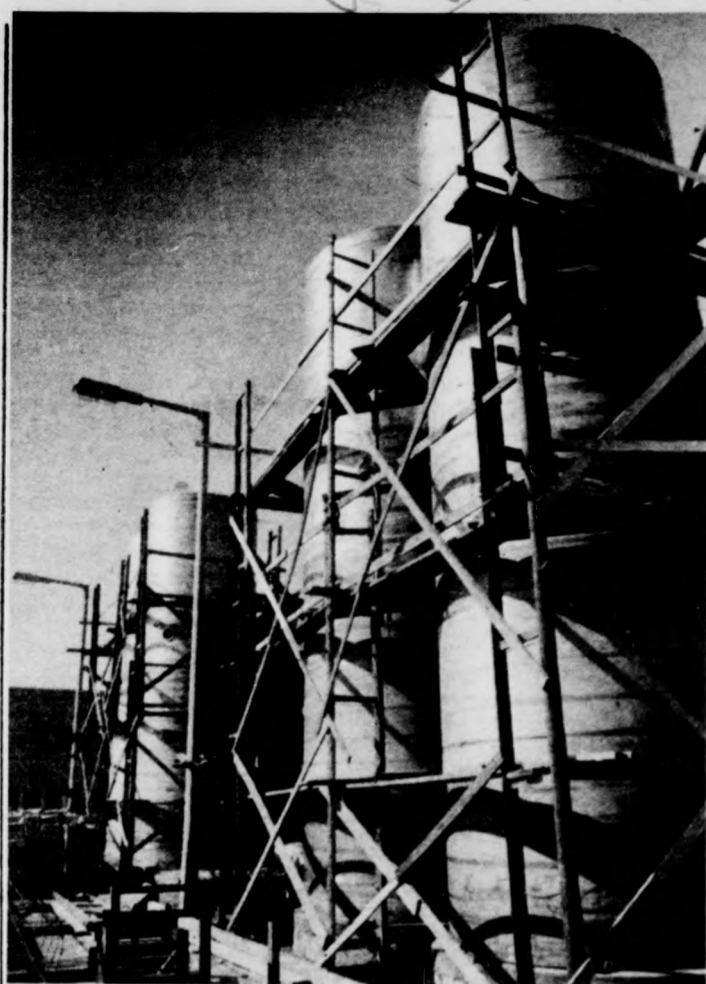
A megemelt hitellehetőségből az exportot növelő, gyorsan megterülő és kedvező devizahozamot ígérő fejlesztéseket támogatjuk.

A kormány felhatalmazást adott a Magyar Nemzeti Banknak, hogy szeptember 1-vel 1 százalékkal növelje a beruházási és forgóeszközhitel, valamint az állami kölcsönök kamata. Altlában emelkedik továbbá az említett napon fennálló forgóeszközhitel-tartozások után felszámított kamat is. Nem nő viszont a forgóalapítói hitelek, az export cég-hitelek refinanszírozó hitelek, valamint egyes speciális konstrukciók keretében folyósított hitelek kamata. Mivel a belső kamatok elszakadtak a nemzetközi pénzpiac magas költségeitől, s még ezzel az emeléssel is jóval alatta maradunk a nemzetközi szintnek, a jövőben is szükségessé válik a kamatok változtatása. Mindez alaposabb mérlegelésre kell hogy késztesse a vállalatokat

takarékosabb készletgazdálkodásra ösztönöz. Egyidejűleg emelkedik a vállalati betétek kamata is. Ezáltal növekszik a megtakarítási érdekek és a felgyülemelő források koncentráltabb és hatékonyabb felhasználása.

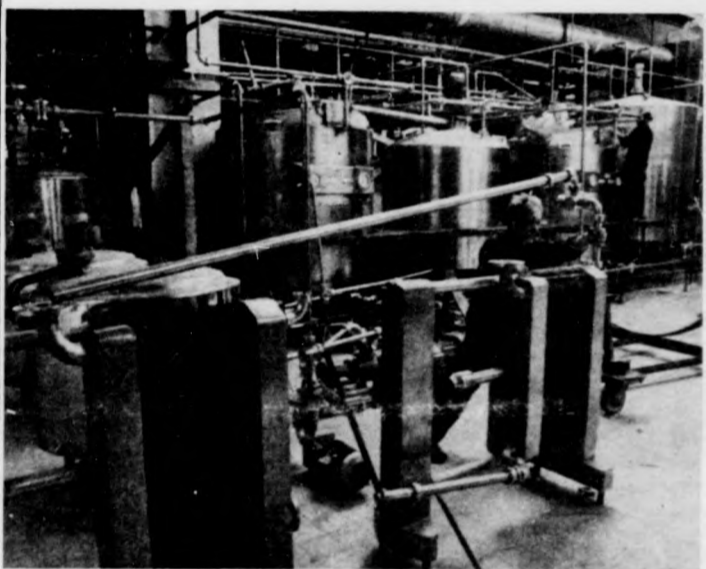
A forint árfolyama a többi valutákkal szemben általában nem változott, de az egyes valutákkal szemben — követve a nemzetközi pénzügyi piacot — rendszeresen ingadozások következtek — rendszeresen kiigazításra került. A világpiac az árfolyam folyamatosan változik. Mivel ezek a változások korábban kisebb méretűek voltak, a bank a devizaárfolyamokat csak havonta módosította. A nemzetközi pénzügyi piacok bekövetkező nagyarányú változásai miatt most gyakoribb árfolyammódosítást vetünk terbe. Erre a vállalatok piacérzékenységének fokozása érdekében szükség van.

A Magyar Nemzeti Bank elnöke végül rámutatott, hogy a népgazdaság egyensúlyi helyzetének további javítása érdekében növelni kell az erőfeszítéseket. A külső körülmények — a VI. ötéves terv által alapul vett helyzettel szemben — nem javultak, hanem inkább romlottak. Ezért tovább kell folytatni a piacot fokozottan figyelembe vevő gazdaságpolitikai, és idejében olyan intézkedéseket kell tenni, amelyek a hatékonyság további növelésére ösztönöznek. (MTI)

Festés előtt a 60 ezer literes tartályok

Szerelik a debreceni tejüzem gépeit

Rozsdamentes anyagból készült vezetékeken szállítják a tejet. A vezetékeket és a tartályokat az ÉLGEP szerelői állítják össze

A megyeszékhely lakosait ellátó tejüzem évek óta rendkívül kedvezőtlen körülmények között, eredeti kapacitásánál lényegesen nagyobb terheléssel dolgozik. Az igények zavartalan kielégítése érdekében vált szükségessé az új városellátó tejüzem építése.

1978 májusában kezdtek az összesen 424 millió forintos beruházást, amelyből 139 millió forint a saját erő, a többi bankhitel. Az új, hat hektáron elterülő üzem épületeit, közműves munkáit a Kelet-magyarországi Közmű- és Mélyépítő Vállalat szakemberei végzik. A berendezések technológiai eszközök szerelését az ÉLGEP és a KIPSZER szerelői megkezd- ták a napokban. Összesen 185 millió forintba kerül az új tejüzem építése, a hazai gépek értéke a 119 millió forintot. Szocialista orszá-

gokból 25 millió forintért vásároltak gépeket és berendezéseket, míg tőkés országokból közel 15 millió forint értékű szivattyú, tárolótartály érkezett.

A tejüzem eredeti beruházási tervében négy darab, egyenként 60 ezer literes tejtartály szerepelt, de a régi tejüzemből áttelepített két darab, egyenként 40 ezer literes tartállyal együtt egy- szerre 320 ezer liter tejet tudnak feldolgozás előtt tárolni. A fertőtlenítő, feldolgozó berendezések egy részét rozsdamentes anyagból készítették, s a feldolgozás végén a Chinoim—Hassia töltőautomaták óránként 4500 zacskó tejet töltenek meg. Az elkészülteket színt a tejen kívüli kakaót, ízesített tejtermékeket, poharas iskolatejet, joghurtfeleket fognak gyártani az új üzemből.

Kombájnok, adapterek, szárítók

KÉSZÜLŐDÉS AZ ŐSZI MUNKÁRA

A tavalyinál várhatóan előbb kezdődik meg az idén a kukorica betakarítása. A legnagyobb területen termeszett növény a nagy me- legben erőteljes érésben van, emiatt a gazdaságok korai indításra készítik fel a gépeket. A kereskedelmi és a nagy munka idejére megfelelő ellátásban részesíti a nagyüzemeket. Az AGRO-TRÓSZT összesítése szerint a gazdaságok az elmúlt évinél várhatóan 30—50 százalékkal több gépet vásárolnak, és a megnövelt teljesítményű gépparkkal igyekeznek még jobban lerövidíteni a kukorica-érés-morzsolás idejét, csökkentve ezzel a veszteségeket.

A nagyüzemek 1980-ban, szeptember végéig összesen 960 kombájnt vásároltak, az idén máris több mint 1100-nál tartanak. És további érdeklődés is mutatkozik, amit az AGROKER vállalatok a raktárkészletből kielégítenek. Összesen több mint 200 arató-cséplő gép van a telepeken, közöttük a nagy teljesítményű E—516-as kombájnt és az olcsóbb SZK—5-ös szovjet arató-cséplő gép. A következő napokban, hetekben további szállítmányok érkeznek külföldről; az NDK és a Szovjetunió mezőgépgyárai a nagy munka kezdetéig leszállítják a megrendelt egységeket. Remény

van arra is, hogy az NDK E—512-es típusú kombájnjai is megérkeznek a kukorica- betakarítás idejére, leg- alábbis annak egy részére. A szerződések negyedik re- gyesedéves határidőre szólnak. A nagyüzemek a kombájn- jaik kétharmadát járatják majd a kukoricatáblákban. A gépekhez elegendő betaka- rító segédzerkezetet, úgyne- vezett adaptert biztosítanak a kereskedelmi vállalatok

Megkezdődött a baráti hadseregek birkózóversenye

Tegnap délután négy órakor tartották meg a városi sportcsarnokban a baráti hadseregek V. nyári spartakiádjának birkózó- versenyeinek ünnepélyes megnyitóját. A küldöttsé- gek bevonulása után Bor- bély Miklós, a Debrecen városi Tanács elnöke- lyetesse köszöntötte a ki- lenc ország katonasportol-ói.

Egy hét a világpolitikában

HÉTFŐ: Weinberger, amerikai hadügyminiszter bejelentette, hogy hozzájárul a neutronfegyver tömeges gyártásához — Nairobian megnyílt az ENSZ első energia-világkonferenciája

KEDD: Véget ért a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottságának ülése — Megbénult a légiforgalom Amerika és Európa között az amerikai légiirányítók sztrájkja következtében

SZERDA: Libanon kormánya elfogadta Líbia ajánlatát egy légvédelmi rakétarendszer átadásáról — Hazaérkezett Iránból az ott élt és dolgozott franciák utolsó csoportja — Haig amerikai külügyminiszter beszéde a Szovjetunióval való együttműködés „előfeltételeiről”

CSÜTÖRTÖK: TASZSZ-nyilatkozat a neutronfegyverek gyártásáról — Reagan elnök sajtóértekezleten említést tett készségéről, hogy találkozzék a szovjet államfővel — Berlinben ünnepi gyűlésen emlékeztek meg az államhatár biztosítására tett 1961. augusztus 31. intézkedésekről

PÉNTEK: Leonid Breznev eszmecsere folytatott a rövid munkalátogatáson a Szovjetunióban járt lengyel vezetőkkel, Kaniával és Jaruzelskivel — Amerikai javaslat közel-keleti atomfegyvermentes övezet létrehozására

A HÉT HÁROM KÉRDÉSE

Hogyan reagál a világ

Reagan neutronfegyver-határozatára?

Nem túlzás azt állítani, hogy a világ megrökönyvéssel fogadta a washingtoni hírt a neutronfegyver tömeges gyártásának elkezdéséről — ez aztán nyugtalanságra, aggodalomra építve átsapott, mint tiltakozásba, elutasításba. Természetesen az USA atlanti szövetségesei nem mind és nem kormányzati szinten mernek, tudnak, akarnak szembeszállni Reagan döntésével. Így például az angol kormány hallgat, s nyilván tudja a régi igazságot: aki hallgat, beleegyezni látszik. Párizsban is hivatalosan legfeljebb csak „kéretelműnek” mondják a washingtoni indoklást: ha egyelőre Amerika földjén is maradnak a neutronfegyverek, nyilván az európai hadszíntérré szánják őket. Tokióban vagy Bonnban a szövítők a mögé a megállapítás mögé bújtak, hogy „amerikai belügy” a neutronfegyver gyártása.

Viszont már a NATO-n belül is hallani dán és holland kormányvéleményeket, amelyek elítélik a neutronfegyvert, ezenkívül pedig feltűnő a NATO-országok kormánykörüli nyugtalankodnak amiatt, hogy a neutronfegyver kérdése megosztja az Atlanti Szövetséget, s főképp attól tartanak, hogy a gyűlöletes és barbár új fegyver eleni népi tiltakozás végül úgynevezett „eurorakéták” telepítését is meg fogja akadályozni.

A sajtó — már a polgári sajtó is — még tovább megy. Katonai szakértők cikkeiben vagy publicisztikai írásokban kifejezésre jut az aggodalom: a neutronfegyver közelebb hozza az atomháború veszélyét, hiszen leszállítja az úgynevezett atomküzőből, az atomfegyver bevetése könnyebbé válik, kevesebb felelősséget igényelhet, alacsonyabb döntési szinten történhet...

Világszerte felháborodást keltett az Egyesült Államokban a neutronbomba gyártásáról bejelentett döntés. Képünkön: fiatalok tüntető akciója az NSZK-beli Stuttgartban

Mik az okai és tanulságai az amerikai légiirányítók sztrájkjának?

Az Egyesült Államokban rábízva, évente 115 000 dol-17 500 légiirányító ült a repülőterek tornyaiban a radarok előtt — átlagosan 150 utassal... 33 000 dollár volt. Nemcsak ezt kevesellették, arra hivatkozva, hogy egy pilóta, akire 150 ember élete van

A hét elején közös közlemény kiadásával fejeződött be a kubai—mexikói csücskalátkozó. Képünkön: Fidel Castro és López Portilló elnök a mexikói Cozumelben

Követeléseikért sztrájkba léptek. Pedig — s erre most figyelt fel a világ — az USA úgynevezett szövetségi, tehát állami alkalmazottainak a sztrájk! Alkalmaztatásukkor alá is kell írniok erről egy kötelezvényt.

Reagan kormánya, amely a kemény kéz, „a rend és a törvény” politikáját alkalmazza, kíméletlenül lesújtott a sztrájkolókra, tizezernél több felmondólevelet küldött ki a közlekedési miniszter, Lewis. Katonai repülésirányítók léptek a sztrájkolók és elbocsátottak helyére. Váltakozó katasztrófák kockázatát is, de egyelőre — szerencsére — nem történt légi szerencsétlenség. Viszont a kanadai és nyugat-európai légitársaságok sokáig haboz-

Az amerikai légiirányítók sztrájkja komoly fennakadást okozott a nemzetközi repülőforgalomban. Képünkön: a járatok késése vagy kimaradása miatt sokan éjszakáztak a New York-i Kennedy repülőtéren is (Fotó: AP — MTI — KS)

Mi a feladata az ENSZ energiakonferenciájának?

Nairobian 154 ország 4000 küldötte tizenegy napon át vitatta meg a világ energiaproblémáit. A kenyai fővárosba az ENSZ hívta össze ezt az első ilyen, világméretű energiakonferenciát, amely a Föld országai többségének legsúlyosabb gondjaival kell hogy foglalkozzék. A 133 fejlődő (valójában fejletlen) ország közül 90-nek nincs olaja, s mert a „fekete arany” egyre drágább, mind több országban használják energiaforrásnak is a fa égését, így viszont rohamosan pusztul a faállomány, s például a Föld időjárás viszonyait befolyásolhatja, ha eltűnnek óriási erdők a felszínről... Manapság minden másodpercben három hektár erdővel lesz kevesebb!

A fejlődő országok 1976-ban még egymillió 700 millió tonna olajat használtak fel, 2000-ben már több mint ötmillió tonnára lesz szükségük, de még úgy is csak az egyötödét veszik igénybe annak, amit a fejlett ipari országok hasznosítanak. Nairobian szó van a napenergiáról, a szélenergiáról, a biomassza adta energiáról, a különböző technológiákról, a szükséges beruházások finanszírozásáról és így tovább. Megállapíthatóan inkább technikai, mint politikai oldalról közelítik meg a kérdést az energiagondokat. De a politika sem mellőzhető: nyilvánvaló, hogy ha a fejlett iparú tőkés országok több megértést tanúsítanak a harmadik világ súlyos helyzete iránt, s egyfajta önmérsékletre képesek lennének, akkor csökkenteni lehetne a politikai, gazdasági robbanásveszélyt.

Pályi József

Szovjet javaslat a világűr fegyvermentesítésére

A Szovjetunió javasolta, hogy tüzzék az ENSZ-közgyűlés szeptember 15-én kezdődő 35. ülészakán napirendjére a fegyverek világűrben történő felhasználását tiltó nemzetközi szerződés kidolgozásának kérdését.

A napokban előterjesztett új szovjet javaslat célja — mint ismeretes —, az, hogy nemzetközi szerződés révén tiltásuk be mindenfajta fegyver eljuttatását a világűrbe, és ezáltal útját állják a kozmikus térség militarizálásának.

E javaslat — írja a szovjet kezdeményezést kommentálva a TASZSZ hírgyűlése — logikus folytatása azoknak a szovjet erőfeszítéseknek, amelyeknek célja, hogy a világűr a békes együttműködés, és ne a katonai célú cselekmények színtere legyen.

A Szovjetunió által javasolt szerződés tervezet értelmében a részt vevő tagállamok kötelezettséget vállalnak arra, hogy nem bocsátanak Föld körüli pályára semmilyenfajta fegyvert hordozó objektumokat, nem teszik lehetővé, hogy az égitesteken és a világűrben fegyvereket helyezzenek el, beleértve a több célra felhasználható, ember által vezérelt űrhajókat is.

Kania és Jaruzelski hazaérkezett a Szovjetunióból

Stanislaw Kania, a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára és Wojciech Jaruzelski, a LEMP KB Politikai Bizottságának tagja, miniszterelnök és nemzetvédelmi miniszter, hadseregtábornok szombaton délután hazaérkezett Varsóba. A két lengyel vezető a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának meghívására tett rövid baráti munkalátogatást a Szovjetunióba — jelentette a PAP lengyel táviratiroda.

Stanislaw Kaniát és Wojciech Jaruzelskit a varsói repülőtéren a LEMP KB Politikai Bizottság titkárságának és Minisztertanácsának tagjai üdvözölték. Jelen volt Vaszilij Svirin, a Szovjetunió Varsói nagykövetségének ügyvivője. (MTI)

Szovjet szállítások Lengyelországnak

Július végéig a Szovjetunió 54,2 százaléka teljesítette Lengyelországra irányuló éves nyersanyag- és áruszállítási tervét. A legfontosabb nyersanyagok és fűtőanyagok szállításában túlteljesítették az év első hét hónapjára tervezett mennyiséget. Így a lengyel ipar eddig 8,2 millió tonna vasércet, a megállapodásnál 40 ezer tonnával több nyersvasat, 3010 millió köbméter földgázt, 7723,5 ezer tonna kőolajat, 480 ezer tonna benzint, s a tervezettnél 3,5 tonnával több kokszolható szenet kapott a Szovjetuniótól. Hasonlóképpen fokozódik a közszükségleti cikkek és a mezőgazdasági termékek szállítása.

A PAP lengyel hírgyűlése szerint a szovjet szállítások szerkezete, ritmikusága megfelel a lengyel ipar szükségleteinek, s a teljesítéseknél figyelembe veszik a rendkívüli igényeket is. Lengyelország számos olyan nyersanyagot és árucikket kap a Szovjetuniótól, amelyet más országokban nem tudna beszerezni. Ugyanakkor Lengyelország nem képes arra, hogy idejében eleget tegyen a Szovjetunióval szembeni exportkötelezettségeinek. Kétségek sok olyan nyersanyag és áru szállítása, amelyet a szovjet népgazdasági terv előkészítésénél számításba vettek. (MTI)

A szovjet légierők napja

Augusztus 16.: a szovjet légierők napja. A Szovjetunió légierője széles körű feladatok megoldására, a szárazföldi erők és a flotta felezésére és támogatására egyaránt képes. Egyre nagyobb jelentőségre tesznek szert a harci helikopterek is, amelyek a szárazföldi csapatok támogatására hivatottak, mind támadás, mind védekezés alatt. A nagy teherbifogású katonai szállító repülőgépek a haderők nagy távoiságokra történő átcsoportosítására adnak lehetőséget. Ma már a levegőben aratott győzelem nemcsak a szembenálló felek technikájától függ, hanem e technikát vezérlő emberektől is. A szovjet légierő jól képzett katonái a Varsói Szerződés tagállamainak harcosaival vállalva vetve késznek megvédeni mindenféle támadási kísérlettel a szocializmus és a béke vívmányait. (APN)

Szovjet katonai helikopter legénysége

Új g

A szerszámgépekkel rendelkező TECHNOIMPEX egy vezetőjét hallottam, hogy legkorszerűbb berendezésekkel Magyarországon kíván csak Japán képes betölni egyes nyugati-európai piacokra. Mielőtt jogos büszkeséggel lelkendezhettem volna gyorsan hozzátette: itthon szont fél évszázada technológiai szintet konzerválunk. Nem túlzás azt állítani, hogy a magyar szerszámge-

JÁRUL

Raadásul az idén mint megnőtt volna az igény elavult technológiát képviselő gépek iránt. A külkereskedem félsszáz olyan berendezést importált, amelyek gyártását 15—20 éve mi magunk szüntettük meg. — Bizonyára a kisebb szövetkezetek meglétközéséig, vagy esetleg kiskapari munkahelyek létrejöttéig ezek a gépek ott maradnak mindenféle fegyvertől. Nem szabad megengedni, hogy a kozmosz a fegyverkezési hajszáj újabb színterévé váljék. E célok elérését szolgálhatná a nemzetközi szerződés megkötése erről a kérdérről. (MTI)

A technológia ily módon való konzerválása, esetleg visszafelújítása viszont általában nem érdeke a népgazdaságnak.

Vajon miért nem használunk korszerűbb, termelékenyebb és megbízhatóbb gépeket, amikor a magyar ipar-

Az adatokat lyukszal

Számol a Vol

1981 áprilisában kapta meg a Központi Fizikai Kutató Intézet elektronikai részlegének szerszámüzeme az új rendszert. A gépbyte információk dolgozik mágneses lemezegység és kártyák háttérként.

Jelenleg a Volán Tröszt segítségével az állóeszközök nyilvántartásának elektronikai munkáját a tehergépjárművekkel kapcsolatos feladatokat is.

A távolabbi elképzelések bájálják a helyi autóbussz közlekedést kidolgozni.

A kívánt adatokat, táblázatokat a gyorsnyomató pirra nyomtatja

Az információ egy részét mágnesszalagon tárolják

A világűr ésítésére

eli, hogy az imperializ-
legagresszívabb körei,
hibájából az utóbbi idő-
nőtt a fegyverkezési haj-
világűrre való kiterjesz-
nek veszélye — mutat rá
ASZSZ. Az Egyesült Állam-
jelenlegi kormánya a
szetközi enyhülés aláása,
és a militarista pszichózis
közösát célzó irányvona-
keretében azzal a szán-
kal erőlteti a fegyverke-
hajzását, hogy azt a vi-
re is kiterjessze.

az amerikai kongresszus
ai szerint az Egyesült Ál-
ok összes űrkísérleteinek
egy 60 százaléka a
ügyminisztérium megren-
sere került sor, és az űr-
tást szolgáló összes ki-
ok 40 százalékát katonai
ra fordították. A Penta-
komplex programot dol-
tt ki a műholdelhárító
ver kifejlesztésére.

nemzetközi feszültséget
zó lépéssel szemben a
tjetunio úgy véli — hang-
gyza végezetül a TASZSZ
nyónökség —, hogy a vi-
nek mindig mentesnek
maradnia mindenféle
vertől. Nem szabad meg-
dni, hogy a kozmosz a
verkezési hajza újabb
erévé válják. E célok el-
t szolgálhatná a nem-
zi szerződés megkötése
a kérdéssről. (MTI)

Zsuzszi Sovjetunióból

ovjetunióba — jelentette
P lengyel távirati iro-
nislav Kaniát és Woj-
Jaruzsokit a varsói re-
eren a LEMP KB Po-
Bizottságának, a Köz-
Bizottság titkárságának
nizszi tanácsának tag-
dvözöltek. Jelen volt
ij Svirin, a Szovjetunio
nagykövetségének
vője. (MTI)

ítások agnak

PAP lengyel hírgyűnök-
munkatársai szerint a
et szállítások szerkeze-
tmikussága megfelel a
el ipar szükségleteinek,
eljesítéséknél figyelembe
a rendkívüli igénye-
is. Lengyelország szá-
olyan nyersanyagot és
kkel kap a Szovjet-
ól, amelyet más orszá-
an nem tudna beszerez-
Ugyanakkor Lengyelor-
nem képes arra, hogy
ben eleget tegyen a
etunioval szembeni ex-
toteleztségeinek. Ké-
ok olyan nyersanyag és
szállítása, amelyet a
et népgazdasági terv el-
ésénél számításba vet-
(MTI)

ők napja

ek a haderők nagy tá-
okra történő átcsoport-
sára adnak lehetőséget.
bár a levegőben aratott
nem nemcsak a szem-
ló felek technikájától
hanem a technikát ve-
emberektől is. A szov-
gierő jól képzett kato-
Varsói Szerződés tag-
ainak harcosaival váll-
készek megvédeni
enféle támadási kísér-
a szocializmus és a bé-
mányait. (APN)

Új gépekkel, régi technológiával

A szerszámgépekkel keres-
kedő TECHNOIMPEX egyik
vezetőjétől hallottam, hogy a
legkorszerűbb berendezések-
kel Magyarországán kívül
csak Japán képes betörni
egy nyugati-európai pia-
cokra. Mielőtt jogos büszke-
séggel lelkendezhettem volna,
gyorsan hozzátette: itthon vi-
szont fél évszázados techno-
lógiai szintet konzerválunk.
Nem túlzás azt állítani,
hogy a magyar szerszámgép-

ipar korszerű. A teljes szer-
számgéptermeletésben a szám-
jegy, illetve mikroszámítógép
vezérlésű berendezések ará-
nya ma több mint 40 száza-
lék, de öt év múlva eléri a 70
százalékot. Örvedetes, hogy
szerszámgépivitelünk az
utóbbi évtizedben megsok-
szorozódott, s ma a termelés
80 százaléka kerül külföldre.
Ennek örülhetünk, ám annak
már kevésbé, hogy a hazai
felhasználásra kevés jut.

KORSZERŰ GÉPPARK SZÜKSÉGES

A magyar ipar összesen
legfeljebb 400 korszerű szer-
számgépet használ. Csak ösz-
szehasonlításul: az NDK-ban,
Csehszlovákiában évente állí-
tanak munkába ugyanennyit.
A románok és a bolgárok szá-
mos licenccsúrlással fejlesz-
ték a gyártást, de az így ké-
szülő gépeket jórészt maguk
használik fel. A szovjet űze-
mekben évente több ezer
ilyen berendezést szerelnek
fel. Nálunk a megfelelően
korszerű géppark hiányából
adódik, hogy az iparban fog-
lalkoztatott munkaerő terme-
lékenysége még a közepesen
fejlett ipari országokéval ösz-
szelve is alacsony. A Köz-
ponti Statisztikai Hivatal ki-
mutatása szerint Ausztriában
60 százalékkal, Csehszlová-
kiában 87, az NDK-ban 100
és Franciaországban 140 szá-
zalekkel kedvezőbb az ipar
termelékenysége.

Az alacsony hazai terme-
lékenységi mutató javításá-
hoz ma már nem elég, ha a
munkaadaknak ügyes, tap-
asztalt munkások dolgoz-
nak. Olyan géppark is szük-
séges, amely a megnöveke-
zett mennyiségi és minőségi
követelményeknek is eleget
tesz. A gépesítettség felemás
helyzetén sürgősen segíteni
kellene, elsősorban megfele-
lően ösztönözni, szervezett,
megfontolt termelőszköz-
kereskedéssel. Mert a
többi feltétel adott. Gépipar-
unk képes a legmodernebb
termelési eszközök gazdasá-
sági sorozatgyártására, kivált-
képp ha figyelembe vesszük
a KGST-országok kialakuló-
ban levő munkamegosztását
és a világ legnagyobb szer-
számgépgyártóival — például
a Gildemeisterrel, a Heid
vagy a Linner cégekkel —
fennálló termelési és piaci
együttműködéseket.

E korszerű gépek előnyeit a
hagyományos szerszámgépek-
kel szemben senki nem von-
hatja kétségbe. A gazdaságos
felhasználás sem vitatható
többé. Ha van pénz az el-
avult gépek tucatjainak im-
portjára, talán lesz vagy ma-
rad pénz a hazai gyártmányú
korszerű gépek megvételére
is. Nézzünk jobban körül sa-
ját házuk táján!

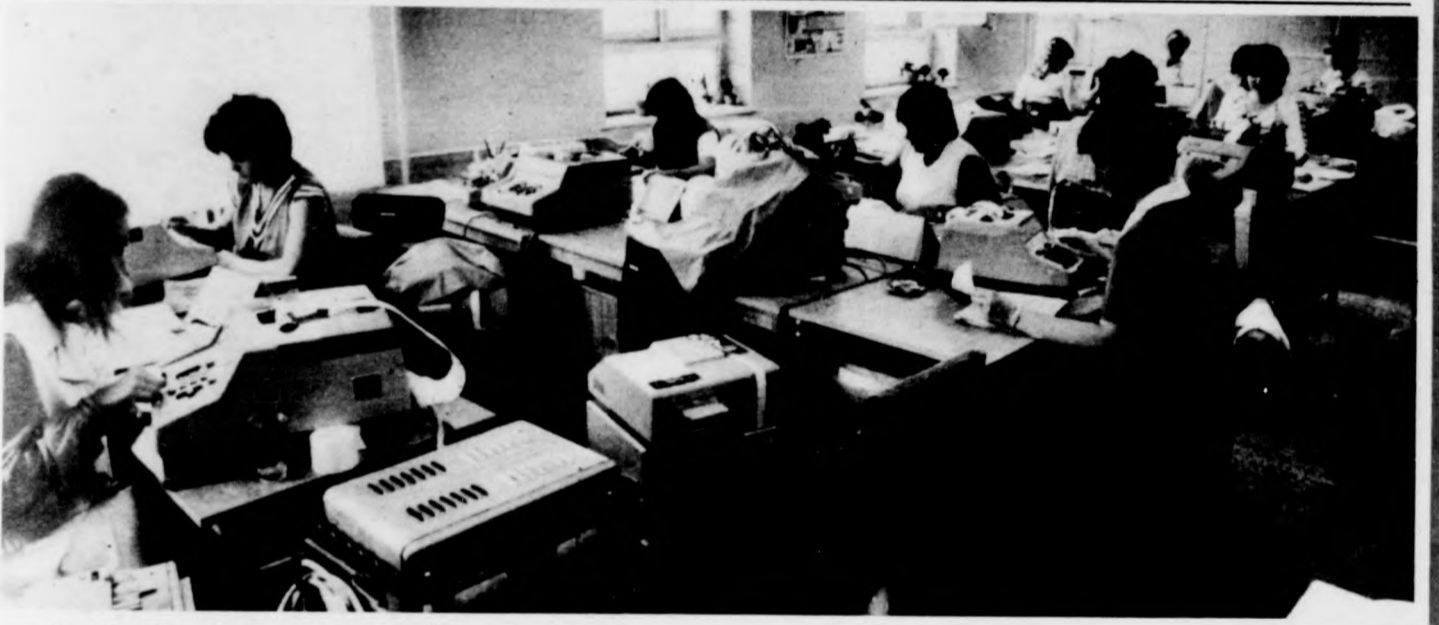
Szöke László

JÁRULÉKOT KAP

Rádásul az idén mintha
magnótt volna az igény az
elavult technológiát képvise-
lő gépek iránt. A külkereske-
delem felszáz olyan berende-
zést importált, amelyek gyár-
tását 15—20 éve mi magunk
szüntettük meg. — Bizonyára
a kisebb szövetkezetek mel-
lékülzemaiba, vagy esetleg
kisipari munkahelyekre ke-
rülnek ezek a gépek — okos-
kodom, de választékot máris
sorolják a nagyvállalatokat
miatt megrendelőket. A kül-
kereskedelem nem szabályoz,
hanem jutalékokat kap az üzlet-
készek után, és még ilyen
importügyletek lebonyolítá-
sához is érdeke fűződik.

A technológia ily módon
való konzerválása, esetleg
visszafejlesztése viszont egy-
általában nem érdeke a nép-
gazdaságnak.
Vajon miért nem használ-
unk korszerűbb, termeléken-
yebb és megbízhatóbb gépe-
ket, amikor a magyar ipar a

nemzetközi élvonalba tarto-
zik?
A legtöbben arra hivatkoz-
nak, hogy korábban ezek az
NC-gépek meglehetősen sok-
ba kerültek, a kialakult hazai
bér- és árviszonyok mellett
pedig csak gazdaságtalanul
tudták volna felhasználni
őket. Amióta az elektronika
betört a szerszámgépgyártás-
ba, tovább nőtt a gépek tel-
jesítménye, és a gépek átlá-
gos árszínvonala jelentősen
csökkent. Mindezzel a hazai
szerszámgépgyártó ipar lé-
pést tudott tartani, a felhasz-
náló ágazatok azonban nem.
Bármire is hivatkoznak —
szűkebb anyagi lehetőségeik-
re vagy szakemberhiányra
—, úgy tűnik, sokkal konzerv-
atívabbak vagyunk, mint
mások. Pedig az ipari gyár-
tmányok iránti igényesség
napról napra nő, és a hazai
ipar versenyképes akar len-
ni, akkor a szükséges gyártó-
eszközökkel rendelkeznie kell.

Az adatokat lyukszalagon rögzítik

Számolóközpont a Volánnál

1981 áprilisában kapta meg a Volán 6. számú Vállalata a
Központi Fizikai Kutató Intézet által gyártott TPA.1140 tí-
pusú számítógép-rendszert. A KFKI és a Volán Tröszt
elektronikai részlegének szakemberei május elején helyezték
üzembe az új rendszert. A gép működés közben 256 kilo-
byte információval dolgozik. A rendszerhez egyelőre négy
mágnesszalag lemezegység és két mágnesszalag egység csatlako-
zik háttérként.
Jelenleg a Volán Tröszt Elektronikai Központjának segít-
ségével az állóeszközök nyitvántartását végzik. Emellett az
anyaggazdálkodási munkákat segíti a számítógép, s elvégzik
a tehergépjárművekkel kapcsolatos adminisztrációs számlá-
zási feladatokat is.
A távolabbi elképzelések között szerepel, hogy megpro-
bálják a helyi autóbusszközlekedés számítógépes irányítá-
sát kidolgozni.

A több mint 20 millió forintos költséggel megépült szá-
mítóközpontban harmincegyen dolgoznak

A kívánt adatokat, táblá-
zatokat a gyorsnyomató pa-
pírra nyomtatja
Az információ egy részét
mágnesszalagon tárolják

Ha kevés a szakember

Profilváltás Biharkeresztesen

Korábban gyerekbútorairól, az Ikarusnak végzett be-
dolgozásról volt ismert a biharkeresztesi Fa- és Építőipari
Szövetkezet. Az utóbbi időben műszaki gumicikkek gyár-
tásába kezdtek, s ezzel újabb, biztosnak tűnő profilt hoz-
tak létre. Gazdaságosan sokféle tevékenységet űzni csak
jól szervezett termeléssel, modern technikai eszközökkel
lehet, s akkor még mindig figyelni kell a piacot. A szö-
vetkezet eddig állta a versenyt, s jelenlegi elképzeléseik,
terveik biztató jövőt sejtetnek.

EMELKEDŐ KÖLTSÉGEK

Olcso bútorokat készítenek Biharkeresztesen. Az idei
terv tízezer darab Bandi gyerekeverő, tízezezer írós-
asztal és tizenkilencezer szék elkészítése, s az árak —
a kártyozott bútoroknál a szövetből függően — 2100—2200,
798, illetve 210—230 forint. A BUTORÉRT talán legolcsóbb
gyerekbútorai ezek, s hiába az évtizedes begyakorlotti-
ság, az emelkedő költségek miatt egyre kevesebb a haszon
ezeken a termékeken.

Valamit javult az alapanyag-ellátás, a kellékeknek át-
meneti az anyaghiány, de a szövetváltások bizony most is
gyakran hiányos. Ezt figyelembe véve is teljesítik a tervet,
s ha a BUTORÉRT-tel sikerül megegyezni, jövőre már egy
korszerűbb, de ugyancsak olcsó gyerekbútorcsaládot
fognak gyártani Biharkeresztesen.
Tízennyegesztendeje készítik az Ikarus-autóbusszok
padlóit a szövetkezetben, s 1979-ben 118 millió forintot
„inkasszáltak” ezért. A tavalyi bevétel már meghaladta a
141 milliót, s ez annak köszönhető, hogy a vasúti jármű-
vek felújításánál is használják a Biharkeresztesen készült
padlókat. A szovjet nyírfalemezt a Lignimex importálja,
s az ERDÉRT értékesíti. Amikor szállítási nehézségek
adódtak, vagy speciális igényeket kellett kielégíteni, a nyír-
lemezek egy temesvári gyárból, a számla egy amerikai
bankból érkezett.

Az Ikarus igényeire való alkalmazkodás nem könnyű
feladat, de ha figyelembe vesszük, hogy a szövetkezet
230 millió forintos termelési tervéből 150 milliót az Ika-
rus-kooperáció jelent, s ez biztos piac, érthető a ragasz-
kodás az együttműködéshez. Csak egyetlen példát a speci-
ális igényekre: amikor az Ikarus az amerikai piac
meghódítására törekedett, olyan buszokat készítettek, ame-
lyek padlója összesen három darabból állt. Ehhez speci-
ális lemez, különleges megmunkálás kellett.

A dunakeszi járműjavító lett új partnere a biharkeresz-
tesi Fa- és Építőipari Szövetkezetnek. Hűtővagonok, szem-
élyszállító kocsik felújításához használnak egyre több
biharkeresztesi padlót, s ily módon a korábbi osztrák im-
portot lehetett felváltani.

BIZTATÓ JÖVŐ

Az 50 milliós bútorgyártás, a 150 milliós Ikarus-koop-
eráció mellett most még csekélynek tűnik a műszaki gumic-
kkek 8—10 milliós termelése. Nem is a gyártás nagysága
a fontos, hanem az, hogy tőkés importot pótolnak a gumi-
rosták készítésével. A kö- és kavicsbányák mozgó rostái-
hoz készítenek gumiból lemezeket Biharkeresztesen, s az
igények jelentősen meghaladják a kapacitást. Így az új
tevékenység biztató jövőt ígér, s a fejlődést szinte csak a
munkaerőhiány befolyásolja. Ez egyébként a szövetke-
zet egyik legnagyobb gondja. Amióta megszüntették a
szakmunkásképzést Biharkeresztesen, nincs elegendő szak-
ember. Akik Berettyóújfaluba, Debrecenbe mennek tanul-
ni, a legtrikább esetben jelentkeznek asztalostanulónak.
Inkább valamilyen jövedelmezőbb foglalkozást választ-
nak, s az egyszer elröppentek csekély százaléka tér vissza
Biharkeresztesre.
Segéd munkások, betanított munkások képzésével prób-
bálják a szakemberek számát növelni, de nyilvánvaló,
hogy ennek lehetőségei korlátozottabbak, mint a nappali
tagozaton végzetek felvétele. Lényegében hasonló a hely-
zet az építőipari részlegnél is, ahol az nehezíti a profil bő-
vítését, hogy rengeteg utánajárással lehet megszerezni a
házépítés szereléseit. A téglá, cement, homok és egyéb
alapvető anyagok beszerzése már nem okoz problémát.
A tervezők által előírt szerelések, ajtók, ablakok után
gyakran hónapokig kell járni. Ez is arra ösztönözte a szö-
vetkezet vezetőit, hogy az építőipari részleg tevékenységét
a biharkeresztesi igények kielégítésére korlátozzák. A köz-
ség csinosításában, szépítésében példamutató munkát vé-
geznek. Ottjártunkkor épp azt vitatták, hogy a község la-
kosai által felajánlott és összegyűlt 55 ezer forint ésszerű
felhasználásával hogyan lehetne az általános iskola ivóvíz-
ellátását szeptemberre (!) megoldani.

A szűkülő beruházási piac miatt a múlt évtizedben ne-
hezségekkel küszködött a szövetkezet építőipari részlege.
Tartósnak itélve a beruházási piac pangását, a hatodik öt-
éves tervben a felújítási, karbantartási munkák részará-
nyának növelésével számolnak. Idén nyolc belvízkárosult-
nak építenek új lakást, s ez az egyéb munkákkal együtt
lefoglalja az építőipari részleg kapacitását.

FÜGGŐSÉG, VÉDETTSÉG

Apró lépésekkel halad előre a biharkeresztesi Fa- és
Építőipari Szövetkezet. Tulajdonképpen léphetne nagyobb-
bakt is, hiszen hitelből finanszírozhatja beruházást, s a
mindig kínálati hiányos gyerekbútorpiacon új termékek
bevezetésére vállalkozhatna. A munkaerőhiány ezt nehe-
zíti, így érthető, ha a biztosabbnak látszó Ikarus-kooper-
ációt választják.

Egy nagyvállalattal évekig együtt dolgozni kölcsönös
függőséget, de olykor — például alapanyaghiány esetén —
védettséget is jelent. Hiszen nyilvánvaló, hogy amikor az
Ikarus buszok exportja forog kockán, sokkal hamarabb
„mozdulnak” az illetékesek, mintha egy szövetkezet faipa-
ri üzeme marad anyag nélkül.

A két másik részleg tulajdonképpen máris a piachoz al-
kalmazkodik. A lakásépítés nem nyereséges, így vissza-
fejlesztése vagy szinten tartása indokolt. Van fantázia a
műszaki gumiaruk termelésében, s az importkiváltás miatt
épp ennél a részlegnél biztatóak a kilátások. Most aligha
mérhető fel reálisan, mennyi a hazai bányászati vállalatok
műszaki gumi iránti igénye. Az is logikus, hogy a kínálat-
ot meghaladó kereslet általában arra ösztönzi a vállala-
tokat; a pillanatnyilag szükségesnél nagyobb igényt jelent-
senek be. Így, ha sikerül is valamiből vásárolni, inkább a
raktáron álljon hetekig, hónapokig a nem is sokba kerülő
alkatrész, mint a termelés álljon akár egy-két napig. Épp
ezért egy jó piacutatás sokat segíthet, s a reális igényeken
alapuló — akár hitelből elkezdett — beruházás egészen új
irányt szabhat a biharkeresztesi Fa- és Építőipari Szövet-
kezetben végzett munkának.
Hajdú István

Agrártermelésünk és a világpiac

Az élelmiszer-világpiac új tendenciák figyelhetők meg. Ahol megfelelő fizetőeszköz áll rendelkezésre, óriási konkurrenciaharc alakult ki az exportőrök között. Ahol viszont tömeges az élelmiszerhiány, ott nincs elegendő fizetőeszköz a szükséges termékek megvásárlására.

A világban kialakult globális élelmiszerhiány ellenére az agrártermék-exportőrök fokozódó és éles konkurrenciával, nagyobb kockázattal találkoznak. Az egyre élesedő versenyben csak fegyverrelzett munkával, termékeink minőségének javításával, szállításiink ütemes megszervezésével, jó partneri

hittelünk megtartásával biztosíthatjuk megszertett pozícióinkat.

Hazánk mezőgazdasága és élelmiszeripara az elmúlt öt-éves időszakban törés nélkül fejlődött. Elismerésre méltó eredmények születtek a gabonafélék, az olajos növények és a takarmányok termelésében. Az állattenyésztés eredményei között kiemelésre érdemes a tejtermelés, a magas szinten stabilizálódott sertésállomány és a jelentősen bővülő baromfi-termelés. Erőfeszítéseink ellenére a zöldség- és gyümölcs-termelés fejlődése azonban elmaradt a célkitűzéseinkben meghatározott ütemtől.

exportunk 75 százaléka a szocialista országokban talált gazdára. E partnereinkkel a kivitel nagyságát és szerkezetét öt évre szóló árucserreforgalmi szerződés alapján határozzuk meg.

Fejlett tőkés országokba irányul a kivitel 41 százaléka, a hagyományosan fő partnereink a Közös Piac országai. Ezen a piacon egyre több nehézséggel találkozunk. A Közös Piac kibővülésével, annak önellátási foka növekszik, az agrárszektor jövedelmének biztosítása és a belső termelés védelme érdekében a protecionizmus állandóan fokozódik. A Közös Piacban kívüli európai országok agrárimportja lényegesen kisebb. A tengerentúli országokba irányuló kivitel növelését a magas szállítási költségek nehezítik és megfontolandóvá teszik.

Fejldő országokban exportforgalmunk 9 százalékát

realizáljuk. Itt a fizetőképes piacokat éles verseny és viszonylag alacsony árak jellemzik. E piacokon nem a minőség, hanem a tömegáru a keresett. Megfigyelhető, hogy az élelmiszer-kereslet ki-elégítése érdekében a termelés felfuttatásával ezen országok is nagy erőfeszítéseket tesznek. Ide irányuló kivitelünk egyrészt marha- és juh-húsból, sajt-félékből, baromfi-ból, zöldség- és gyümölcskonservekből, másrészt a kapacitásokat növelő termelési rendszerekből, berendezésekből tevődik össze.

Termékeink világszerte kedveltek. Ismertek speciálisaink, gyümölcsféléink íz, boraik zamata. Kedvező termékeink fogadtatása. Ennek ellenére a világpiacra döntő és meghatározó jelentősége egyetlen cikkünknek sincs, a piacot nem mi alakítjuk, céltudatosan nekünk kell alkalmazkodnunk.

Korszerű üzemek

A termelés emelkedésével összhangban nőtt az élelmiszer-ipari feldolgozó kapacitás, ezen belül a külpiac igényeit is kielégítő üzemek részaránya. Korszerű üzemek létesültek a húsiparban, a baromfi-feldolgozásban, a hűtő- és növényolajiparban. Konzervgyáraink, édesiparunk, sütőiparunk egy része azonban rekonstrukcióra szorul.

Az egy főre számított gabona- és hústermelés a világ élvonalába kerültünk. A legfontosabb mezőgazdasági és élelmiszer-ipari termékekből a lakosság igényeit kielégítő ellátást tudunk biztosítani. Ugyanakkor termelésünk egynegyedét exportáljuk.

Élelmiszer-termelésünk nemzetközi mércével mérve is jelentős fejlődése hoztájárrult, hogy a hazai fogyasztói igények magasabb szinten történő kielégítése mellett, kivitelünk értéke az elmúlt öt évben 25 százalékkal, ezen belül a nem rubel elszámolású export árbevétele 31 százalékkal nőtt. Az ágazat által importált cikkek mennyisége ugyanazon időszak alatt több mint 50 százalékkal javult.

Az agrárszektor a népgazdaság devizaszerző ágazatai között jelentős szerepet játszik, hiszen az ország külkereskedelméből származó devizabevételeink közel egynegyedét, konvertibilis devizabevételeink egyharmadát adja.

A megtermelt termékek értékesítésében a kivitel szerepe megnőtt. A termelés növekményének egyre nagyobb hányada határainkon kívül talált gazdára. Az exportból származó bevételek nagysága és az export gazdaságossága jelentős mértékben befolyásolja a mezőgazdasági, élelmiszer-ipari és faipari vállalatok, szövetkezetek árbevételét és nyereségét, további fejlesztési lehetőségeit.

Országhatárainkon túl forgalmazott, több mint ezerféle agrártermékből a nagy mennyiségben exportált termékek száma jóval kevesebb. Kivitelünkben döntő részarányt a hús, a baromfi-termékek és a gabonafélék képviselik. De jelentős értékben exportálunk növényi olajokat, bort, friss és feldolgozott zöldség-, gyümölcs-terméket.

Termelési és árpoltika

Az eddigi eredményekre építve nagy feladatot kapott ágazatunk a VI. ötéves terv időszakára. A kivitel volumenét 1985-ig több mint egyharmaddal, dollár elszámolású exportunk mennyiségét több mint 40 százalékkal kell növelni úgy, hogy behozatalunk minimális mértékben emelkedhet, egyidejűleg külkereskedelmi egyenlegünk pedig 50 százalékkal javul.

Célkitűzéseink megvalósítását a vállalati érdekelttség további növelésével biztosítani tudjuk. A feladat teljesíthetőségét segíti, hogy a termeléshez és feldolgozáshoz szükséges eszközök és feltételek többségét a népgazdasági tervszerűen biztosítja. Ugyanakkor a nemzetközi munkamegosztásban részt vevő partnereinktől határozottabban megköveteljük, hogy vállalt szállításaikat teljesítsék.

Az 1981-1985 közötti időszakban a nem rubel elszámolású export számottevő növelése során elsősorban a búza, a kukorica, a növényi olajok, a vágójuh, a sertés- és a vágott baromfi, valamint a hűtőipari termékek mennyiségét kívánjuk növelni.

A keményedő külpiaci körülmények természetesen a vállalattól rugalmasabb termelési és árpoltika ki-vánunk. Versenyképességünket, jelenlétünket a piacon csak akkor biztosíthatjuk, ha az elérhető értékesítési átlagnál termelési költségeink lassabban, a hozamok gyorsabban növekednek.

Agrárexportunkban tudatos törekvésűek, hogy — a nagy mennyiségben eladásra szánt termékek elhelyezésére megbízható partnereket szerezzünk, azokkal közén- és hosszú távú szerződéseket kössünk;

— a piac igényei alapján termeljünk, ennek érdekében a külkereskedelem integrálja az élelmiszeripart, az élelmiszeripart a mezőgazdasági termelést;

— növeljük a kivitel gazdaságosságát, emeljük a minőségét, a csomagolás, szállítási, egyszóval a versenyképesség színvonalát;

— javítsuk külkereskedelmi tevékenységünket.

Az 1970-es évek végén minőségi változás kezdődött a külkereskedelmi és a termelői vállalatok közös érdekelttségét jobban biztosító kapcsolati formák kialakulásában, többségbe kerültek az árnyereség, illetve a teljes tevékenység eredményének megosztását elősegítő társasági szerződések. 1979 óta folyamatosan alakultak a külkereskedelmi társaságok (bor, nyúl, forrólevegős szárítmányok, zöldség-, gyümölcszárítmányok, hal, vetőmagvak, alma).

Célunk ezen társaságok működési körének bővítése, tevékenységük erősítése, továbbfejlesztése. Ennek érdekében többek között javítjuk a termelői és feldolgozó érdekek koordinálását, a minőségi különbségek árban történő elismerését, a közös kockázatvállalást és -viselés feltételeit az ár- és piaci munkában.

Az export növelése és a valuta árbevétel fokozása érdekében azokon a területeken, ahol a személyi és anyagi-technikai feltételek megteremtethetők, folytatjuk az önálló külkereskedelmi jog megadásának előkészítő munkát.

Lakatos Tibor
mezőgazdasági
és élelmiszerügyi
miniszterhelyettes

Az elmélet jelentősége

A társadalom tudatos irányítása csak úgy, mint a mindennapok dolgaiban való eligazodás szorosan összefügg a politikai-elméleti képzettség, a marxista-leninista műveltség általános színvonalával. A szocialista tudatosság nem független az aktív közéleti emberek, a politikai intézmények vezetőinek eszméleti-politikai képzettségétől. Ellenkezőleg, annak szerves függvénye, fontos feltétele. Döntően befolyásolja azt a képességüket, hogy valósan tájékozódhassanak a társadalmi folyamatok, bonyolult összefüggéseiben, felismerjék azok tendenciáját, és megfelelő módon befolyást gyakoroljanak rájuk.

Az elmélet birtokában megőrizhető az a képességünk, hogy miközben nem tévesztjük szem elől a távlatokat, kellő figyelmet fordítunk a mindennapos feladatok megoldására, a dolgozók különböző rétegeinek konkrét szükségleteire. Sőt a marxista elmélet azon túl, hogy általános elvi irányítást szolgál a társadalmi cselekvés során, eszméileg is felgyűrtve a politikai tevékenységhez szorosan kapcsolódó ideológiai harcban.

Egyetemes törvényszerűségek

A marxista elmélet elsajátítása nem egyszerűen bizonyos ismeretek megszerzését vagy egyes tételek betűszerinti megtanulását jelenti. Többről van szó. Mindezeket az a lényegi megértést jelenti, amely képessé tesz bennünket az ismeretek konkrét alkalmazására a társadalmi cselekvés viszonyai között. Ez természetesen nem mond ellent annak, hogy az elmélet elsajátításához szorgalmas, elmélyült tanulásra, sokféle tudományos ismeret megszerzésére van szükség. Ehhez a legfőbb alapot a marxizmus klasszikusainak tanításai, Marx, Engels, Lenin írásai adják.

A klasszikusok tanításai az elméletnek gazdag kincstárát alkotják. Elméleti következtetések az osztályharc sokféle lényegi megnyilvánulásának tapasztalataihoz kötődnek. Nincs arra lehetőség, hogy minden generáció átélje a tapasztalatokat. Ugyanakkor semmi biztosíték sincs arra, hogy ezek lényegi vonásukban nem ismétlődnek meg bármelyik nemzedék életében. Az elmélet birtokában lehetőség van arra, hogy ne kelljen merőben újként, minden korábbi tapasztalat tanulsága híján szembenézni a ma konkrét valóságával. Még akkor is, ha az elmélet nem szolgál receptül, és nem ad felmentést az adott társadalmi viszonyok konkrét tudományos elemzése alól, óriási segítség és felbecsülhetetlen jelentősége van annak, ha nem kell mindent előről kezdeni. A kor időszerű kérdéseire adandó válasz tehát nem a semmiből építhető.

Az elméletbe sűrítve az újabb nemzedékek számára rendelkezésre állnak a korábbi tapasztalatok általános érvényű, a gyakorlatban kipróbált és igazolt tanulságai, az osztályharc egyetemes érvényű törvényszerűségei.

A tapasztalatok tárháza

Az elmélet szerepét általában, a klasszikusok tanulmányozásának pedig különleges jelentőségét támasztja alá az a körülmény is, hogy társadalmunk politikailag aktív rétegei korösszetételüket tekintve többségükben ma már olyan nemzedékek, amelyek nem élték át a történelem viharosabb korszakait. Tapasztalataik nagyrészt az osztályharc békésebb időszakához kötődnek. Sokuknak sincsen személyes élménye a politikai, az ideológiai harc élesebb helyzeteiről. Mindazt, amit az idősebb nemzedék saját személyes tapasztalataiból ismer, azok tanulságait a fiatalabb nemzedék a történelem tanulmányozása, a marxista elmélet elsajátítása útján ismerheti meg. A marxista elmélet a maga komplexitásában az osztályharc minden fő formájára érvényes módon ad teljes világnézetet, ideológiai vértességet. Lényeges elemei valamilyen formában a mai korban is időszerűek, vagy azzá válhatnak.

A megelőző korok osztályharcának tanulságai korántsem csak egy teljesebb történelmi kép igényének formális kielégítését szolgálják, hanem mindenekelőtt a ma adott és lehetséges politikai gyakorlat tudatos átélésének szükségletei.

A társadalmi-politikai ismeretek, az elméleti képzettség általános jelentőségét és kötelezettségét különösen időszerűvé teszik a fejlett szocialista társadalom építésének belső és külső körülményei, sajátos feltételei.

Gazdasági téren olyan újszerű és bonyolult feladatot kell rövid idő alatt megoldanunk, mint az áttérést az extenzív szakaszról a fejlődés intenzív szakaszára. Közben alkalmazkodnunk kell a tudományos-technikai fejlődés követelményeire, a világgazdasági feltételekhez, a világpiac körülményeire stb. A szocialista viszonyokat úgy kell formálnunk és társadalmi céljainkat megvalósítanunk, hogy közben kedvező feltételeket teremtsünk a termelőerők minden lehetséges formájának maximális kibontakozásához, hatékony érvényesüléséhez.

Folytonos szembesítés a valósággal

Társadalmi viszonyaink, politikai rendszerünk terén is több új kérdéssel találjuk magunkat szembe. Miközben új, szocialista alapokra helyeződnek a társadalmi csoportok közti viszonyok, az egységesülési folyamattal párhuzamosan minőségileg újfajta különbségek jönnek létre és várnak tudatos irányítást. A társadalmi változások felgyorsulása felveti az egész politikai rendszer alkalmazkodási készségének, irányítási képességének tökéletesítését, továbbfejlesztésének szükségességét. Mindez a legközvetlenebb módon érinti az elméletet, az ideológiai életet. Bizonyos korábbi tételek, álláspontok elavulnak, újakkal cserélődnek fel, ugyanakkor a régiek rendszerint szívesen tartják magukat, nem adják át automatikusan az újak helyüket. Az új következtetések sem mindig mentesek tévedésektől, különféle torzításoktól. Bonyolítja és nehezíti az építómunkát, hogy kiélezett nemzetközi osztályharc körülményei között megy végbe. Különösen szembetűnő az ideológiai síkon, ami a politikailag aktív emberek eszméleti felvérteztetését és helytállását a legközvetlenebb formában érinti. Az imperialista propagandagépezet igyekszik naprakész ideológiai magyarázattal szolgálni a társadalmi élet, a politika minden fontosabb jelenségével kapcsolatban. Rendelkezésre állnak a kommunikáció különféle eszközei, és több-kevesebb mértékben ideológiai diverziójuk hatással van a közgondolkodásra. Ilyen körülmények között nyilvánvaló, hogy az ideológiai felkészültség és helytállás megnövekedett követelmények elé állítja a szocializmus minden igaz hívét, elkötelezett harcosát.

Rákos Imre

TÖRTÉNELMI ISMERETTERJESZTÉS

Az utolsó magyarországi parasztfölkelés 1831-ben

Százötven éve, 1831 nyarán az északkeleti felvidék népe fellázadt és többfelé véres bosszút vett évszázados sérelméért és nyomoráért. Az akkori Zemplén, Sáros, Szepes és Gömör vármegye — zömükben szlovák nemzetiségű — paraszti származókat fegyverrel alakítva rátörték a kastélyok, nemesi udvarházak lakóira, de még a papokra, sőt a kereskedőkre is, hogy kifosszák, bántalmazzák, esetenként megöljék őket, valamiféle bizonytalanul megfogalmazott egyenlőségi eszme nevében, egy jobb világ reményében. Az ösztönös, spontán lázadás alapvető oka a sovány földeken elegendő munka és élelem nélkül tengődő emberek nyomora és reménytelensége volt, közvetlen kiváltója pedig az országos kolerajárvány és az ellene tett hatóságai intézkedések.

Az 1820-as években új, Európában ismeretlen, veszedelmes járványos emésztőrendszeri betegség terjedt el Indiából, a kolera. Török- és Oroszországon keresztül 1830-ra elérte a Habsburg-monarchia határait, majd az Oroszország elleni lengyel szabadságharc hatására a járvány terjedése megerősödött. A közvetlenül alkalmazott határzár csődöt mondott, a „ragadványos epemirigy” 1831 májusában betört Galiciába és Magyarországra vele határos területére, s onnan minden ellenintézkedés dacára szétterjedt az egész országban, félmillió megbetegedést és negyedmillió halálesetet okozva. Az utazásokat és minden belső forgalmat leállító záróvonalak egyetlen eredménye az volt, hogy megszűnt az élelmiszer-kereskedelem, sokfelé éhínség támadt, a felvidéki aratómunkások nem tudtak eljutni az Alföldre, s így estek a következő évi táplálék megszerzésének a lehetőségétől. Az orvoságnak alkalmazott bizmutporban és fertőtlenítő klórmészben az elkeseredett emberek mérget láttak, amivel az urak ki akarják irtani a fölösleges népességet. Július végén a sátorlajúhelyi járásban lobbant föl a lázadás, meztámadták a robotot, elűzték a hatósági embereket, halálra keresték nemcsak a kutak vizét megromító „mérgeket”, de „minden

nyírott fejüket”. A legsúlyosabb lépésekre, az úrgyűlöletből és a feltört pincékből szerzett ital hatásából eredő kegyetlenkedésekre Terebesen, Abaúj sókúti járásában, majd augusztus elején Sárosban, a Hernád völgyében került sor. A „jó király”, vagy a „muszka cár” vártségre természetesen elmaradt, de megérkezett helyette a katonaság, amely a nemesi felkeléstől is támogatva rövidesen véget vetett a Dózsa utáni idők legnagyobb, 150 helységére és tucatnyi mezővárosra kiterjedő parasztfölkelésének. A felelősségre vonás most is a bőszerű formáját öltötte, a 119 halálós ítélet mellett mintegy 4000 embert ítélték börtönbüntetésre, vagy részítettek súlyos testi fenyegetésben, botozásban, megvesztésben.

Az ország gondolkodó fői azonban a személyükben őket is fenyegető események mögött meglátták az okokat, az ország elmaradottságát, feltártult elölkük az elhanyagolt, tudatlan nép és a társadalom felsőbb osztályai közötti szakadék mélyébe, s mindebből levonták a tanulságokat. Az „epokorság” tárgyában kirendelt sátorlajúhelyi bizottság tagjává választott városi ügyész, Kossuth Lajos 1831. július 17-én, még a felkelés kitörése előtt készített jelentésében figyelmeztette a megye főispánját, hogy a helytelen járványvédelmi rendelkezések és az inség következtében „rettenetes dolgok történhetnek”. A megyei vezetőkkel ellentétben Kossuth példamutatóan helytállt mind a járvány, mind a lázadás kritikusan napjaiban, a nyár eseményei pedig benne (és másokban is) világossá tették, hogy az ország modernizálására törekvő ellenfeleiknek a siker csak akkor lehet esélyűk, ha nem fenyegeti őket a „hátha támadás” veszélye, jobbjáuk fel-lázadása. Wesselyényi, Kossuth, Kölcsey és a többiek nemcsak a népi elégedetlenség csillapításának szükségességét ismerték föl, hanem azt is, hogy az elkeseredett, nyomorgó paraszti tömegeket szövetségesül kell megnyerniük, hogy a nép és a nemesség jogos elégedetlensége találkozzék, s rákényszerítse a császári hatalmat a szükséges reformok elfogadására. Ez volt az „érdekegyesítés” programja, amit a privilegizált nemességnek mind nagyobb része tett fokozatosan magáévá. A következő évek nem lebecsülendő zseredeményei után 1848-ban ez a politika vezetett el a döntő és visszafordíthatatlan változásokhoz, a jobbgyfelszabadításhoz és a politikai rendszer demokratikus irányú megváltozásához.

Jeszenszky Géza

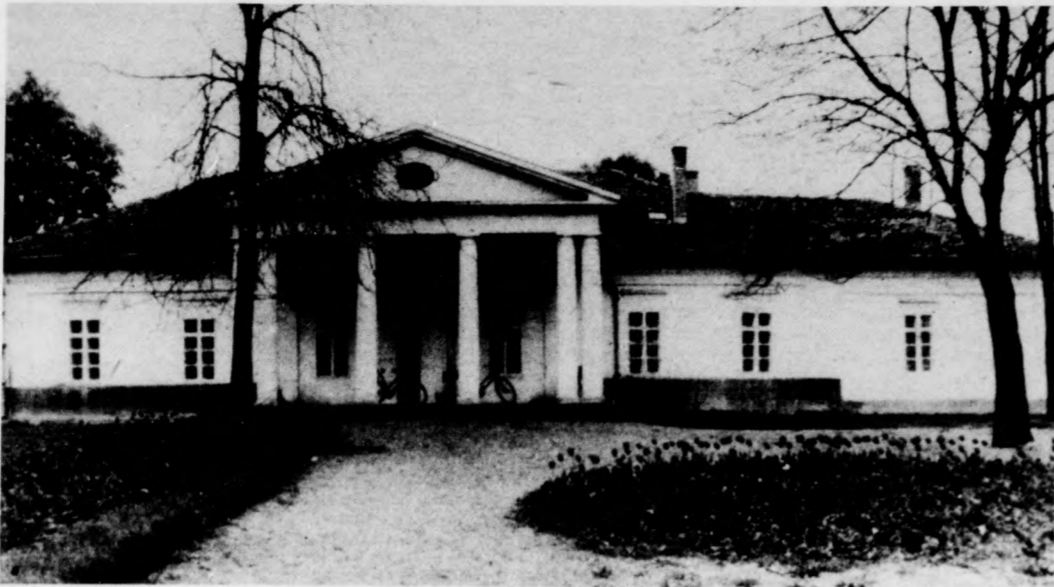
HAZAI TÁJAKON

Füred lesz Tiszafüred

Aki nem járt Tiszafüreden, talán nem is sejtí, miről nevezetes a helytörténeti múzeum oszlopos-tornácos épülete. Am aki a nagyközség múltja iránt érdeklődve belép a parkba, rögtön meglátja a márványtáblát: 1849-ben itt találkozott Kossuth Lajos Görgey Artúrral, s itt beszéltek meg a diadalmas tavaszi hadjárat tervét.

Az egykori nemesi kúria vastag, szilárd falaival méltóságteljesen őrzi a dicső emléket, sok szobájának egyikében térkép is mutatja a tavaszi hadjárat csapatmozdulatait, s a község igazán becsben tartja az épületet: kívül-belül ragyog, mint ahogy ők is a falu ékességéhez. De a kúria nemcsak Kossuth lép-te nyomát őrzi, hanem a falu múltjának tárgyi emlékeit is, melyeket gondos kezek hordták ide, hádd lássák a késő utódok, hogyan éltek, mivel keresték kenyerüket az ősök.

Tiszafüred régi település, már a középkorban is népes falu volt, a hely pedig annyira vonzotta a régi lakókat, vagy azok ivadékait, hogy a török hódoltság idején többször is újra felépítették, noha minden török hadmozdulat új tűzvész, új bujdosást jelentett. Jött a török, elmenekült a lakosság, menedéket adott a Tisza nádi világa; elvonult, visszatért a nép. Többször ismétlődött ez a szomorú vándorlás, míg végre a XVII. században újra szilárd otthonát vált a falu, s fejlődött olyan mértékben, hogy századnyi idő múltával mezővárosi jogot kapott.

Kossuth és Görgey találkozásának színhelye

Fontos kereseti forrás volt itt a halászat, míg csak hűtlen nem lett a faluhoz a folyó, s a Tisza-szabályozás el nem vitte a vízi világot, a nádast, az árterületet, s jó két mérföldnyire a vizet. Most azonban újra változik a világ a Tisza-tájon: épül a vízellátó-cső és visszatér a víz, mégpedig hatalmas törmelékben, elől a természet, szikes területeket és nemcsak halgazdaságot, de merőben új lehetőséget is hoz: fürdőtelepet. Rövidesen valóban „füred” lesz Füred: nyaralók, idegenek özönlének majd ide, az Alföld „Balatonjára”. Erőből az ősök nem is álmodhattak, de még a mai utódok sem sejtik talán, mekkora

változást jelent mindez az ő életükben. A múzeum őrzi a faragott bútorokat, a régi használati tárgyakat, s az egykor virágzó fazekasság szebbnél szebb termékeit. A falakon láthatók a jellegzetes régi házak képei, reméljük, megmarad néhány belőlük valószínűleg; padlásokhoz tartozó borító faberakásuk, faragott oszlop-sorú pitvaruk — rendezve tartva — a falu díszévé tehetné őket.

A múzeum épülete oly tágas, hogy két szobájában vándorkiállításoknak is helyet tud adni; ottjártamkor éppen a bajai múzeum népművészeti gyűjteménye volt látható.

Bozóky Éva

A CÉDRUS NÉPE

Európai körútja után hazánkba, a Néprajzi Múzeumba érkezett a kanadai kulturális minisztérium kiállítása a Kanada csendes-óceáni partvidékének indián kultúrájáról.

Havas hegycsúcsok, buja növényzet, ködös és csipkés csendes-óceáni partvidék: immár 10 000 éve itt élnek Kanada északnyugati partvidékének indiánjai.

Közülük a legismertebbek a tlingitiek, a haidák, tsimsiánok, bella coolák, nootkák és szalisok, akik cédrusfából ké-

sztik a mindennapi élethez szükséges tárgyaikat. A francia és az angol nyelvben cédrus a neve az óriási tujaának. Ez nem a bibliai libanoni cédrus, hanem a ciprusfajták rokona, 60–70 méter magasra nő, átmérője 2 méternél szélesebb is lehet. A nyugati partvidéki népek mítosz szerint a fáknak lelkük és hatalmuk van, akárcsak az állatoknak és az embereknek. Hitük szerint a cédrus az égig emelkedett és egyszerre volt a vi-

lág tengelye és út a mennybolt felé.

A cédrus nagyon tartós, ellenáll a nedvességnek, de elég lágy ahhoz, hogy kezdetleges eszközökkel megmunkálhassák, egyenes erezte pedig lehetővé teszi, hogy nehézség nélkül hasíthatóak hosszú, egyforma méretű deszkákra. A partvidéki törzsek cédrusból építettek nagy, nyeregtes házaikat és 20 méteres kenőcsőket, ebből faragták totemoszlopaikat és készítették sokféle fatárgyat. Még ruhaneművel is ellátta őket ez a fa, mivel rostos hancsából ruhát, fejedőt, takarókat és szőnyegeket szöttek.

200 évvel ezelőtt a fehér ember megérkezésével gyökeresen megváltozott a cédrus népeinek élete. Nemcsak újszerű gazdasági, társadalmi, kereskedelmi, politikai viszonyokkal ismerkedtek meg, hanem a kereszténység és sok eddigi ismeretlen, de annál inkább pusztító betegséggel. A század elején minden másolatokat, hanem mai modelleket, hogy fokozatosan kihalt a cédrus népeinek kultúrája. Napjainkban igen kedvező megújulási folyamatnak lehetünk szemtanúi, a régi életmódjukból bizonyos vonások újraszületnek, természetesen a mai életviszo-

Fekete medve maszk

nyok keretében. Újra felhasználják a nagy cédrusokat, újra faragnak maszkokat, használati tárgyakat, totemoszlopokat, újjáélesztve gazdag művészeti hagyományait és megőrizve kulturális identitásukat. A negyvenhat tárgyat számláló kiállítás nem másolatokat, hanem mai modern népművészeti termékeket, maszkokat, öltözeteket, vadász-halász szerszámokat vonultat fel.

A rendkívül érdekes kiállítást szeptember 7-ig látogathatják a Néprajzi Múzeumban.

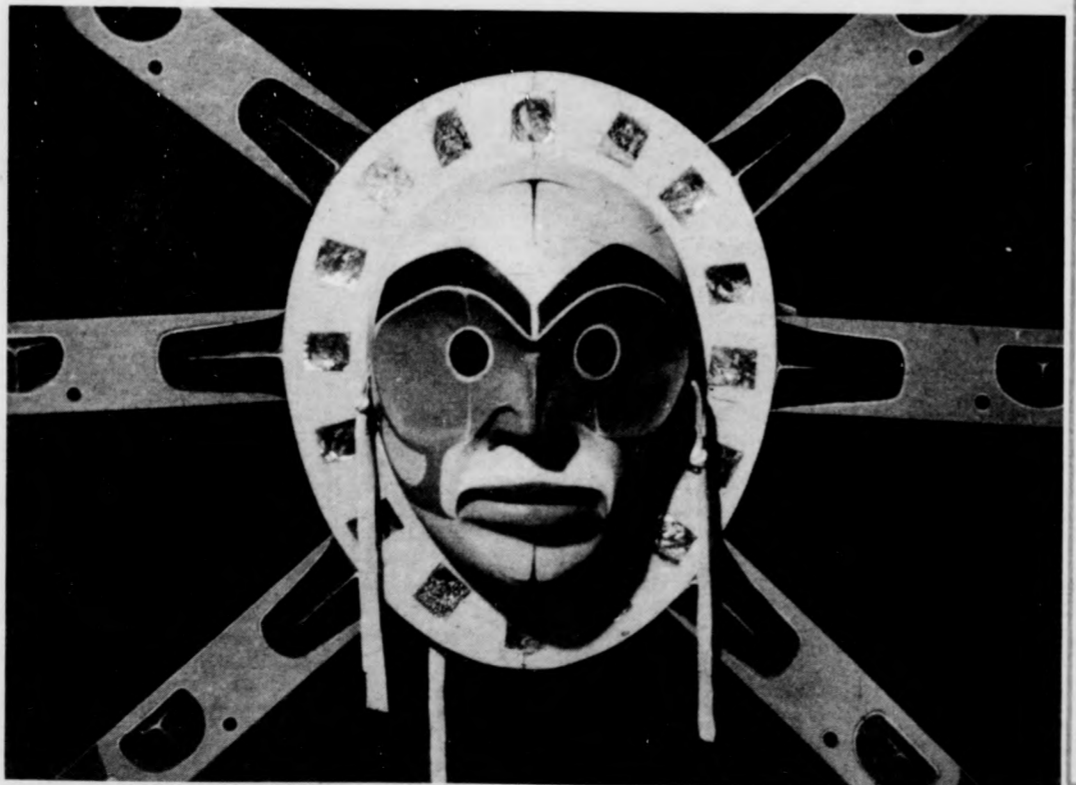
Női maszk alak díszrel

Haida-fej

Kígyóéví

Nap maszk

Egy lótenyésztő golgotája

Régi ellenségem, a bürokrácia ellen készültem és szatrában újból fölvenni a harcot, amikor múzeológus barátom egy megfakult középkori panaszlevélre hívta föl a figyelmemet. A levél olvasta után rájöttem, hogy legjobb lesz tartalmát a nyilvánosság elé tárni. Igaz ugyan, hogy ma már nincsenek olyan sötét bürokratikus módszerek, mint akkoriban, de azért nem árt, ha a mai kifinomult lelkű bürokraták is tanulnak valamit. Haladó hagyományaikhoz híven.

Ime: „En, Benedeki István fia, József, böcsületes lovaknak pásztora, az tisztességben mindenk előtt járó, istenfélő jámbor istápolója benedeki paripáknak, adom tudtokra maradékimnak, hogy az tsúf gyalázatomból, meghurtoltatásomból magoknak tanulságokat levonván, az rajtam esett sérelmeket megtorolják. Vala peniglen, hogy az Kalári nevű kantzámnak tsikaja születék, hűsvét utáni szombaton, éppé akkor, amikor az falunknak juhos pásztora, az sánta Pali bár arra jöve. En nagyon örvendezék az tsikómnak, kit is nevezék Bubinak. Az sánta Pali bá mondá nekem, hogy ne örvendezék annyira, mivel léssen nekem még részem az sikoltozásokban es. Mert hogy az tsikót be kell jelenteni az benedeki várbán levő kancellárián, hol is vagnak vagy hatan beste kurafiak, kiket égőtné meg a gyehenna tűze, mikor legjobban megy dolguk.

Tanulám penig az falunknak oskolájában az törvényeknek tiszteletjét, miért is másodnapon fellovogolék az benedeki várbá. Hol is az kapuörzőnek adék két pint pálinkát, az falunknak szilvájából valót, hogy engem az kapun béerezessen, s a törvénynek alávessem magamat. Menék utána az főszekrétáriushoz, ki ott üle a lócán és fogát piszkálá nagy ügyekezettel. Eladáam neki az tsikómnak születését, az főszekrétárius bólogat okos nagy fejét és mondá, hogy helyesen tselekedék jöttömmel, de bizony ma bóitnap vagon és az várbeli hivatalnokok buzgón imádkoznak az kápolna melletti borozóban, s éhgyomorra nem dolgoznak, miért is jönnék másnap.

Másnap újfent fellovogolék az benedeki várbá, újfent adék az kapu örzőjének két pint pálinkát. Az főszekrétárius újfent piszkálá fogát. Bólogata jöttömré es mondá, hogy adjam elé az tsikómnak rajzolatját, mert ők azt nem tudhatják az nagy ügyekezétkben, hogy miféne az a tsikó. Restellém kicsinkét magamat, s próbálám elmondani, hogy a tsikómnak négy lába vagon és hasonlatos az ő szülőanyjához és szülőapjához, kiket is mindközönségesen lónak nevezünk. Mondá penig, hogy azt ő nem tudhatja pontosan és hozzam csak el másnap a rajzolatot.

Másnapon vittem a rajzolatot es az Bubi tsikómról. Magam pingálám az rajzolatot, mit ugyan soha nem tanulék, de nagy úr a szükség s aztán a sánta Pali bá es segédkezett, ki tavaly a templom bővítésekor lefesté az arkangyalokat es. Minek utána átadtam az két pint pálinkát az kapu örzőjének, az főszekrétárius elé járulék, ki is megkérdézte, hogy van-e pöcsét a rajzolon, mivelhogy pöcsét nélkül az Ursten ábrázatát sem lehet béiktatni az benedeki kancellárián.

Esment hazalovogolék tehát az pöcsétért, mit is a tisztelendő úr adott, minek utána vivék neki egy kosár tojást es meg valamiféle jófajta borcskát, jófajta szalonnával melléje. Es lovogolék fel az benedeki várbá, hol is adék az kapu örzőjének két pint pálinkát. Az főszekrétárius kérdé, hogy most már mondanám meg, tsödör-é avagy kantz az tsikóm, mivelhogy ez nagyon fontos. Felelém boldogan, hogy bizony tsödör az, kit Bubinak nevezék. Ingatá a fejét az főszekrétárius es mondá, hogy akkor nagyon sajnálja, mert az tsödöröket az keresztési várbán kell béjelenteni. Tzifra szókat mondhattam elmergesedésemben, miért is az porkolábal megfogátának, huszonötöt veretének az fenekemre es kötelezének, hogy fizessenek rhénes forintokat, büntetésnek fejben.

Az keresztési vár négy napi járásra vagon az falunktól, miért is megkérdém az sánta Pali bát, hogy vigyáza az paripákra es az kicsi Bubi tsikóra, míg odalennék. Felpakolta az asszony enni- es innivalókkal, vivék magammal pálinkát es, mert úgy gondolám, hogy az keresztési várbán es van kapuja, s igen annak örzője is. Úgy is vala, ahogy gondolám, de a keresztési várkapu örzőjének már 3 pint pálinkát adék, mivel kettőnél szöba sem állott vala velem. Itt nem vala főszekrétárius csak egy nagybajúszú kancellárius, kinek eladáam az tsödörtsikómnak történetjét. Kérdé, hogy milyen színű az tsikóm, mondam, hogy almásderes, hála az istennek, mivelhogy nem vala almásderes lovam annak előtte. Az nagybajúszú kancellárius felelé, hogy nincsen semmi baj, az tsikót is beírják, de mivel bizonyitanám, hogy az tsikó az enyém. Mert ha úgy adná az isten, hogy lop-tam volna, akkor meglátom a tömlekenk sötétjét, beste kurafi létemre. S hiába fogtam könnyörgésre a dolgot, csak azt mondá, hogy mennék csak szépen haza es hozzak írást arról, hogy enyém az tsikó. S hogy utközben el ne tsavarognék valamerre, egy porkolábot is mellém adának, ki otthonomban két álló napig mindent felevert és megivott, úgyhogy az kódisbot fenyegeté tsaladomat. Az tisztelendő úr írást ad arról, hogy enyém az tsikó, de azt es tanácsolá, hogy vigyem magammal az tsikót es az keresztési várbá, hogy nyomatéka legyek az írásnak.

Megfogadám tanácsát es vivém magammal az Bubi tsikót es, igen a porkolábot es, kit az asszony még fel es pakolt istenesen. Az nagybajúszú kancellárius barátságos vala es mosolyga. Ezt már szereti, mondá es azon minutában be is írta az nagy könyvbe az tsikómat. Megköszöném az jószágos tselekedetét es adék neki es az pálinkából, mi már úgy is utolsó vala. Meg is ivá az jámbor kancellárius, be is rüga istenesen, hála a mindenhatónak. Kegyesen hazabocsáttattam, hanem akkor már az szegény Bubi tsikóm nagyon megéhezett, mert már ötödik napja nem szopa az anyakantzának tsetsiből. S mikorra hazaérém, meg is döglött a szegény pára, keserves könnyekkel siratám el, még az sánta Pali bá es könnyeket hullata. Hanem mikor letörölé azokat, mondá bóitsen, hogy bizony Jóska fiam, mostmáron el kell indulnod es béjelensed az tsikónak kimúlását, mert még nyakadra jönnek az adószedők es adót is követel-nének tőled az tsikó után.

Akkor azonban megragadám az kicsi fejsze nyelit s mondám, hogy bizony inkább az pokolra menyek, vagy még annál es alább, de az benedeki meg keresztési várhivatalokba vissza soha. Azzal fogám magam s nekiindulék az irdatlan nagy erdőnek, s hiába síra-ríva az asszony, meg a gyermekek es, én oda bévettem magamat s onnan én mind a mai napig el nem jöttem. Mit is írok az nagy tserefa alatti szállásomon, hogy az utánamjövők megtanulják: inkább nyomban kést vessenek az születő tsikóba, mintsem, hogy béjelentésükre elinduljanak. Anno domini 17...

Elmosódik itt már a papír, bizonyára a ráhullott könnyektől. Istvánfia József története azonban így is tanulságos, ebből példát és erőt meríthetnek a mai bürokraták.

Bereczki Károly

K

LÁTO

Hogy kicsi a világ, a pithatjuk a debreceni ötvenharmadik — kurzus ismerősöm, Mats Rudl — készítettem interjút, s gem, mint én őt. Az eg diákkori levelezőpartn taa városából érkezett el, hogy a bonni Friedr bel városban, Marbur ahova az ő barátójé mondás igazának bizony nő sem, aki a vilniusi késztségünkben járt r Kicsi a világ, mondt tünik, hogy nem bajló nyári egyetemre husz csaknem háromszáz ha nyelvünket, vagy éppe hataráinkon túl már magyartudásukat meg ránkról, irodalmunkról reteiket gyarapítsák.

Schmid Marco

Még egy idegen nyelv

— Anyanyelvem a népanyelvem az olasz — szik máris a magyar vakkal a Zürichből ér Schmid Marco —, de Svájcban hivatalos a nyelv a francia is, és az egyik középiskolában tint tanítok, van alkál összehasonlított tenni egyes nyelvek között. Ez nulom a zürichi egyet is: szlavisztikával es európai összehasonlító vésszettel foglalkozom. vizsitikai tanulmányaim mos magyar vonatk hívta fel a figyelmem önök nyelvére, amely mivel nálunk nincs magyar tanszék — megszorgalomból, könyvek gitségével kezdtem el t ni. Jól jön ez az újabb gen nyelv az összeha nyelvészeti kutatásaimb mert így még egy nyelv lád sajátosságait ismer meg közelebről.

— Mi tetszett legjobbn nyári egyetemem? — Az előadások, kö is egy ungvári profess amely a magyar-kapcsolatokról szólt. H rosan ugyanis a Szovjet ba utazom, féleves mo ösztöndíjam ideje alatt retném megírni doktori szertáciomat.

— Ez értekezés nyelve tszetesen — Schmid is számára legalábbis m értetődően — az orosz.

Suzuki Mitsugu

Tokaji és fo

A tokiói fiatalembe zuki Mitsugu két é Eötvös Loránd Tudu egyetemen tanul ösztör a vakációbeli kurzus afféle ráadás ismerete lytéséhez. A felkelő n szágában közgazdasági

Yésztő ája

ellen készültem és
anikor muzeológus
panaszlevélre hívta
után rájöttem, hogy
sság elé tárn. Igaz
yan sötét bürokrati-
e azért nem árt, ha a
s tanulnak valamit.

böcsületes lovaknak
é előtt jár, istenfelő
knak, adom tudokra
gyalázatomból, meg-
ságokat levonván, az
ák. Vala peniglen,
sikaja születék, hús-
amikor az falunknak
rra jöve. En nagyon
nevezék Bubinak.
ogy ne örvendeznék
részem az sikoltozá-
kell jelenteni az be-
hol is vagynak vagy
meg a gyeheña tü-

kolájában az törvé-
ndnapon fellovagolék
rzőnek adék két pint
yalót, hogy engem az
alávesssem magamat.
ki ott üle a lócán és
Eléadám neki az tsi-
s bologatá okos nagy
kedék jöttömmel, de
várbeli hivatalnokok
helletti borozóban, s
is jönnek másnap.
nedeki várba, újfent
alínkát. Az főszek-
ata jöttömré és mon-
rajzolatját, mert ök
retükben, hogy mife-
magamat, s próbálám
lába vagyon és ha-
ulóapjához, kiket is
Mondá penig, hogy
zam csak el másnap

az Bubi tsikómról.
ugyan soha nem ta-
a sánta Pali bá es
óvítésekör lefesté az
aladtam az két pint
szekretárius elé jár-
pöcsét a rajzolon,
ábrázlatát sem lehet
n.

pöcséért, mit is a
viek neki egy kosár
rocskákat, főjaféta szá-
az benedeki várba,
pint pálinkát. Az fő-
pint mondanám meg,
nívelhogy ez nagyon
zony tsödör az, kit
az főszekretárius és
ni, mert az tsödörököt
eni. Tzifra szkat
üért is az porkoláb-
tének az fenekemre
s forintokat, bünte-

va vagyon az falunk-
li bát, hogy vigyáz-
kora, míg odalennék.
valókkal, vivék ma-
dolám, hogy az ke-
en annak örízje is.
keresztési várkapu
dek, mivel kettőnél
n vala főszekretárius
kinek előadám az
hogy milyen színű
s, hála az istennek,
vam annak előtte,
hogy nincsen semmi
zonyítanám, hogy az
is egy isten, hogy lop-
ecnek sötétjét, beste
nyörgésre a dolgot,
szépen haza és hoz-
ró. S hogy útközben
porkolábót is mellém
pig mindent felevert
nyevetét tsaládomat.
ogy enyém az tsikó,
agammal az tsikót es
a legyek az frásnak.
magammal az Bubi
az asszony még fel es
ancellárius barátság-
reti, mondá és azon
e az tsikómat. Meg-
adék neki es az pá-
Meg is ivá az jám-
n, hála a mindenha-
hanem akkor már
egéhezett, mert már
kantzának tsesiből.
a szegény pára, ke-
az sánta Pali bá es
törölő azokat, mon-
mostmáron el kell
k kimúlását, mert
és adót is követel-

tsi fejsze nyelit s
kolra nyerek, vagy
meg kereszteti vár-
m magam s nekiin-
hiába sira-ríva az
da bevéttem maga-
el nem jöttem. Mit
omon, hogy az utá-
mban kést vessenek
éjelentésükre elin-

ára a ráhullatott
e azonban így is ta-
etne a mai bürok-
Bereczki Károly

Kicsi a világ, de...

LÁTOGATÁS A NYÁRI EGYETEMEN

Hogy kicsi a világ, azt mindjárt többen is megállapíthatjuk a debreceni nyári egyetem idejei — már az ötvenharmadik — kurzusán. A mondást elsőként svéd ismerősöm, Mats Rudling idézi, akivel évekkkel ezelőtt készítettem interjút, s most ő hamarabb ismer fel engem, mint én őt. Az egyik finn hallgató szomszédjáról, diákkori levelezőpartneremről mesél, a másik, a Vantaa városából érkezett Anneli Mäkelä azon csodálkozik el, hogy a bonni Friedrich Heupel épp abban az NSZK-beli városban, Marburgban töltötte egyetemi éveit, ahova az ő barátja férjhez ment. Nem marad ki a mondás igazának bizonyításából a litván pszichológus-nő sem, aki a vilniusi Tiesa című lap nemrégiben szerkesztőségünkben járt munkatársaitól hoz üdvözlöt.

Kicsi a világ, mondogatjuk tehát, s közben föl sem tűnik, hogy nem bajlódunk a tömöndat fordításával: a nyári egyetemre huszonehárom országból jelentkezett csaknem háromszáz hallgató többsége vagy jól beszéli nyelvünket, vagy éppen azzal a szándékkal jöttek a határainkon túl már régóta népszerű kurzusra, hogy magyartudásukat megalapozzák, illetve, hogy kultúránkról, irodalmunkról, művészetünkről meglevő ismereteiket gyarapítsák.

Schmid Marco

Még egy idegen nyelv

— Anyanyelvem a német, apanyelvem az olasz — játszik máris a magyar szavakkal a Zürichből érkezett Schmid Marco —, de mert Svájcban hivatalos állami nyelv a francia is, és mert az egyik középiskolában latin tanítok, van alkalmam összehasonlítani tenni az egyes nyelvek között. Ezt tanulom a zürichi egyetemen is: szlavisztikával és indoeurópai összehasonlító nyelvészettel foglalkozom. Szlavisztikai tanulmányaim számos magyar vonatkozása hívta fel a figyelmemet az önk nyelvére, amelyet — mivel nálunk nincs önálló magyar tanszék — magán-szorgalomból, könyvek segítségével kezdtem el tanulni. Jól jön ez az újabb idegen nyelv az összehasonlító nyelvészeti kutatásaimhoz is, mert így még egy nyelvcsalád sajátosságait ismerhetem meg közelebbről.

— Mi tetszett legjobban a nyári egyetemen?
— Az előadások, közülük is egy ungvári professzoré, amely a magyar—ukrán kapcsolatokról szólt. Hamarosan ugyanis a Szovjetunióba utazom, félévem moszkvai ösztöndíjaim ideje alatt szeretném megírni doktori disszertációm.

Az értekezés nyelve természetesen — Schmid Marco számára legalábbis magától értetődően — az orosz lesz.

Suzuki Mitsugu

Tokaji és foci

A tokioi fiatalember, Suzuki Mitsugu két évig az Eötvös Loránd Tudományegyetemen tanul ösztöndíjjal, a vakációbeli kurzus csak afféle ráadás ismereti mélyítéséhez. A felkelő nap országában közgazdasági egye-

temet végzett, aztán, mondta, hogy valami érdekeset is tanuljon végre, a Japán—Magyar Baráti Társaság óráin a mi nyelvünkkel kezdett el ismerkedni.

— Valamelyik kelet-európai ország nyelvét akartam választani. A magyar mellett a számomra szimpatikus hangzása döntött, valamint, hogy akkoriban adták ki nálunk dr. Csanádi Árpádnak a labdarúgásról szóló tanácskötvet, amely igen hamar népszerű lett Japánban. A későbbiekben sportújságíróval is szeretnék foglalkozni, ez a könyv ezért különösen nagy hatással volt rám.

— Mielőtt hazánkba érkezett, a focin kívül mi jutott eszébe Magyarországról?

— Hát... nem sok. A Tokaji. Nálunk is kapható, és az ára azt bizonyítja, hogy a legjobb borok között tartjuk számon. Egy palack 2500 yenbe (magyar pénzben több mint háromszázötven forint) kerül...

Rubaszveicsenye Mária

A barátság tolmácsa

Ugyancsak ösztöndíjat említi Rubaszveicsenye Margit Mária. A kárpátmenti születésű fiatalasszony Litvániába ment férjhez, és most Vilniusból Debrecen város Tanácsának ösztöndíjával érkezett a nyári egyetemre.

— A Szovjetunió legrégibb felsőoktatási intézményében, a vilniusi Kapsukas egyetem tanítok pszichológiát. A magyar anyanyelvem; az egyetlen vagyok a litván fővárosban, aki az erősödő magyar—litván barátság eseményei során a küldöttségnek közvetítő nyelv nélkül tud tolmácsolni. Most is nehezen engedtek el, mert a nyári egyetem kezdetével egyidejűleg érkezett hozzánk egy debreceni pártmunkás-küldöttség, és én lettem volna a tolmácsuk.

— Hajdú-Bihart idestóva tíz éve baráti együttműködés, sokrétű kapcsolat fűzi Litvániához. Milyen hasznát látja ennek?
— Mindenekelőtt azt, hogy sokkal többet tudunk egymásról, nem úgy, mint régebben. Az első magyar irodalmi mű, amely litvánul megjelent, egy 1892-ben kiadott Jókai-regény volt, de mert eredeti helyett valamely idegen nyelvből fordították, és mégis mozog a föld helyett valahogy így hangzott, magyarra vissza-

fordítva, a címe: Mozgassuk meg a földet...
— Maradjunk a fordításnál! Úgy tudom, ezen a téren ön is szerzett már érdemeket.

— En egyelőre csak nyersfordításokat készítettem, a művészi tolmácsolás egy Simkus nevű litván költő érdeme. De most már a Kapsukas egyetemen is megkezdődött a magyar nyelv fakultatív oktatása, és ezzel egyidejűleg az érdeklődés is megnőtt a magyar irodalom iránt. Nekem Váci Mihály a kedvenc költőm, de József Attila, Nagy László, Örkény István és Weöres Sándor munkáit Litvánia-szerte egyre többen kedvelik.

Friedrich Heupel

Követségben

A kortárs magyar irodalom után a 19. századi kerül szóba, Friedrich Heupelt, az NSZK állampolgárát ugyanis ez ösztönözte arra, hogy magyarul tanuljon.

— Az egyetem elvégzése után a Német Szövetségi Köztársaság belgrádi nagykövetségére kerültem tolmács-fordítóknak. Szabad időmben szláv nyelveket és irodalmat tanultam. Akkor lettem kíváncsi 1848—49 magyar irodalmára, mert filológus vagyok, és össze akarom vetni Petőfi meg Jókai munkásságát lengyel, cseh kortársaiéval. Így vágtam neki a magyartanulásnak 1980-ban.

— Ahhoz képest kitűnően beszéli a nyelvünket.
— Napi két-három órát tanulok. Július óta Budapesten vagyok, négy vagy öt évet az NSZK magyarországi nagykövetségén fogok dolgozni, mint a két kormány tolmácsa. Ha hazamegyek? Fordítóként szeretném tovább hasznosítani magyartudásomat.

Anneli Mäkelä

Tanuló tanító

Anneli Mäkelä egy Helsinkiben élő kisváros, a repülőteréről ismert Vantaa általános iskolájában tanít, s közben tanul is: magyarul, 1978 óta.

— Akkor ismerkedtem meg egy magyar gimnázium-igazgatóval, aki turistaként járt Finnországban. Barátság szövődött a két család között, aztán mi jöttünk Magyarországra, ahol újabb kapcsolatok születtek. Van ismerősöm Budapesten, Salgótarjában, Nagykanizsán.

— És Debrecenben?
— Most már itt is. Nagyon megkedveltük a nyári egyetemi oktatónkat, aki az egyik foglalkozás után az egész csoportot meghívta a lakására vendégségbe. Igazán jól éreztük nála magun-

kat. A magyarok roppant kedvesek és vendégszeretőek.

Finnországból huszonehét töltek a nyarukat tanulóval Debrecenben, a szovjetek, olaszok és franciák után ökö alkotják a legnépesebb csoportot. Az okok, hogy ki miért választotta anyanyelvünket, a legkülönbözőbbek. Anneli Mäkelének például Móra Ferenc elbeszélése, a Titulus bankója tetszett meg egy gyereknek kiadott kötetben. Azóta a Finn—Magyar Baráti Társaság szervezésében tanul magyarul. Legközelebbi célja: ösztöndíjjal szeretne hosszabb időre hazánkba jönni, hogy a kisgyermekek tanításának módszertanával ismerkedjék.

Kicsi a világ, de az azonos érdeklődés a legtávolabbi részekből is összehozza, megismerteti egymással lakóit. Ilyen kapocs a magyar nyelv is, amelyet már — ki gondolná — földünk hetven egyetemén oktatnak. A debreceni nyári egyetemen az idén még augusztus 19-ig, akkor záróünnepélyt ér véget az ötvenharmadik kurzus hivatalos programja.

Juhani Nagy János

MAROSSY JÓZSEF versei:

A tériekről

Mennyi szél-érte Csipkerózsika és szélmalom-harcú Don Quijote porgette le köztünk ifjúságát

Eltévedt évtizedek kicsattantak tettek helyett krónika borult lombba

Szétszórtságunk már másfelé perel A hallgatás vonzása égre kel

Körkapcsolás

Az érdeklődés földiszittelt ravalánál csupa lángszívű emberrel találkoztam

A sok magány rozoga kerekasztalánál bohém társaság rendőrviceket mesélt

A közöny körítja késő éjszaka a Váci utca szombati forgalmához hasonlított

A boldogság tengerszemének partján fáradt munkások brigádgyűlést tartottak

PÉTER ETA verse:

Lassú menet

Csöndes nyár áll a téren az éjben szendereg a ház

elindulnak az ablakok az éjszakából a nyárba felémkúsznak a folt-fák — fény-ágakon és virágok körül lépcsők gyülekeznek folyosók lebegnek egymáshoz és mondom:

megindulnak az ajtók jönnek nyikorgástviszafojtva kilincset-kilincsbőlve felém

MÓRÉ MIHÁLY VÁZLATKÖNYVÉBŐL

Filmnapló

Krimi - minden mennyiségben

Az utóbbi időben a krimi rajongók népes táborának igazán semmi panaszra nem lehet oka, hiszen az elmúlt hónapok során egészen gazdag kínálatból válogathattak: szinte minden héten bemutatásra került egy-egy bűnügyi vígjáték, kalandfilm, vagy az idegek megtépázására szolgáló horror. A bemutatott filmek alapján azt hiszem, joggal alakul ki a nézőben az a gyanú, hogy filmforgalmazásunk e nyár folyamán akarja minden eddigi ilyen jellegű adósságát törleszteni.

En magam is szükségesnek tartom, hogy filmszínházaink változatos programot szolgáltassanak nézőinknek. Ismétlem: változatos programot, s nem azt, amit ezen a nyáron „felszolgáltattak”. Nem hiszem, hogy a nyári hónapok folyamán ennyire egyértelműen csak szórakoztató filmekre lenne szükség, már csak azért sem, mert ilyen műsorpolitika mellett a közönségnek az a rétege, amely erősebben vonzódik a művészi filmekhez, most jogosan érzi kimondottan mostohagyermeknek magát. De nemcsak az ő érdeklődésük miatt tartom túlzottnak egyoldalúnak nyári hónapjaink moziprogramját — ha a szórakoztató filmek híveinek szempontjából nézünk a bemutatott alkotásokat, akkor is némileg hi-

básnak tűnik az elképzelés. Mert bármennyire szereti valaki például a rántott csirkét, ha hosszú időn keresztül csak azt találják fel eléje, előbb vagy utóbb menthetetlenül eleget lesz belőle. S talán pont az a csirke fogja okozni a gyomorrontást, amely a többihez képest különlegesen jól van elkészítve.

Valahogy így jártam én is a heti „rántott csirke adagommal”. Hiszen a „25 millió fontos váltásdíj” című színes angol kalandfilm ellen semmi kifogásom nem lehet. Izgalmas a történet, jó a rendezés, szépek a felvételek — mégis valahogy elégedetlenül jöttem ki a moziból annak ellenére, hogy számomra külön szórakoztató volt a finoman adagolt kesernyés angol humor. Ha ezt a filmet valamikor június elején látnam volna, biztosan örömmel állapítottam volna meg, hogy igen, valahogy így kell ki-elégíteni az emberek természetes szórakozási igényét. Most viszont azt mondom: valahogy így — csak ne ilyen sűrűn! Hiszen mind ehhez hozzájárul a tv-programja is, amelynek alapján joggal gondolhatjuk azt: a televízió műsorszerkesztői ugyanúgy gondolkodnak, mint filmes kollégáik, s a nyár folyamán látják el nézőiket szinte dömpingszerűen a bűnügyi történetekkel.

Áradatában szerencsére mégis van valami megkülönböztető jegye, egyéni jellegzetessége Andrew V. McLaglen filmjének: a főszerepet a közkezdelt Angyal-sorozat rettenthetetlen hőse, Roger Moore játssza. Bár, ha jól emlékszem, egy idő után az Angyal-sorozat közkezdeltiségét is erősen kikezdte a túladagoltság, meg persze az is, hogy a történetek mindig ugyanazon séma alapján készültek. Roger Moore nagyon szimpatikus volt Angyalként, csak éppen színészi képességeit nem tudta megcsillogtatni, s így végig titokban maradt, hogy szakmájában a közepes szintű vagy a tehetségesek közé tartozik. A „25 millió fontos váltásdíj” alapján örömmel állapíthatjuk meg, hogy kitűnő jellemzés. Korábbi szerepeivel ellentétben egy bogaras skót nemesurat játszik, egy olyan embert, akinek vannak tulajdonságai, jelleme, gondolatai, érzései — és humora. Ugyanígy elismeréssel lehet szólni a film többi szereplőjéről, elsősorban a bandavezért megszemélyesítő Anthony Perkins játékaról. Szakmálag semmi kifogás nem emelhető Andrew V. McLaglen filmje ellen, csak ne lenne ide nyári programunkban egy téma és egy műfaj sokadik változata.

A krimik mostani nagy

Sümegei Anikó

A SZTÁRC SINÁLÓK DEBRECENBEN

Először láthatott magyar rockoperát a debreceni közönség augusztus 8-9-én a nagyerdői szabadteri színpadon: a Rock Színház társulata Várkonyi Mátyás-Miklós Tibor Sztárcsinálók című művét. A műfajt jelző szóösszetétel első tagja gyanússá tehetné a produkciót a második hívei szemében, mert szinte kizárólag fiatalok töltötték meg a nézőteret. Legtöbbüket nyilvánvalóan a rockzene ígérete vonzott, de akadtak olyanok is, akik tudták, hogy valami új születésének lehetnek tanúi a magyar színházi életben.

Ez az új pedig az ifjúsághoz szóló zenés színház, amely az *Evita* tavalyi bemutatása után magyar rockoperát tűzött műsorára. Akik érdekel, a fővárosi lapokból mindent megtudhatott a színház létrejöttének körülményeiről; erről csak annyit, hogy teljes mértékig egyetértünk a törekvéssel, és szurkolunk jövőjéért. Anál is inkább, mert a Sztárcsinálók előadása ígéretes jegeit mutatta egy új színjátosztílus és közlendő megteremtésének.

Az ókori Róma legvéresebb szakaszáig, Néró császárságának idejéig nyúlt vissza témáért Miklós Tibor szövegkönyvíró. A politikai mechanizmus működését, a hatalom és a nép viszonyát, a hit és a gyakorlati kérdéseit vizsgálja a parabolisztikus történetben — olyan kérdéseket tehát, amelyeket a magyar irodalom és filmművészet a hatvanas-hetvenes években állított érdeklődése középpontjába. A fáziskésés annak tulajdonítható, hogy a hatvanas években induló beatmenedék Nyugaton a hetvenes évek elejére — nálunk végére — alakította ki azokat a stílusról alkotott képét, amelyeket a magyar irodalom és filmművészet a hatvanas-hetvenes években állított érdeklődése középpontjába. A fáziskésés annak tulajdonítható, hogy a hatvanas években induló beatmenedék Nyugaton a hetvenes évek elejére — nálunk végére — alakította ki azokat a stílusról alkotott képét, amelyeket a magyar irodalom és filmművészet a hatvanas-hetvenes években állított érdeklődése középpontjába. A fáziskésés annak tulajdonítható, hogy a hatvanas években induló beatmenedék Nyugaton a hetvenes évek elejére — nálunk végére — alakította ki azokat a stílusról alkotott képét, amelyeket a magyar irodalom és filmművészet a hatvanas-hetvenes években állított érdeklődése középpontjába.

talmában, hanem jellegében, stílusában, kifejezőmódjában kötődött elsősorban a fiatal-ságához.

Ehhez a sorhoz csatlakozik a Sztárcsinálók is, tudatosan vállalva a nagy elődök hatását. A politikai boszorkányszínház két „főszakácsa”, Seneca és Agrippina már elégedetlen az ügyeletes sztár, Claudius tunyáságával; új bálvány után néznek hát. Egykettőre elteszik láb alól az elődöt, s trónjára ülteszik az új reménységet, Nérót. Nemi hiba csúszik azonban számításukba, mert az ifjancsászár egyre inkább a maga ura akar lenni: megéri a hatalom ízet, eltávolítja údjából az ellenkezőket — még annyit is —, beleveti magát az életbe, az orgiákba, az egész Róma egy fékevesztett tombolássá válik. Hirtelen azonban új sztárt kezd bálványozni a nép — Jézusnak adja ki magát valaki —, s Nérónak nem marad más választása, mint felgyújtani Rómát, hogy ellenfelétől megszabaduljon. Ezzel azonban maga alatt is elvágta a fát, az általános bizalmatlanság légkörében elveszti szövetségeseit, magára marad és öngyilkos lesz, mielőtt vele végznének.

Erősnek, visszaélések, általános erkölcsi romlás, értékvesztés, a pénz uralma, a hatalom hajszolása, leplezetlen politikai manipulációk az „eszme” nevében: rideg, kegyetlen világ jelenik meg a Sztárcsinálók színpadán. „Az elvet kell formálni az új helyzethez mindig, így lesz a gondolat végül legyőzhetetlen fegyver” — énekl a legfontosabb tanulságot Pál apostol.

Határozott mondanivalót közvetít tehát a játék, ám a gondolat megvalósulásával már akadnak problémák. „Az szöveg irányította szándékoltan hétköznapi, nyers, olykor durva — ehhez a világhoz nem illik a költészet. A zene igyekszik illeszkedni a helyzetekhez, oldani és előkészíteni a váltásokat, hiszen egyetlen szó nem hangzik el prózában. De Várkonyi Mátyás muzsikája egyfelől túl kellemes, másfelől nem elég karakterisztikus: felhasználja — olykor ironikus — a popzene különböző irányzatait, de sem

témáiban, sem ritmikájában nem elég változatos, átütő. Persze, nagy munka van benne, s lehet, hogy ez alapozza meg egy későbbi, jobb produkcióját.

Az előadás két részben, 39 jelenetben játszódik; inkább a filmszerűség jellemzi, mint a drámai építkezés. Nemi dramaturgiai munka még ráfért volna; a váltások sok esetben suták, a cselekvés hiányát sokszor csak váltott mikrofonozású énekkel próbálják ellensúlyozni. A színpadkép szükségszerűen egyszerű, de a fényeffektusokkal, show-elemekkel élhetek volna bátrabban, gazdagabban is. Valójában a koreográfia teremt meg az előadás egységét: az ének mellett a mozgás játssza a legnagyobb szerepet, az egész történetet. Eva Reinthaller és Lothar Hanff vendégtervezők jól érik ezt a nyelvet, sikerült sodró, kifejező és szellemes mozgással bejártatniuk a teret, szolgáltniuk a mondanó kibontását. Hagyományos értelemben vett színészi játéka itt nincs lehetőség, táncolni és énekelni kell tudni elsősorban, s ebben a népes szereplőgárdából különösen Szolnoki Tibor, Harmath Albert, Kovács Kriszta, Makrai Pál és Eszményi Viktória jeleskedtek. Nem minden közreműködő énekel jól, de az énekstílus egységes volt, s ez nagyon lényeges.

A táncban, énekekben, mozgásban vajmi kevés nyoma volt a lírának, finomságnak, érzelmeknek. Groteszk, ironikus, érdes hangvétel, távolgátlanság jellemzi a játékot: ezzel a világgal valóban nem lehet azonosulni. Mi hát akkor a teendő? A válasz jellemzően kissé romantikus és idealista: a család, a megcsömörlött dalnok kezéből fiatal, farmernadrágos (!) srác veszi ki a gitárt, s énekl egyre nagyobb tüzzel: „Költő vagyok, és fiatal még... / Aki átlát ma már / a dolgok látszatán / mindig velem kérdez, s mindig választ vár.

No igen. Ha a művészet valóban képes lenne csodákra, aligha kellene féltenünk a világot a sztárcsinálók manipulációjától.

Turi Gábor

BORSOS MIKLÓS RAJZAI (A 8-9. OLDALON)

Játék, de komolyan

Gyermekek és amatőrök

Sokat hallani manapság az amatőr művészeti mozgalmak hanyatlásáról. Ha a statisztikákat nézzük, valóban, mintha megfigyeltünk volna a művészetek kedvtelésből vállalkozó elmult évtizedben. A szakemberek feladata, hogy ennek okait pontosan felderítsék.

Jó néhány csoport azonban tudós elemzések nélkül is felismerte, hogy új módon és főleg új közönségnek kell színházat, zenét, képzőművészetet csinálni. Számukra az új közönség minden idők legfogékonyabb közönsége, a gyerekek lettek.

A játék kemény munka

A gyermek számára a játék nem egyszerűen időtöltés, hanem kemény munka. Számukra ez a lehetőség teljes birodalma. „Tűzoltó leszel, s katoná! Vadakat terelő juhász...” jeleníti József Attila az Altató című versében a játék örök sajátosságát.

Számtalan művelődési házban, múzeumban, könyvtárban kezdtek játékos foglalkozásokat szervezni, és szinte mindig művészek segítségével. Hiszen a művészet maga is modell, és ennek a modellnek a segítségével a gyermek is könnyebben ismeri meg a világot.

A gyermekek nemzeti éve nagy lendületet adott a munkának. Ekkor szervezte a Magyar Nemzeti Galéria és a Népművelési Intézet az első játszódás-foglalkozásokat. A gyermekek nemcsak csodálói lehettek a Galéria kincseinek, hanem alkalmak kaptak az önálló alkotásra is: rajzoltak, festettek, régen elfeledett népi játékokat készítettek és tanultak.

Ezeket a kezdeményezéseket fogta egységbe a Népművelési Intézet az úgynevezett játszódás-kísérlettel. Az Országos Közművelődési Tanács jelentős anyagi támogatásával tizenöt művelődési házban — Jászkisér-től Tatabányán át Szombathelyig — keresik azokat az új formákat, amelyek alkalmasak a széles körű elterjesztésre. A pedagógusok

kat és a szülőket is megtanítják, hogy miként csinálhatnak — persze a gyerekekkel együtt — színes papírból, rongyhulladékból, vadgesztenyéből vagy éppen üres műanyag flakonból nagyszerű játékokat. Ebben máris nagy szerepük van az amatőr színjátszóknak, népművészeknek, táncosoknak, zenészeknek, de az eddigieknél is nagyobb lehetne.

Ne csalj, mert tettenérnek...

Nem kell hozzá több, csak megérteni, hogy ez nem egyszerűen az elveszett közönséget pótló szükségletvékenység, hanem az amatőrmozgalmat is megtermékenyítő, a valóság megismerésére serkentő lehetőség, amely új minőségű munkára sarkall.

De csak az képes a gyerekek kreativitásának felszabadítására és irányítására, maga is kreatív ember s művész. Nemcsak a választott önkifejezési mód technikáját, hanem az alkotás belső törvényeit is ismerni kell azoknak, akik arra vállalkoznak, hogy a gyermekek alkotótársai legyenek. Mindegy, hogy papírhajtogatást, sásfonást, bábkészítést vagy színjátszást tanítunk, a gyermeknek abban a világ egy szeletét kell megismernie. S ebben nincs helye a lélektelen másolásnak, a lecke-felmondásnak.

Ilyen körülmények között, persze, gyorsan lelepleződik a csalás, az üresség és az önmotogató. Azok érhetnek el sikereket, akik vállalják a tudatos, fegyelmezett és minden pillanatban újrazodó munkát, s vállalják ennek természetesen velejáróját, a sikertelenséget, a bukás kockázatát is! Nem kevés, persze, az sem, amit nyerni lehet: nagyobb és megalapozottabb technikai tudás, realitásérzés, önismeret, kapcsolatteremtő készség, tudatosabb önkifejezés. És mi lehet nagyobb cél egy egészséges amatőr művészeti mozgalom számára, ha nem ez?

A lehetőség adva van: az alkotó nevelés egyre inkább szükségesebb, és aki képes hozzájárulni, az közben maga is gyarapszik, gazdagodik!

Szaló Ferenc

RÉSZLET BORSOS

Külföldi utazásainkból zatérve — akárhol volt akárhonnan jöttünk — hanyban mindig megtalál a folyamatosságot. Nem szavagytunk, hanem hazazárunk, hanem csak a dolgok, élmények halmoztak, hanem a hétköznapi a dolgos hónapok alatt szobrok is megsokasodtak. Úgy látszik, a művelőrejlő életerő nem tűri so az elheverést. A telített, végi műhely anyaga életért kiáltott. A veszprémi múzeum igazgatója, Erővív és felesége, Takács Égit akkor nagyon merés számító ötletet vetettek kiállításra csinálni a tih múzeum egyik szárnyán. Örömmel fogadtam e mevédást, s aggodalmamat nekik fejeztem ki, mindekkockázat csak az övék. Am a művelődéspolitikai fölsőbb vezetője nagy körű megértő lévén, a kérés megvalósult. Szépre rült a katalógus is.

E kiállítás még nagyon zeli ahhoz, hogy az emlékeimben elmondjam mi gondolatomat róla.

Az bizonyos, hogy a ives, fehér klástriumi szoban nagyon jól érezték a gukat az egészen más világot képviselő szobák. Azzal a tanulsággal lehet gazdagabbak, hogy nem vetlenül az azonos stílus éreik jól együtt mag Szobroim szépen beillesztek az architektúra nemese máiba, a fehér falba, a márványok, a sötét k meg hatalmas pontokak lentettek, és az utolsó kérem közepén a fényes, fe Szibilla valóban pontot lezárta a kiállítást.

A kiállítás visszhangja gyobb volt a várhatónál szobromat meg is vásárolt a Szent című fehér márvány a Linzer Städtische Mod Galerie, az Énekek ének Wiener XX. Moderni Kunstmuseum.

Százötvenezer ember gyon sok. Ennyien nem meg a kiállítást, és ha százötvennek igazi éle jelentett, a magam részéről elégedett vagyok.

*Ezzel az írással emlékeztem 75 éves Borsos Miklósról.

ÚJ KÖNYVEK

Jézus menyasszonya A péntek lépcsőin

Az ünnepi könyvhét sokrétű választéka, kellemes meglepetései után sem „uborkaszegz” a nyár a magyar könyvkiadásban. Hajnóczy Péter nevét nem is annyira első novelláskötete, az 1975-ben megjelent A fűtő, mint inkább az 1979. évi könyvhétre megjelent A halál kilovagolt Perziából tette jól csendőve irodalmi életünkben. Akkor szinte pillanatok alatt elfogyott, s a kritika s a nagyközönség is kész, kiforrott író látott a kisregény szerzőjében. Jogos igényt elégít ki a Szépirodalmi Kiadó, amikor zsebkönyvtár-sorozatában adja közre Hajnóczy művét. A kisregény főhőse egy gátlasos, önmagával is küszködő fiatal ember, jóhiszemű és őszinte, mégis minden cselekedete furcsalkodást, megbotránkozást vált ki. A fiatal ember szabálytalan életutat választ. Nem az egyetlen, a diplomán át törekszik célja felé, hanem kerülökkel. Eljuthat-e oda szabálytalanul? Nem az út milyensége a döntő, de a belső erő. Ezzel szembátható az író állásfoglalása. Új novelláskötetének címűl a kötetben szereplő egyik kisregényének címét választotta: Jézus menyasszonya. E kötet darabjaiban is visszatér Hajnóczy élettapasztalata: a munkások, kétkézik kitűnő ismerete. Visszatérő témái az elesettség, a halál és a magány. Hajnóczy a legcsekélyebb illúziók nélkül ábrázolja a világot, néha szokatlanul drasztikusan. Fordulatai, különösen a rövid lélegzetű novelláiban, még inkább karcolataiban, meglepők. Ismeri a társadalom periferiáján élőket, az alkalmi munkából

tengődő részegéseket, s az őket kihasználókat, a világot, mármint a társalant és kegyetlen világba kénszerűségeiből vagy akaratlanul belépő fiatalembereket, a reménytelenül bizakodókat. A kötet legfigyelemreméltóbb írása A parancs című kisregény. Titkos feladatokra kiképzett, szinte tudományos felkészültséggel százados — maga sem tudja mi a megbízás, amely aztán felettébb meglepő...

Hernádi Gyula két nevezetes sikerű kisregényét adja kézbe a Magvető Kiadó — az e kötettel induló Hernádi Gyula művei sorozatban. A péntek lépcsőin 1959-ben jelent meg először, azóta sem. Az akkori kritika heves elutasítással fogadta. Több mint húsz évvel első megjelenése után újra olvasva egy pillanatra sem érzi az olvasó, hogy megkopott volna, problémafelvetése ma is időszerű, s művészigleg éppoly friss, mint annak idején. A regény alapvető kérdése a szabadság. Annak van-e igaza, aki szerint „elhíheti, hogy szabad, ha nagyon akarja”, vagy annak, aki azt vallja: „az ember akaratja, hogy szabad legyen”? A folyosók című kisregénye a hatvanas évek pszésének indult szellemi életében keletkezett. Ebben az egyéni és közösségi lét alapvető kérdéseire keres választ az író. Összegeyzethető — és hogyan — közösségi cselekvés és egyéni lelkiismeret, lehet-e az ember egyszerre szabad és elkötelezett, változtatható-e egy begyakorolt magatartásmodell, s ha igen, miként?

TÓTH-MÁTHÉ MIKLÓS:

Realizmus

A cigarettafüst beleívódott a kabátjukba. Érezték, ahogy keveredett a levegővel a friss, téli éjszakában. Felhősi szél, nagy gesztusokkal magyarázott a lányának. Tulajdonképpen csak azt folytatta, amit a társaság abbahagyott. Ott is ő vitte a szót, és a lányának ez nagyon tetszett. Milyen okos ez a Felhősi! Hallgatta megbűvölten.

— Nem szeretem a realista írásokat — mondta Felhősi —, ma már az ilyesminek nincs létjogosultsága. Mintha avas szalonnába harapnék. Ki eszik manapság avas szalonnát? Senki. Nekem a ma írója legyen formabontó, dolgozzon jelrendszerekkel, adjon munkát az olvasónak.

— És mi történik akkor, ha az olvasó nem olvassa végig? Ha félreteszi?

— Akkor majd folytatja később — mondta Felhősi —, vagy ha ő nem, egy másik olvasó. De miért? Kötelező egy írónak mindig az olvasóra kacsingatni? Úgy rakni elébe a regényt, akár egy tányér borjúpaprakást? Azért, mert azt mesézi? Ahhoz mir hozzászokott? Adjunk új ízeket az olvasónak, külön-

— Hívjatok — mondta nyugodtan az egyik, széles pofacsontú, duzzadt szájú.

— Rendőrl! — kiáltott a lány. Kiállítására madarak rebentek fel a közeli fákrol.

— Ne kiabálj — mondta Felhősi —, hiszen hozzánk se nyúltak.

— Így igaz, pajtás — helyeselt a duzzadt szájú —, mi nem csinálunk semmit, csak állunk. Márpedig éjszaka a parkban állni és nem csinálni semmit, az nem törvénybe ütköz. Vagy talán igen?

— Dehogyn — sietett a válasszal Felhősi —, nincs ebben semmi törvénytelen.

— Látom, veled lehet beszélni — mondta a duzzadt szájú —, gyere csak ide!

Felhősi kiszabadította magát a lány erős szorításából és odament. A duzzadt szájú belekarolt, és mintha régi ismerősök lennének, akivel már alig várta, hogy néhány szót válthasson, elvitte távolabb. Cigarettát vett elő, megkínálta.

— Pall Mall? — kérdezte Felhősi és kihúzott egyet.

— Eredeti — mondta a duzzadt szájú és tüzet adott. Felhősi nagyot szivott a cigarettából, kicsit megnyugodott. Nem kell mindent olyan sötétben látni, még a pesti éjszakában sem.

— Tudod, pajtás — mondta a duzzadt szájú —, álmatlan-ságban szenvedünk a have-

rokka, ezért inkább itt száunk a parkban. Is-tunk, dumálunk és vár-hajnal. Miért? Talán bá-várjuk a hajnal?

— Nem baj — mondta hosi.

— Örülök, hogy igazán nekem — mondta a duzzadt szájú —, egyre ritkábbá-lálkozom megértő alak. Neked mi a foglalkozás?

— Nekem? Ja, én egyetlenista vagyok, az éves bölcsész.

— Szép, nagyon szép. nár leszel, mi?

— Hová gondolsz? — kozott Felhősi. — Nem rok egész életemben kölykökkel vesződni, me-veim vannak. Irodalmi-tikus szeretnék lenni.

— Ez igen — fűtten duzzadt szájú —, csak e-találkozom eddig olyan-kivel, aki irodalmi-k szeretne lenni. Ha jó-gondolok, talán még ne-találkozom. Te vagy a-Ezt meg kell ünnepe-Lapos üveget vett elő, s-inek nyújtotta. — Pajtás! Jót tesz ez ilyen-

Felhősi ivott. Valam-regerős kisüsti, alig-lélegzetet utána, a d-szájú barátságosan hátt-te, aztán ő is meghú-zta üveget. Ebben a pill-a lány sikoltására fü-gel, a két másik fickó-egy padhoz vonszolta.

TIHANYI KIÁLLÍTÁS*

RÉSZLET BORSOS MIKLÓS VISSZANÉZTEM FÉLUTAMBÓL CÍMŰ KÖNYVÉBŐL

Külföldi utazásainkból hazatérve — akárhonnan jöttünk — Tihanyban mindig megtaláltuk a folyamatosságot. Nem visszavágytunk, hanem háza. Az évek alatt nemcsak a látott dolgok, élmények halmozódtak, hanem a hétköznapiak, a dolgos hónapok alatt a szobrok is megszokódtak. Úgy látszik, a művekben rejülő életérő nem tűri sokáig az elhanyagolást. A telített, kert végi műhely anyaga már életért kiáltott. A veszprémi múzeum igazgatója, Éri István és felesége, Takács Margit akkor nagyon merésznek számító ötletet vetettek föl: kiállítás csinalni a tihanyi múzeum egyik szárnyában. Örömmel fogadtam e meghívást, s aggodalmamat csak nekik fejeztem ki, mivel a kockázat csak az övék volt. Am a művelődéspolitika legfelsőbb vezetője nagy látókörű megértő lévén, a kiállítás megvalósult. Szépre sikerült a katalógus is.

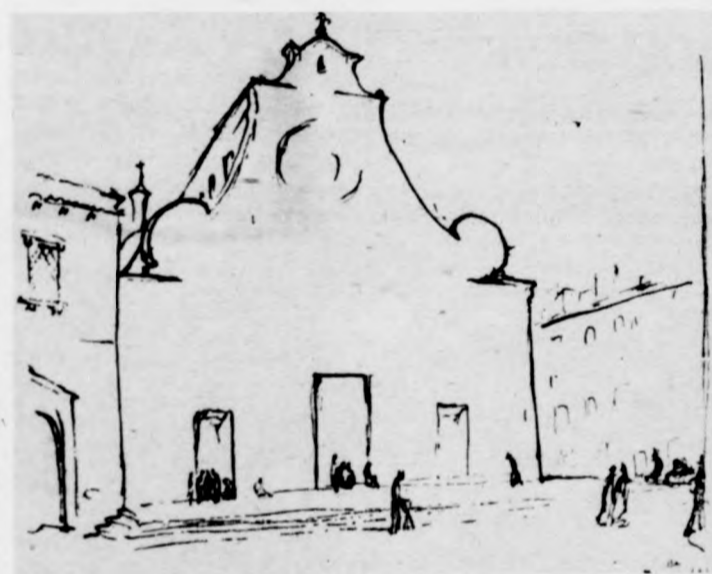
E kiállítás még nagyon közeli ahhoz, hogy az emlékezésben elmondjam minden gondolatomat róla.

Az bizonyos, hogy a boltíves, fehér klastromi szobákban nagyon jól érezték magukat az egészen más formailagot képviselő szobrok. Azzal a tanulsággal lehetünk gazdagabbak, hogy nem okvetlenül az azonos stílusok érzik jól együtt magukat. Szobraim szépen beilleszkedtek az architektúra nemes formáiba, a fehér falba, a fehér márványok, a sötét kövek meg hatalmas pontokat jelentettek, és az utolsó kis terem közepén a fényes, fekete Szibilla valóban pontot tett, lezárta a kiállítást.

A kiállítás visszhangja nagyobb volt a várhatónál. Két szobromat meg is vásárolták: a Szent című fehér márványt a Linzer Städtische Moderne Galerie, az Énekek énekét a Wiener XX. Modernisches Kunstmuseum.

Százötven ezer ember nagyon sok. Ennyien nézték meg a kiállítást, és ha ebből százötvennek igazi élményt jelentett, a magam részéről elégedett vagyok.

*Ezzel az írással emlékezünk a 75 éves Borsos Miklósról

rokkal, ezért inkább itt kószolunk a parkban. Iszogatunk, dumálunk és várjuk a hajnalt. Miért? Talán baj, ha várjuk a hajnalt?

— Nem baj — mondta Felhősi.

— Örülök, hogy igazat adsz nekem — mondta a duzzadt száju —, egyre ritkábban találkoztam megértő alakokkal. Neked mi a foglalkozásod?

— Nekem? Ja, én még egyetemista vagyok, utolsó éves bölcsész.

— Szép, nagyon szép. Tanár leszel, mi?

— Hová gondolsz? — tiltakozott Felhősi. — Nem akarok egész életemben buta kölykökkel vesződni, más terveim vannak. Irodalomkritikus szeretnék lenni.

— Ez igen — fűtöttent a duzzadt száju —, csak elvéve találkoztam eddig olyan valakivel, aki irodalomkritikus szeretne lenni. Ha jól belegondolok, talán még nem is ítéletekbe, hogy előbb el kell kábitani. Feszítétek ki a száját, megtöltöm egy kis piával.

— Segítséget! — ordította a lány, és hasba rúgta a duzzadt száját. A rugástól kibíbelent annak kezéből a lapos üveg és távolabb csúszott a földön.

— Az anyád! — sziszegte a duzzadt száju és lehajolt megkeresni az üveget. Addig a másik kettő újra birkózni

— No, nézd csak — húzta össze a szemét a duzzadt száju —, ezek meg mit csinálnak?

— Valóban — nézett arra Felhősi is —, azok ott mit csinálnak?

— Barbárok — jelentette ki a duzzadt száju —, én mondom neked ezt, pajtás. Azok a disznók erőszakoskodnak a menyasszonyoddal.

— Még nem a menyasszonyom — mondta Felhősi.

— Az mindegy. Akkor a nőddel, vagy az ismerősséddel. Aljasok! Intézkednem kell. Várj itt pajtikám, de meg ne mozdulj, majd én elintézem azt a két bitangot. Hát mit képzelnek ezek? Hol vannak?

Biztatóan hunyorított Felhősi. Aztán odasétált a haverokhoz. A lány sikoltozott, rúgott, karmolt, próbálta kiszabadítani magát.

— Pancserok — mondta a duzzadt száju —, óvodás tempó. Hányzszor fuvozzam a fületekbe, hogy előbb el kell kábitani. Feszítétek ki a száját, megtöltöm egy kis piával.

— Segítséget! — ordította a lány, és hasba rúgta a duzzadt száját. A rugástól kibíbelent annak kezéből a lapos üveg és távolabb csúszott a földön.

— Az anyád! — sziszegte a duzzadt száju és lehajolt megkeresni az üveget. Addig a másik kettő újra birkózni

kezdett a lánnyal, aki torka szakadtából sikoltozott.

Felhősi nyugtalanul lesett arrafelé. Mi lehet ott? Az a barátságos fickó nem csinál semmit? Vagy nem bír a másik kettővel? Ha ezt olvasom — gondolta —, akkor már az első oldalanknál félredobom. Ezerszer megírt neveléses történet, újsághírbe való, gusztagustalanul realista. Semmi időjatek, semmi elvonatkoztatás, csak a pusztá tények. Három részeg hüligen meg akar erőszakolni egy lányt. Még kiindulásnak is rossz, sablonos. Ha mondjuk három részeg lány akarنا megerőszakolni egy hüligánt. Az igen, az már ötlet, azzal már lehetne valamit kezdeni.

Tanactalanul toporgott, figyelt a dilakodókat és ekkor észrevett két férfit a távolban. Futva közeledtek. Vasutas vagy túrózó lehetett az egyik, messziről nem ismerte fel az egyenruháját, a másik civilben volt, tömzsi kis ember és valami vasdarabot szorongatott a kezében. A következő percek a némafilm gyorsaságával pergett, egy ökölcsapás ide, egy másik oda, ez is kapott, az is adott, működésbe lépett a vasdarab is (vajon mi lehet? Francia kulcs, vagy mi?), aztán a három vastag fickó nagy vágta kezdet, nyomukban a vasutas-túrózóval meg a tömzsi kis emberrel. Stílus-

A halálos hónaljvágás

Alig két esztendeje, hogy közel tizennégy évi küzdelem, kudarc, csalódás, pereskedés után elmenekült egy erdélyi kisvárosból, Marosvásárhelyről, a magyar próza újat kereső, nyugtalanságában is jelentős alakja, Tolnai Lajos tisztelendő úr, amikor egy másik vidéki városban, a bánsági Versecen nyári mulatságra készültek a polgári és úri családok ifjai-lányai. Kirándulásra mentek egész napra a verseci hegyi erdőbe. Lehetek vagy ötvenen, köztük Gettmann Anna, a város szépe, aztán két honvéd gyalogsági tiszt: Sipoos László tiszthelyettes és F. F. hadnagy.

hogy vannak kivételek is. A rendezőség a tévedésért bocsánatot kér a tisztelt közönségtől, a tiszt urakat pedig felszólítom, hogy hagyják el ezt a társaságot.

A tiszt urak azonban maradtak, s a társaság „jobbik” fele távozott el, élén Herzoggal, s külön folytatták a mulatást. F. F. utánuk ment és bejelentette Sipoos párbajozási szándékát, de Herzog a névjegyet nem fogadta el. (Később ez javára válik, a bíróság értelmezése szerint „a vádlott kezdetben nem fogadta el a kihívást”). Másnap reggel azonban elfogadta, s megállapodtak, hogy július 30-án a honvédlaktanyában Herzog párbajt vív. Délelőtt Sipoossal, a század vivőmesterevel, délután F. F.-el. A feltételek: kardpárbaj, harc-képességig bandázs nélkül.

Az úri társaság

A mulatság főrendezője egy magas, szőke, a város legjobb családjából származó huszonhárom éves pesti joghallgató volt, aki tárcákkal-cikkkel itt-ott bekopogott már az irodalomba, vagy legalább a szurnaliztikába. Herzog Ferinek hívták az 1886. július 28-án lezajlott kirándulás főrendezőjét, aki a megérkezés után mindjárt Gettmann Annát kérte fel a táncra.

A tisztáson szállt a por, el is fáradtak, a szép lányt idősebb nő kísérője nem engedte újra táncolni, s mikor Sipoos László meghajolt előtte, fejével intett nemet. A fiatal, erdélyi származású tisztet ele a fiatal tiszt nemsokára elvertte, de úgy tűnt, a dolog elsimul, s elutasította a főrendező diplomáciai szolgálatát is.

Ebéd után, amikor a tánc újra megindult, F. F. felkérte a szép Annát, táncolva megkerülte véle a tisztást, elvezette a sötét irányába, ahol a cselédek, pesztonkák szemlélték az urak szórakozását. Odaérve kipöndörített a lányt közéjük, s a következő szavakkal faképnél hagyta:

— Maga nem úri társaságba, hanem ide való!

Az inszINUÁCIÓ kiderülte után a társaság egyes tagjainak javaslatára Herzog az alábbi beszédet intézte a jelenlévőkhöz:

— Mikor a mai mulatságra meghívtuk ezt a két urat, abból a föltevésből indultunk ki, hogy minden katonatiszt úriember. Sajnálattal láttuk,

Uriember pihenője

Az úri gesztusból ebben az esetben gyilkosság fakadt, csak hogy akkor az urak között ez a fajta gyilkosság társadalmi sikk volt. Az elítéltek ugyanis az ún. államfogházban kellett letöltenie büntetését, s ez megkülönböztetett elhelyezést, bánásmódot, külön szobát, kijárást, ivást, kártyázást jelentett, azaz a kinti életforma folytatását egy zárt ajtó mögött. Zárt? Napközben még be se voltak zárva. Vácott — ahol vádoltunk büntetését letöltötte — előfordult az is, hogy a felügyelő és a vádlott magával vitte nemcsak a fogház, hanem a fegyházat is és a szakszaki mulatózásra. Afféle urambátyámos, uras fogház volt ez, „uriemberek” pihenője.

A kiürített bakaháló, a parancsnok fűrészpörrel szórta fel. A vezetősegéd megtette a szokásos békítési kísérletet, Herzog nem válaszol rá, Sipoos kijelenti:

— Nem azért jöttem ide, hogy beszéljek, hanem hogy vivjak.

Az első összecsapásnál Herzog jobb hóna alatt megvágja ellenfelét. A két orvos elvesztette a fejét, s talán kapkodásuknak is köszönhető, hogy a fiatal tiszt nemsokára elvertte. Maga a párbajozó írja később: „a tagadó fejrész egy embernek az életébe került, egy másiknak a pályáját szegte ketté, a harmadikat pedig fogházba juttatta.” A halál utáni párbaj elmaradt, F. F. nem állt ki, de tisztí rangjáról lemondott.

Az ügy természetesen bíróság elé került. A fehéregyházi törvényszék párbajbüntetés miatt egyesítendő államfogházra ítélte Herzog Ferit. Az ítéletábla ezt az ítéletet helyben hagyta, a királyi kúria azonban leszállította a büntetést négy hónapra. A kúria ítéletében hangsúlyozza, hogy „a vádlott mint rendező, ama brótrányos magaviseletet, amellyel Sipoos László és társa a kérdésben forgó táncmulatság alkalmával egy köztisztviselőben álló kiváló társadalmi állású hölgyet ga-

ládul megsértett, el nem nézhette”. Ezért csökkentette a kúria a büntetést.

Az elbeszélésbe itt bele kell szólni. Mindazt ugyanis, amit eddig — s a továbbiakban — leírtunk, leírtunk, magától a párbaj „hőseitől”, Herzog Feritől tudjuk. Ő írta ezt le így emlékiratában, lényegében minden hozzáférhető irodalom így tárgyalja, az ő álláspontját veszi át, tekintni valósnak. Valóság? Utólagos megszépítés? Ne kutassuk a párbaj, a per és a fogház ügyében a formában is kifejezi egy kor, egy társadalmi osztály, egy magatartásforma jellemzőit. Egy világot, amely az igazi magyar irodalomtól mindig idegen volt.

Vér elsőre

A kiürített bakaháló, a parancsnok fűrészpörrel szórta fel. A vezetősegéd megtette a szokásos békítési kísérletet, Herzog nem válaszol rá, Sipoos kijelenti:

— Nem azért jöttem ide, hogy beszéljek, hanem hogy vivjak.

Az első összecsapásnál Herzog jobb hóna alatt megvágja ellenfelét. A két orvos elvesztette a fejét, s talán kapkodásuknak is köszönhető, hogy a fiatal tiszt nemsokára elvertte. Maga a párbajozó írja később: „a tagadó fejrész egy embernek az életébe került, egy másiknak a pályáját szegte ketté, a harmadikat pedig fogházba juttatta.” A halál utáni párbaj elmaradt, F. F. nem állt ki, de tisztí rangjáról lemondott.

Az ügy természetesen bíróság elé került. A fehéregyházi törvényszék párbajbüntetés miatt egyesítendő államfogházra ítélte Herzog Ferit. Az ítéletábla ezt az ítéletet helyben hagyta, a királyi kúria azonban leszállította a büntetést négy hónapra. A kúria ítéletében hangsúlyozza, hogy „a vádlott mint rendező, ama brótrányos magaviseletet, amellyel Sipoos László és társa a kérdésben forgó táncmulatság alkalmával egy köztisztviselőben álló kiváló társadalmi állású hölgyet ga-

Akinek volt pénze, úgy elhetett szinte az államfogházban, mint odakint. Így élt Herzog Feri is, a verseci polgármester és patikus fia. Magával vitt a fogházba egy skatulya íróollat és néhány száz iv papírt. Reggeli és istentisztelet után dolgozott, a szobájában (cella?) ebédel, utána újságot olvasott és levelet írt, majd másfél órán át testgyakorlatokat végzett a kertben. Délután kártyázott, este pedig — éjfélig! — ismét dolgozott.

Regényt írt.

Mielőtt bevonult volna a fogházba, olvasta a Singer és Wolfner kiadó Egyetemes Regénytár című könyvsorozatának pályázati felhívását eredeti regényre. A díj: ezer arany. Ezért dolgozott, ezt akarta megnyerni. Nem a pénzért, az volt neki elég, hanem a hírnévért. Úgy tervezte, négy hónap alatt elkészül a könyvvél. Csak hogy három hónap után kegyelmet kapott, el kellett hagynia a serkentő „médhelyt”.

A regényt azonban befejezte, beküldte, de nem nyert, a mű hosszabb lett a szükségesnél. A kiadó viszont ezer aranyért megvette, s csakhamar meg is jelent. Fenn és lenn — ez volt a címe. Ettől kezdve a verseci fiút Herczeg Ferencnek nevezik: ő lesz a XX. századi magyar irodalom legtöbbet ünnepezt írója, az úri osztályok kedvence, méltóságos főuram, öt terjesztik fel irodalmi Nobel-díjra és így tovább.

Es akkor ki emlékezett már Sipoos László tiszt helyettesre?

(folytatjuk)

Bényei József

„Azt az egész grillesírkét kérem ebédre!”

Nyári öröme

Egy-két év és már nem lesz szükség az úszógumira

Még tart a vakáció — elszomorító, hogy nem sokáig —, a gyerekek nyári szabadságuk utolsó heteiben talán még nagyobb akarással és kedvvel keresik a kikapcsolódás örömeit.

A nyári öröme tehát még tartanak — fotóriporterünk is ezt örökölte meg felvevő-gépével.

Egy egész üveggel!

„Várj, előbb én jövök!”

BETŰOSZLOP

A betűoszlopokat rakjátok helyes sorrendbe egymás mellé úgy, hogy a betűk folyamatosan olvassa József Attila egyik verséből adjanak idézetet! Hogy szól ez az idézet?

Megfejtés: Kertész Leszek, fát nevelek, Kelo nappal én is kelek.

R	É	T	E	S	K
E	Z	S	L	E	Z
Á	N	T	F	E	K
L	K	E	E	K	V
Ő	A	N	L	P	E
L	N	É	A	I	P
E	E	L	K	K	S

A dühös kecske...

Valamiért nagyon megdühödött ez a haragos kecske, neki-
ront a fának, a szarvával ökleli. Amíg hagyjuk őt megnyu-
godni, addig számoljátok meg gyerekek, hány levelet láttok
a képen.

Megfejtés: Összesen 70 levél látható.

FÖLDRAJZBÓL ZENE

Az alább felsorolt városneveket rakjátok olyan sorrendbe,
hogyan kezdődnek egy magyar zeneszerző vezeték- és szem-
nélynevével adják.

- ATHÉN
- ARAD
- BAJA
- BUDAPEST
- ÉRSEKÚJVÁR
- KALOCSA
- LENINGRÁD
- ÓZD
- RÓMA
- TATA

Ki a zeneszerző?

Megfejtés: Bartók Béla.

Elt valamikor a tenger-
parton két testvér — halá-
szok voltak. Mindennap
halásztak, a halat eladták a
piacon, és a keresetet igazi
testvérek módján megosz-
tották. Késő éjszaka tért
meg a két halász Vajákos
anyó vityillójába, aki fol-
tozta ruháikat, és minden-
nap főzött nekik.

Egyszer, ahogy kiemelték
a hálót, egy gyémánt gur-
ult a csónakba, fényesebb
a hajnalsillagnál. Az idő-
sebb testvér majd elnyelte
szemével és egész testében
megremegett. A kicsi le-
hajólt, és föl akarta ven-
ni.

— Ne nyúlj hozzá! —
kiáltott a nagy, és elütötte
a kezét. — a gyémánt az
enyém!
— Miért lenne a tiéd? —
emelte rá szemét csodál-
kozva a kisebb. — Hiszen
ketten húztuk ki a tenger-
ből!
— Egyedül az enyém, én
láttam meg előbb — kiál-
tott még erősebben a nagy.
Szó szót követett, vesze-
kedni, dulakodni kezdtek,
vibe ejtették a gyémántot
és az evezőket, a csónak
felborult. Mikor már ép-
pen fulladozni kezdtek, vá-
ratlanul megjelent mellet-
tük az ördög, és megkér-
dezte őket:
— Akartok-e élni, ful-
doklók?
— Akarunk! — ordítot-
ták a testvérek.
— Én segíték nektek
partra jutni, ha nekem ad-
játok a lelketeket.

— Vidd! — nyújtotta ke-
zét a két testvér.

Ekkor az ördög a tenger
mélységébe ereszkedett,
felhozta az elmerült csó-
nakot az evezőkkel. Mi-
helyt a szárazföldre lép-
tek, a testvérek kikötötték
a csónakot egy fűzfához, és
a város felé vették útjukat.
Aztán a legferdebb ösvé-
nyeken és sötét utakon
hozzáfogtak végezni dolgu-

Emberi irigység

(GÖRÖG NÉPMESE)

— Vidd! — nyújtotta ke-
zét a két testvér.
Ekkor az ördög a tenger
mélységébe ereszkedett,
felhozta az elmerült csó-
nakot az evezőkkel. Mi-
helyt a szárazföldre lép-
tek, a testvérek kikötötték
a csónakot egy fűzfához, és
a város felé vették útjukat.
Aztán a legferdebb ösvé-
nyeken és sötét utakon
hozzáfogtak végezni dolgu-

— Mit adsz nekünk? —
kérdezte az idősebb test-
vér.
— Hogy mit! Ehol van
e! — válaszolta a fekete-
szárnyú, benyúlt kebelébe,
markába szorítva előhúzott

valamit, és így kiáltott: —
Nézzétek!

A két testvér meresztet-
te a szemét, de mikor az
ördög kezét szétártta, mar-
kában olyan erős fényesség
villogott, hogy egy pillanat
alatt megvakultak.

Leültek hát a vakok,
levették kucsmájukat és
alamizsnát kezdek kére-
getni a járókelőktől. Nap-
közben koldultak, éjjel pe-

— Mit csináltok ti itt?
— kérdezte meghökkenve.
A vakok megismerték, és
lehorgasztották a fejüket.
— Csinálunk, amit csi-
nálunk — válaszolták hal-
kan mind a ketten.
— De hol vannak a sze-
meitek?

A vakok elmeséltek neki
töviről hegyre mindent.
— Várjatok meg itt!
Viesszahozom én nektek a
szemetek világát! — mon-
ta nekik Vajákos anyó, és
az erdőbe ment.

Ott a legeládogottabb részen
volt egy látó-vizes kutacs-
ka. Az öregasszony leha-
jolt, egy tálcakában meri-

tett egy kis látóvizet, és
visszatért a vakokhoz.
— Hozom a látóvizet.
Neked visszaadom két szem-
ed világát, testvérednek
meg a két szemét és egy
gyémántot. Jó lesz így?
— Hát persze! — vála-
szolt a kisebb testvér.
— Nekem elég a két szem,
amivel láthatom az eget.
Vajákos anyó letört egy
ápacskát, belemártotta a
látóvizet tálcakába, és
megfröcskölte vele szemé-
it. A kisebb testvér pislan-
tott kettőt-hármat, kinyílt
előtte újra a világ. Meg-
ragadta a kis öregasszony
kezét, és megcsókolta.

Akkor Vajákos anyó fel-
ébresztette az idősebb test-
vért is.
— Megjöttem, hozom ne-
ked a nagy ajándékot.
Vissza fog térni a látásod,
de tudnod kell, hogy ha el-
fogadod a két szemet, test-
vérednek a két szem mellé
egy gyémántot is adok.
— Mit?! — ugrott föl a
nagyobb vak, hogy meg-
taszította az öregasszonyt.
— Nekem csak két szemet,
testvéremnek meg egy
gyémántot is? Nem kelle-
nek a szemek se! Kotródj!
Vajákos anyó megcsóválta
a fejét, fogta a tálcakát a
látóvízzel és elindult vi-
tyillója felé. A fiatalabb
testvér nekirágott ép szem-
mel a szép világnak, a na-
gyobbik pedig ottmaradt,
hogy alamizsnát kolduljon
a járókelőktől.

A FÜRDÉS RŐL

Kellemes, kényelmes tisz-
tálkodási mód: a fürdés.
Kitűnő utána a közérzetünk.
A fürdésnek vannak „arany-
szabályai”, amelyeket érde-
mes betartani.

Első szabály a fürdővíz
hőmérsékletére vonatkozik.
Ne fürdjünk túl hideg vagy
túl forró vízben, csak akkor,
ha orvosi előírásra veszünk
hideg vagy meleg fürdőt. Eb-
ben az esetben az orvos azt
is meghatározza, hány percig
tartózkodhatunk a hideg
vagy meleg vízben. Az orvos
utasításait pontosan tartjuk
be, mert ellenkező esetben
többet ártunk, mint haszná-
lunk egészségünknek.

A tisztasági fürdésre leg-
alkalmasabb a langyos (25
foktól 32 fokig) vagy a me-
leg fürdő (32 foktól 37 fo-
kig). A fürdés ideális időtar-
tama: 15—20 perc. Ezalatt
az idő alatt sok kozmetikai
teendőt elvégezhetünk (arc-
és hajpakolás, vizalatti tor-
na, a végtagok víz alatti
masszázs).

Étkezés után közvetlenül
ne fürdjünk. Ha nem jut
időnk étkezés előtt fürdeni,
akkor legalább 2 óras
emésztési szünetet iktassunk
közbe. Mielőtt beleülünk a
fürdőkádba, készítsünk min-
dent oda, amire fürdés köz-
ben szükségünk van (dörzs-
kesztyű, szivacs, hámosó
kefe, körömkefe, arcpakoló
anyag, fürdéshez szükséges
kozmetikum stb.).

A fürdés örömet fokoz-
hatjuk, ha a fürdéshez hab-
fürdőt használunk, amely-
től színes, illatos lesz a
fürdővíz, a tetején képződő
dús és tartós hab hőszigetel-
ő paplanként gátolja a víz
gyors lehűlését. A habfürdő
használatának előnye még,
hogy nem engedi a kád falá-
ra lerakódni a szennyező-
dést.

A habfürdő-készítmények
különböző hatóanyagokat is
tartalmaznak. Közkedvelt a
ginszeng tartalmú Adria
habfürdő, amely felhívja,
testileg, lelkileg élénkíti. A
Herbária szaküzletekben
kapható Gyógyóvíz hab-
fürdő vadgesztenye- és ka-
millakivonatot tartalmaz,
amely kedvezően hat a vér-

erek tónusára és a bőrfelü-
letre. Nagyon jó hatású
aranyeres csomók, érgörcsök,
ideges keringési zavarok,
bőrbetegségek, továbbá reu-
más megbetegedések eseté-
ben.

A Skála habfürdők is
gyógyóvíz-kivonatokat tar-
talmaznak. A kék flakonos
habfürdő az izzóvíz kivona-
tát tartalmazza, mely ideg-
nyugtató, jó közérzetet adó
hatású. Kamillakivonatot
tartalmaz a sárga flakonos
habfürdő, amely kellemes
citróm illatú készítmény.
Érzékeny bőrűeknek, (gyer-
mekeknek) ajánlják. A zöld
flakonban levő habfürdő
zsályafű kivonattal készült.
Fokozottan érzékeny bőr
ápolására szolgál, valamint
izületi betegségekben szen-
vedőknek ajánlott készít-
mény.

Kiváló bőráktíváló és re-
generáló fürdőszert az Ope-
ra luxus habfürdő, komló-,
kamilla- és virágpor-kivona-
tokat tartalmaz, használata
minden bőrtípusra ajánlható.

A Badusan habfürdő
modern mosóaktív- és ter-
mészetes hatóanyag-tartalmú
készítmény, amely használat
alkalmával serkenti a vér-
keringést előnyösen segí-
ti a test felhívását. Az
Excurat kék habfürdő után-
szírozóanyag-tartalmánál
fogva igen kellemes hatás-
sal van a bőrre, fantázia
illata üdít, felhívja. Szíve-
sen vásárolt készítmény a
Duft illathabfürdő, különle-
ges illatanyagokat tartal-
maz (almavirág, dohányil-
lat, nyári mező, róza, köl-
ni).

A gyermekhabfürdőkben
is van választék: Excurat,
Badusan, Irsa, Kosili, Hőfer,
Chicco. Kitűnő készítmény a
Fabulon babafürdető. Bioló-
giailag aktív hatóanyagai ré-
vén kiváló gyulladáscsökken-
tő, bőryugtató, szövetrege-
neráló, antiszeptikus hatású
készítmény. Jó tisztító hatása
mellett nem szárít, mert
zsiradék-tartalma részlegesen
ellensúlyozza a fürdetés
zsirtalanító hatását. Ha a
baba szemébe kerül, nem
csip, nem okoz károsodást.

Fási Katalin

Hallo

A hölgy megkérdez-
nek jelentkező nőtl
— Mondja, az el
mennyit kapott?
— Ötezer frankot.
— Ötezer frankot
len!
— Tetszik tudni, a
dám híres orvos vo-
donképpen csak ezer
kot fizetett, a többi
gyenes, orvosi tanács
össze!
...
A lekész panasz-
társának:
— A legutóbbi id
berek valahogy rend-
sek lettek. Azon-
ezt, hogy manapság
cióimól az egy
egyetlen tagja sem a
...
Az asszony kérdő
férjét:
— Herbert, miféle
amelyet a zakód zse-
tam? Egy házassá-
ügynökségtől jött, e-
ne: „Köszönjük a t
reméljük, hogy a
sikerül kielégíteni
...
— Ugyan — legy
a férj. — Ostobasá
Nézd csak meg a d
valy novemberben
amikor olyan súlyo-
tál

SRŐL

ónusára és a bőrfelü-
Nagyon jó hatású
res csomók, érgörcsök,
keringési zavarok,
egéségek, továbbá reu-
negbetegedések eseté-

kála habfürdők is
övénykivonatokat tar-
nak. A kék flakonos
dó az izsóptú kivona-
talmazza, mely ideg-
tő, jó közérzetet adó
Kamillakivonatot
az a sárga flakonos
dó, amely kellemes
illatú készítmény.
ny bőrének, (gyer-
nek) ajánlják. A zöld
pan levő habfürdő
tú kivonattal készül.
ttan érzékeny bőr
ára szolgál, valamint
betegségekben szen-
nek ajánlott készít-

ló bőráktíváló és re-
lő fürdőszere az Ope-
es habfürdő, komló-,
a és virágpor kivona-
tartalmaz, használata
n bőrtípusra ajánlható.

Badusan habfürdő
n mosóaktív- és ter-
es hatóanyag-tartalmú
mény, amely használat
ával serkenti a vér-
est előnyösen segí-
t felfrissülését. Az
t kék habfürdő után-
zóanyag-tartalmánál
igen kellemes hatású
a bőre, fantázia
űdít, felfrissít. Szíve-
sárolt készítmény a
lathabfürdő, különle-
latanyagokat tartal-
almavirág, dohányvil-
ári mező, rózsza, köl-

gyermekhabfürdőkben
választék: Excurat,
n, Irsa, Kosili, Höfer,
Kítűnő készítmény a
n babafürdető. Bioló-
aktív hatóanyagairé-
lő gyulladáscsökkentő,
nyugtató, szövetrege-
antiszeptikus hatású
mény. Jó tisztító hatása
nem szárít, mert
tartalma részlegesen
lyozza a fürdetés
nító hatását. Ha a
zemébe kerül, nem
em okoz károsodást.

Fási Katalin

kis látóvizet, és
rt a vakokhoz.
som a látóvizet.
bisszadom két sze-
ágát, testvérednek
két szemét és egy
tot. Jó lesz így?
t persze! — vála-
kisebb testvér. —
elég a két szem,
láthatom az eget.
os anyó letört egy
s, belemártotta a
tálacskába, és
költe vele szem-
ebb testvér pislán-
tót-hármat, kinyit
jra a világ. Meg-
a kis öregasszony
s megcsókolta.
Vajákos anyó fel-
tte az idősebb test-

göttem, hozom ne-
nagy ajándékot.
og térni a látásod,
od kell, hogy ha el-
a két szemet, test-
k a két szem mellé
mántot is adok.
?! — ugrott föl a
ik vak, hogy meg-
az öregasszonyt.
m csak két szemet,
mnek meg egy
ot is? Nem kelle-
zomnak se! Kótródj!
anyó megcsókálta
fogta a tálcskát a
l és elindult vi-
felé. A fiatalabb
ekivágott ép szem-
pép világgnak, a na-
pedig otmaradt,
mizsnát kolduljon
lőktől.

benedek fordítása

Hallottuk valahol

A hölgy megkérdezi a cseléd-
nek jelentkező nőtől:

— Mondja, az előző helyén
mennyit kapott?

— Ötezer frankot.

— Ötezer frankot?! Lehetet-
len!

— Tetszik tudni, az előző gaz-
dám híres orvos volt, és tulaj-
donképpen csak ezeröttszáz fran-
kot fizetett, a többi pedig az in-
gyenez, orvosi tanácsadából jött
össze!

...

A lelkes panaszkodik pap-
társának:

— A legutóbbi időben az em-
berek valahogy rendkívül idege-
sek lettek. Azon veszem észre
ezt, hogy manapság a prédiká-
cióimtól az egyházközségem
egyetlen tagja sem alszik el!

...

Az asszony kérdőre vonja a
férjét:

— Herbert, miféle levél az,
amelyet a zakód zsebében talál-
tam? Egy házasságközvetítő
ügynökségtől jött, és ez áll ben-
ne: „Köszönjük a bizalmát, és
reméljük, hogy a közeljövőben
sikerül kielégítenünk a kérését.”

— Ugyan — legyint hanyagul
a férj. — Ostobaság az egész.
Nézd csak meg a dátumot: ta-
valy novemberben kelt. Tudod,
amikor olyan súlyos beteg vol-
tál

— Hogy megy a feleségednek
az autózézés?

— Remekül. Az utak már las-
sanként oda vezetnek, ahová ő
menni akar...

...

— Rossz helyre jött, uram —
mondja a bankban a tisztviselő-
nő az álarcos férfinak —, a jel-
mezéből három házzal obébb
van!

...

A tanító néni felszólítja a gye-
rekeket, hogy utánozzák vala-
melyik állat hangját. Martin
üvölt, mint egy oroszlan, Anyics-
ka kotkodácsol, Borisz ordít,
mint egy szamár, Emil nyert,
mint egy ló, Elenka huhog, mint
a bagoly. Csak Ferkó hallgat.

— Hát veled mi van? — kér-
dezi a tanító néni.

— Én hal vagyok.

...

— Szeretném, ha megjavítaná
a kocsimat, de csak három hét
múlva tudok fizetni.

— Rendben van.

— És mikor lesz kész?

— Három hét múlva.

...

— Mozi után feljössz hozzám,
Jolka?

— Nem Jolka vagyok, hanem
Stefka!

— Ha ilyen kicsinyes vagy,
nincs értelme, hogy meghívja-
lak.

Don Juan

„Fiam, nem viszed túlzásba a nappozást?”

Sörpocak

Nyári dolgok

CSÁTH ATTILA
KARIKATÚRÁI

Abszurd

Szöveg nélkül

Napszúrás

Szenegáli ritmusok

Ha a hígyó Évához a mai
publicisztika nyelvén szót
volna, Ádám és Éva még
mindig a paradicsomban é-
ne.
(H. A. Shearring)

Gondolatok
Már annyira népszerű
vagyok, hogy mindenki, aki
becsmérel engem, még nép-
szerűbb lesz, mint én.
(Karl Kraus)

benünket a körzeti orvos,
amikor megállapítja, hogy
belőlünk már senki nem
less.
(Fruekröl)

ALEKSZANDR
KULICS:

Helyünk az életben

Andrej Andrejevics remek hangulatban
volt, ugyanis megkapta helyét az életben.
Igaz, hogy ezért jó néhány órán át kellett
sorban állnia a pénztár előtt, s Andrej
Andrejevics nyugtalanodott is kissé, hogy
kap-e még jegyet. Kapott.
Amde amikor szerette volna elfoglalni he-
lyét az életben, mégpedig az imént vásárolt
jegy alapján, kiderült, hogy az a hely már
foglalt.
— Bocsánatot kérek — szólította meg az
ismeretlen nőt —, ugyebár ez itt az én he-
lyem. Tessék csak nézni a jegyemet.
— Ön pedig nézzen az én jegyemre — fe-
lelte amaz.
— Valóban — csóválta fejét Andrej And-
rejevics. — Ez nagyon különös. Szóljunk
esetleg az ellenőrnek?
— Erre önnek van szüksége, nem nekem
— mondta a nő, és az ablak felé fordította
fejét.
Odajött az ellenőr. Figyelmesen megviz-
sgálta Andrej Andrejevics jegyét, majd And-
rej Andrejevics arcát, ezután újra a jegyet
méregette szigorú szemmel, és végül kijelen-
tette:
— Minden rendben van. Ez valóban az ön
jegye.
— Nos, igen, ezt, ugye, én is tudom, ké-
rem. Ez a jegy jogosít erre a bizonyos hely-
re itt az életben.
— De hát még mit akar? — kérdezte az
ellenőr.
— Ugyanis az én helyemet itt az életben
elfoglalta kérem ez az asszony. Megnézné az
ő jegyét is?
Az ellenőr elkérte az asszonyét is. Meg-
nézte és azt mondta:
— Minden rendben van. Mind a két jegy
megfelel a szabályzatnak.
— De két jegy van, és csak egy hely. Hát
nem érti? — öntötte el az indulat Andrej
Andrejevicsét.
— Ez bizony helytelen — mondta az el-
lenőr.
Andrej Andrejevics visszament a kasszá-
hoz. Mit látott! Kiderült, hogy nem ő az
egyetlen, akinek ugyanilyen sors jutott. A
panaszkönyvet mégsem igyekezett elkérni
senki sem. Meglehet, éppen azért, mert ott
függött az orruk előtt egy szögre akasztva.
Igaz, egyikük nyújtogatta utána eleinte a ke-
zét, de Andrej Andrejevics haladéktalanul

megmagyarázta neki, hogy a panaszkönyv
— a bosszúállás eszköze, nem pedig a cél el-
érésére szolgáló eszköz.
Aztán visszagyalogolt szépen az életben
kijelölt helyéhez, ahol ugyanúgy, mint eddig
is, nyugodtan üldögélt az ismeretlen ass-
zony. De hát mit tegyen az ember? Foglalt,
nem foglalt, mégiscsak egy hely.
— Megint csak én vagyok — mondta csen-
desen. Bocsásson meg, kérem. Adna egy kis
helyet?
— Mi történt? — kérdezte, és közben
odébbhúzódtott egy kicsit.
— Tudja, nem az én bűnöm, hogy így tör-
tént. De ha már így van, megtudhatnám a
névét?
— Miért kell az magának? Alekszandra
Alekszandrovna vagyok.
— Vagyis Szaszenyka? Engem pedig And-
rej Andrejevicsnak hívnak. Tehát Andrijusá-
nak, E-e-e... Szereti Voznyeszenszkijt?
— Nem tudom. De ami a verseit illeti,
tetszenek.
— No és, mit szól hozzá, hogy én a dru-
szája vagyok?
— Még hogy maga? Be ne csapjon!
— Becs' szó!
— Meglehet. Magának nagyzási hóbortja
van?
— Nagyzási?
— Persze. Abból is látszik, hogy ki akar
szorítani a helyemről.
— A maga helyéről? Ez az én helyem.
— Itt a jegyem!
— De hol van megírva, hogy ez a maga
helye?
— De hiszen én foglaltam el előbb!
— No és? Talán valami fürdő ez, hogy aki
előbb jön, az előbb merül a vízbe is? Ez,
kérem, itt az élet. Ez pedig a hely az élet-
ben! Hát, tudja, ha nem volnának itt nők,
majd megmondanám alaposan, hogy mit
gondolok.
— Nők? Milyen nők?
— Hát ön!
És így tovább, és így tovább. A viták és
heves veszekedések pillanatnyi szüneteiben
hőseinknek azért maradj idejük rá, hogy ösz-
szeházasodjanak, szülessen egy-két gyerme-
kük, de hogy a pénztárosnő elismerje téve-
dését, azt, úgy tűnik, soha nem fogják elér-
ni.

Fordította: Konczek József

Amiről utcait
neveztek el
Debrecenben

Galamb

A galamb a béke szimbóluma a kultúrtörténetben. III. Thotmesz fáraó Amont, Téba helyi istenét galamb kíséretében ábrázolta. A galamb Keleten nagy vallási tisztelőben részesült. Az isteneknek galambot áldoztak. Egyiptomban, Görögországban, Perzsiában és Indiában szent madárként tisztelték. Aphrodité görög istennő szent madarának is a galambot tartották. A legenda szerint Szemiramisz asszír királynő galambbá változott.

Ma, szíriai istennő is képes volt emberj nyelven beszélni galambbá változni, akár csak Zeusz, a görögök istene. Istar istennő is egy darabig galamb volt. Szláv világtörténeti monda szerint két galamb hozta le a földre a villámot, esőt és a szelet. Agni, a tűz istene is galambformát tudott felőlni. Az asszír-babiloni özvívz monda szerint Utanapistim az ár- víz elmúltával galambot bocsátott fel, de az csakhamar visszatért annak jeleként, hogy nem talált szárazföldet. A bibliabeli özvívz monda ugyanezt úgy beszéli el, hogy Noé bocsátotta fel a galambot, mely másodszer kibocsátás után friss olajzúggal tért vissza gazdájához. Egy monda szerint eredetileg a holló is fehér galamb volt, csak később vált fekete hollóvá, mert iszappal és döglött állatokkal bemocskolta magát. A Nagy Péter előtti Oroszországban nem ettek meg a galambot, mert a Szentlélek jelképét látták benne. Olyan babona járt közszájon, hogy aki galambot öl, annak nem szaporodik a jószága, ahol viszont galambot tenyésztettek, oda siker, boldogság költözik be.

Athénaiostól tudjuk, hogy az ég istene galamb formájában közelítette meg Fthië aigioni szüzet. Később a kereszténységben a galambot a Szentlélekkel azonosították. Ha hitelt adunk A gyermekesség örmény könyve Nevő apokrif evangéliumnak, Jú- zsef vállára Máriával való házasságkötése pillanatában egy galamb szállt le. A Szent- lélek, amely az evangélium elbeszélések szerint „meg- szállta” és „teherbe ejtette” Szűz Máriát, gyakran ábrá- zolják galamb alakjában. „Jézus megkeresztelkedvén, kijöve a vízből és látja az Is- tennek lelkét alajónni mint- egy fehér galambot ó reá szállni”, írja az evangélista.

A szent galambnak, vagyis a Szentléleknek a termé- kenység istennőjével, az is- tenianyával való kapcsolata kitűnik már a korai kereszté- nyiség irodalmából is. A keresztény Szentháromság- ban a Szentlélek tulajdon- képpen az istenanyát helyet- tesíti. Egy ősi keresztény szekta tagjai, a valentiniánus- sok a Szentleket „fenséges anyja”-ként tisztelték. A né- met és orosz mesevilágban gyakran találkozhatunk a ga- lambtollas inggel. Mikor a tündérek ezt az inget felöl- tötték, galambbá változtak, mikor pedig levették, ismét női alakjukat nyerték vissza.

Történelmi hagyomány fű- ződik a velencei Szent Márk tér galambjaihoz, melyek etetése elmaradhatatlan része a velencei útnak. A XIII. században Krétát ostromló Dandolo admirálisnak fel- tűnt, hogy a körülzárt Can- diából sok galamb repült a védelmet támogató genovai flotta irányába. Az elfogott galambok szárnyai alatt olyan üzeneteket találtak, melyek megkönnyítették a főváros elfoglalását. Az em- lékül hazahozott galambcsa- ládok békésen szaporodtak Velencében. A galambducok- ról nevezték el a rómaiak az urnák elhelyezésére szolgáló épületeket columbárium- nak.

A galamb kedvenc mada- ra a debrecenieknek is. A Galamb utca a Homokkert- ben található.

Dr. Nyakas László

SZABADIDŐ * SZABADIDŐ * SZABADIDŐ

AZ ORVOS TANÁCSA

Tizenévesek kozmetikájáról

A fiatalság már egymaga is szépség, de lehetnek hibái, amelyeket igyekeznünk kell megszüntetni, sőt megelőzni. Sokat jelent a megfelelő, rendszeres tisztálkodás. A tizenéveseknek ez azért különösen fontos, mert abban a korban a bőr általában zsírosabb és fokozottabban hajlamos a verejtékezésre is. Aki nem tisztálkodik megfelelően, a bomló verejtéktől nemcsak rossz szagú lesz, hanem bőrfertőzésre is fogékonyabbá válik.

Mivel tisztálkodunk? Szappannal és langyos víz- zel, körömkéfével. Este is, hogy éjszaka szabadon „lé- legezzék” a bőr. Különös gondallal kell a hajlatokat és a lábat szappanozni, leöblít- tenni. Meleg fürdőre nincs szükség, a meleg, majd a fokozatosan hidegre váltott zuhanyozás azonban nemcsak tisztít, hanem a megfázással szemben is edzi a szervezetet.

A kellő tisztálkodás alap- vetően fontos a pattanásos bőr kezelésére is. A pattanás ugyanis a fokozott fagyúter- melés, a zsíros arcból velejá- rója. A megváltozott összeté- telű bőrfaggyú fokozott el- szarusodásra ingerli a szőr- tüszőt bélelő hámréteg. Eb- ből képződik a szarudugó, amely a levegőn megbarnul, így jól látható. Ezek az úgy- nevezett mitesszerek. Az ar- con, a háton és a mellkas bőrében, vagyis ott keletkeznek, ahol fejlettebbek a fagygy- mirigyek. A szarugöb elzárja a fagygyú kivezető útját, a be- tokolt, összesűrűsödő fagy- gyúban elszaporodó bakte- riumok hatására gyulladás, majd gennyes pattanás alakul ki.

Nem minden fiatal bőre pattanásos, örökölt hajlamra

is szükség van és az is bizo- nyos, hogy a nemi hormonok közrejátszanak a tünetek lét- rejöttében, erre mutat az is, hogy serdülőkor után fordul elő a leggyakrabban. Rontja a pattanásos bőr állapotát az emésztési zavar, a puffadás, a székrekedés. Elősegíti a rendszertelen, egyoldalú ét- kezés, így a túlfűszerezett ételek, a sok füstölt húsrúd és általában az olajos mag- vak, mint a mogyoró, dió, mandula, szotyola és a cso- koládé is. Feszült idegállo- potban gyakoribb, ezért „csúnyul” a fiatalok bőre a vizsgaidőszakban. Hormoná- lis rendellenesség, pl. sza- bajtalan havi vérzés, vagy a pajzsmirigy túlműködése idején is több a pattanás.

A pattanást ne nyomkod- juk, ne piszkáljuk. Okosabb 2-3 napra kerek ragtapasz darabkával leragasztani. Mi- re ezt levesszük, a pattanás megnyílik, a genny és a fagy- gyú könnyedén kiperéselhető. Félő azonban, hogy a helyén apró heg marad. Ezért a cél: a pattanás megelőzése.

Használjunk a tisztálkodás- hoz zsíroldó hatású szereket, pl. melegebb vizet és lúgo- sabb szappant, sőt a zsíros bőrt naponta többször is át- törölhetjük higított alkoholos arccal. Törülközőskor eny- hén nyomogassuk a bőrt, a bentrekedő fagygyú kiperésé- lük. Ha ennek ellenére is időnként itt-ott mitesszerek fedezünk fel, szakszerűen tisztítsuk ki. A bőrt gözölés- vel vagy meleg vízbe mártott kendőcskékkel felpuhítjuk. Ezután tisztázzuk kézzel, frissen mosott és vasalt vásznat a mutatóujjainkra teszünk, és a tükrőben ellenőrizzük két- oldalról enyhén rányomunk a mitesszer széleire. Így a szarudugasz kinyomódik, sőt

ujjaink nyomása a mögöt- te megrekedt fagygyút is kiperé- seli. A kitisztított arcot az- után fertőtlenítsd és összehú- zó hatású arccelével áttöröl- jük. Ne felejtjük el, hogy a bőr kitisztítását nemcsak az emésztési zavar, hanem mindenütt, ahol mitesszer vagy pattanás van, a háton és a vállakon is. Ha valóban meg akarjuk előzni a patta- nások keletkezését, akkor a tisztítást rendszeresen, 2-4 hetenként meg kell ismételni. Ügyeljünk azonban arra, hogy ha már gyulladást jelei láthatók, akkor ne nyomkod- juk a mitesszert, mert mé- lyebbre préseljük a fertőzést, és a pattanásból mi magunk hozunk létre kelést.

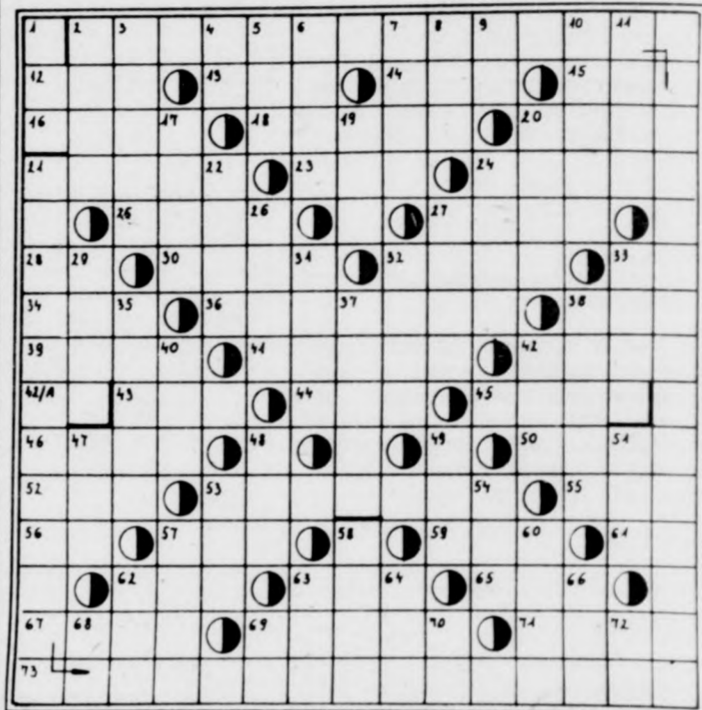
Rendszeres tisztálkodás, naponkénti harisnyaváltás szükséges a fiatal korban gyakori erősebb lábizzadás kezelésére. A lábmosó vízhez ajánlatos egy evőkanálnyi konyhai ecetet adni vagy a lábmosás után ilyen higított oldattal a láb bőrére bece- telni. Az izzadás csökkenté- sére gyakran formalin olda- tot ajánlanak. Hátránya az, hogy többszöri használata ekcémát okozhat. Helyette inkább alumíniumklorid olda- tot válasszunk. Ilyen a gyógyszerárakban kapható izzadás elleni oldat. Szappa- nos-vizes lábmosás után hur- kapálásra csavart vattacso- móval naponta többször ecseteljük az izzadó bőrfel- leteket. Hasznosan egészíti ki az ecsetelést az izzadás elleni hintőpor. A hintőport a láb- ujjak közé és a harisnyába szórjuk. A szorosan összefek- vő lábujjak közé vászoncsí- kot vagy gézlapot húzunk a párolgás elősegítésére.

KERESZTREJTVE

Ó, ha csillag volnék

Ó, ha csillag volnék
Kerek égen,
Csorogna a földre
Sárga fényem.

Weöres Sándor versének folytatását írja be a függőleges 21. és vízszintes 2. számú sorokba. (A sarokkockák betűi: F, N, I, K.)

VIZSZINTES: 2. (Bekü- lendő.) 12. Olasz, luxembur- gi és osztrák autók betűjele. 13. Foghús. 14. Azonos be- tűk. 15. Római egyes és ezer- ötszáz. 16. Amely dolgok. 18. Lázcsökkentő gyógyszer. 20. Talált. 21. 20. Fiú- és papagájnev. 21. Helyesbít. 23. Római pénz. 24. Maródi. 25. Fundamen- tum. 27. Szín. 28. Kifogás- talan. 30. Időmérés. 32. Hullá- dék, törlemék. 33. Igeközt. 34. Csapadék. 36. Névelős szállí- tó munkás. 38. Újság. 39. Mó- kus. 41. Csökkenő. 42. Közöl. 42/a. OI. 43. Ribillió. 44. Régi úrmérték. 45. Örlemény. 46. Halk zaj. 50. Hangszer. 52. Nem 6. Ing betűi. 53. Mag nélküli aszalt szőlő. 55. Fordított ágy! 56. AAA. 57. Vízi állat. 59. Strázsája. 61. Helyet fog- lal. 62. Vízi növény. 63. Né- velős férfirokon. 65. Osztrák georgiai és vatikáni autók betűjele. 67. Szállít. 69. Be- rendeli. 71. Azonos betűk.

Magyar Népköztársasági Ku- pa. 6. Sporteszköz, régi fegy- ver. 7. Római ötvenhármas. 8. Nagy fájdalom. 9. Ügyni- téző röv. 10. Mikortól. 11. Férfinév. 17. Száz deka. 19. Tagadószó. 20. Talált. 21. (Beküldendő.) 22. Burkolat- suly. 24. Akasztófa. 26. Víz- gőz. 27. Homokos tópart. 29. Tavalyi. 31. Földművelő szer- zés. 32. Édes mártás. 33. A világ legnépesebb állama. 35. Önköltés. 37. Hím baromfi. 38. Kampó. 40. Láng. 42. Nő- vény szaporítószerve. 47. Európai Gazdasági Közösség. 48. Hím kecske. 49. Pihenő. 51. Légy lárvája. 52. Nem 6. 54. Mátka. 57. Cibálj. 58. Tá- palkozás. 60. Rágcsáló. 62. Azonos betűk. 63. Oda visz- sza! 64. Színművésznő (La- jos). 66. Agg. 68. Szintén. 69. Mint az előző sor. 70. Sport- eszköz. 72. Egyforma magán- hangzó.

Beküldendő: függőleges 21. és a vízszintes 2. számú sor megfejtése.
Beküldési határidő augusz- tus 26.

BÉLYEGGYŪJTÓKNEK

A HABZÓ SÖR

sok ember szomját oltja a tikkasztó nyári napokban. Németországban évente 150 liter a fejadag, az ellátást 1500 sörfőzde szorgos mun- kája biztosítja. A folyékony kenyérnek mondott ital a ba- jor sörgyárosok szerint bé- lyegét is érdemelne. Ilyen tárgyú javaslatukat elvetet- ték, noha a közelmúltban a szőlőtermelés kapott bélye-

HESSHAIMER

A Magyar Posta májusban megjelent WIPA blokk- ján tervezőként Dudás- Heshshaimer olvasható. A ha- zai filatelisták az első névben Dudás Lászlót, az új bélyeg- grafika egyik jeles képviselő- jét tisztelik. A blokk az 1933- ban tartott WIPA-kiállítás le- vélzáróit reprodukálta, ame- lyeket Ludwig Heshshaimer tervezett. A bélyeggel nem volt szerencséje, nevé most is rosszul nyomtatott a blokkra (az „l” betű felesle- ges), életében pedig bélyeg-

VAN ÖNNEK?

A leggyakoribb, a minden- nap használatos bélyegeket kö- zött is előfordul néha ritka- ság. Az 1963-ban kiadott Közlekedés sorozat 60 fillére- séből később sűrűbb fogazá- sú tekerésben előállított bé- lyegeket hoztak forgalomba. Ezek az automaták részére készített példányok méretben

KÜLFÖLDI HÍREK

Közel 100 ezren mondták véleményüket az elmúlt év svéd bélyegeiről, 16 ezer szavazat- tal a legszebbnek a leányi trónörökös törvényerőre emelkedésekor kiadott címle- tet választották. A svéd posta rövidesen öt bélyegen felidéri a hazai filmgyártás jelentős alkotá- sait, így többek között az In- termozzót is. Egy másik so- rozat az északi ország népe- nek eredményeiről ad számot, itt az exportárak, a művészet mellett világszerte sportolók, Borg és Stenmark kap helyet. A 60 éve kitüntetett Nobel- díjasok tiszteletére kiadott

terveit nem becsülte hazája, Ausztria. Brassóban született, Bécsben alkotott, de csak Liechtenstein madarokat ábrá- zoló repülő sorozatán, Iz- land millenniumi bélyegén láttak napvilágot terveit. Te- heségét a művészet egyéb területein elismerték, közel 3000 rajtot, metszetet, fest- ményt alkotott. Idős korában Brazíliába költözött leányá- hoz, ahol majdnem vakon tengette életét 25 évvel ez- előtt bekövetkezett haláláig.

és a bélyegkép alatti jelzés- nél kissé eltérnek az ívben nyomtatott daraboktól. Egy angol katalógus szerint léte- nek olyan automata bélye- gek, amelyek a fogazástól el- tekintve azonosak az ívből származókkal. Ilyenek szá- zorta is többet érnek a szok- ványos példányoknál.

sorozat Albert Einstein, Ana- tole France, Frederick Soddy arcvonásait állítja elének. A holland posta közszót- tev a százszázadik üdonság ve- jójét. Anneke Bijlsma 12 éves kislány vehette át a postavezérgazgató oklevelét és a sok szép filatelista aján- dékot.

Vad hegyek között, ver- mény sziklákon, vastag kár- falak — első pillantásra ez a Gutenberg kastély. A liechtensteini posta négyérté- kű sorozata belülről is bemu- tatja a nemrégiben ismét ál- lami tulajdonba került épület szép részleteit.

AUTÓSOK-MOTOROSOK

Gépjárművek az autópályán

Sok külföldi ország jóval kiterjedtebb autópálya-háló- zattal rendelkezik, mint ha- zánk. Természetes, hogy gépjá- rművezetők is sokkal gyako- riottabban az autóztráda- kon való haladás technikájá- ban. Idegen országban járva nem árt tehát összegyűjteni a hasznos tapasztalatokat, hi- szen itthon egyelőre csak vi- szonylag rövid útszakaszok kínálnak gyakorlást és ta- pasztalatszerzési lehetősége- ket. Előbb persze elmélet- ben kell megismerkedni az autópályákkal, a rajtuk való haladás szabályaival, illetve feleleveníteni az erről tanu- lottakat.

Mindenekelőtt jó tudni, hogy autópályán és autótúton csak olyan gépjárművel, il- letve járműszerelevénnyel (ide értve a lakókocsit von- tató személyautó is) szabad közlekedni, amely sík úton legalább 60 km/óra sebessé- gel képes haladni. Autópá- lyán szombat és munká- szüneti napot megelőző nap- on 12 órától vasárnap és munkaszüneti napon 24 óráig csak személygépkocsival (lakókocsit vontatóval is), autóbusszal és motorkerek- párral szabad közlekedni. Autópályán (és az azonos irányú forgalom számára leg- alább két forgalmi sávval rendelkező autótúton) a pár- huzamos közlekedés szabá- lyait kell alkalmazni. Tilos autópályára és autótútra út

menti ingatlanról, valamint útnak nem minősülő más te- rületről ráhajítani, illetve on- zán lehajtani; nem szabad hátramenetet végezni, meg- fordulni és az úttesteket el- kovárolni sávra ráhajítani. Ti- los az autópályán és az autótú- ton megállni (természetesen a forgalmi okból való meg- állás kivételével). Műszaki okból is csak a leállósávon vagy az útpadkán szabad megállni, de csak akkor, ha az adott műszaki hiba ezt el- kerülhetetlenné teszi. Ilyen esetben is kötelező a jármű meglőbbi eltávolítása, illetve ezt megelőzően az elakadást jelző háromszöggel való meg- jelölése.

Az autópályák rendjét leg- inkább zavaró tényező, hogy a vezetők elfeledkeznek a jobbtrattás szabályáról. Mindennapos látvány, hogy — bár a külső sávban van elég üres hely — folyamato- san a belső sávban haladnak, s a megkezdett előzet nem fejezik be, hanem a bel- ső sávban autózna- hosszú távolságokon át.

A gépjárművezetőnek mód- ja van saját kocsijához és erőnléti állapotához mérve akár előre is elhatározni, hogy körülbelül milyen sebessé- gel fog autózni (figyelembe véve azt is, hogy az opti- mális üzemanyag-fogyasztás általában 80-90 km/óra kö- zött van), eszerint érdemes tehát elhelyezkedni a pá-

OTTL NEM MINDIG A szép

Tizenkilenc éves, 177 méter magas, 59 kiló. A me szürke, haja bro- rós... — így mutatták újságírók Irene Saez Co- az idei Miss Univerzum felsorolásból már el- hagyni a bűvös számok egyes testrészek mére- napjainkig ennyi sikert. A nőszervezetek harca a ségversenyek ellen. Ki- hetik-e egymást? A szé- versenyek tanúsága szer- igen. Persze, nem az et- mint 187, 50, 91, 5, 44, amelyek az 1973-as kir- adatai, hanem a nagy- az ezresek, amelyek ban- jelentenek. Az előző sz- és a bájós arc ötveneze- lárt hozott a Fülöp-sz- lánynak. Tavalyi hú- fontot kapott Gabriella B- a legszebb nő a világ- ennyit kapott akkor is, e- tokzatos adakozótól, a- lemondott a címről. Ez- vül a bemutatón — a- fűrdőruhában —, a gála- a fellépések, mind-mind- pénz hoznak. Sokak sz- ra a legnagyobb csábít- győztes jutalma lehet- szerep, fotómodell-ka- „szerencsés” házasság...

De kik támadják a szé- versenyeket — és ugyan- ért? Elsősorban a fem- mozgalom harcol az- vásár” ellen, amelyben méltóság megcsúfolását 1970-ben öt lány (hogy- pek voltak-e, nem tudni- pal, fűttel, kiabálása- varta meg a választás- donban, a Royal Albert- ban, tojással és paradi-

Egy kis malőr! Les- galát — KS)

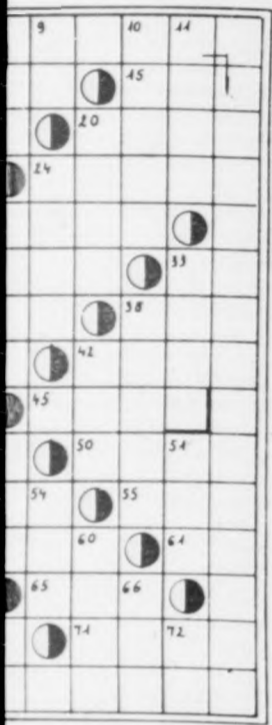

Rég

B. I.

be a függőleges 21. és

Népköztársasági Ku- sporteszköz, régi fey- Római ötvenhárm- fájdalom. 9. Ugyin- rov. 10. Mikortól. 11. v. 17. Száz deka. 19. szó. 20. Talált. 21. tendő. 22. Burkolat- 24. Akasztófa. 26. Viz- Homokos tópart. 29. 31. Földművelő szer- 32. Édes mártás. 33. A gnépesebb állama. 35. ég. 37. Him baromfi. p. 40. Láng. 42. Nő- szaporítószerve. 47. Gazdasági Közösség- a kecske. 49. Pihenő- y lárvája. 53. Nem ó. ka. 57. Cibálj. 58. Táp- 60. Rágcsáló. 62. betűk. 63. Oda visz- Színművésznők (La- Agg. 68. Szintén. 69. előző sor. 70. Sport- 72. Egyforma magán-

dendő: függőleges a vízszintes 2. számú

ályán

biztonság egyik alap- mpontja, hogy a for- folyama lehetőleg tes legyen. Jól bevált alat, ami még a csücs- mban is érvényes: aki sávjában megmarad- el kevesebbet változ- ezen a pozícióján, az o biztonságnak autó- gyobb biztonságot je- rnyezet számára is talmas autóforgalmú orszákokban különö- m árt gondolni erre a ra!). Ez persze nem tükségtelenné az eset- ritka előzéseket, ame- ppen az autópályán aggal végre is hajtha- sen nincsen szembe ggalom. Az előzés utá- atérés a külső sávba, kor is, ha csak 3-400 aladást kínál, azért is es, mert ez a kis változás ébren tartja ő figyelmét, s kelle- e, pihentetőbbé teszi pályán való monoton Jó lenne, ha az rákról eltűnnének a belső sávban hajtók, adályozzák a szabá- előzni kívánók moz- ha valaki eléjük ke- gatva, dudálva, ve- n „ráhajtván” követel- bad utat maguknak vébként nemcsak kel- n, hanem szabályta-

B. I.

OTTHON - CSALÁD - OTTHON

NEM MINDIG A LEGSZEBB

A szépek szépe

Tizenkilenc éves, 177 centi- méter magas, 59 kiló. A szem- e szürke, haja bronzvö- rös... — így mutatták be az újságírók Irene Saez Conde-t, az idei Miss Univerzumot. A felsorolásból már el kellett hagyni a bűvös számokat az egyes testrészek méreteiről, napjainkig ennyi sikert ért el a nőszervezetek harca a szépségversenyek ellen. Kifejez- hetik-e egyáltalán a női szépsé- get a számok? A szépség- versenyek tanúsága szerint — igen. Persze, nem az effélék, mint 167, 50, 91, 5, 44, 6, 91, amelyek az 1973-as királynő adatai, hanem a nagyobbak, az ezresek, amelyek bankókat jelentenek. Az előző számsor és a bájos arc ötvenezer dol- lárt hozott a Fülöp-szigetek lányának. Tavaly húszezer fontot kapott Gabriella Brum, a legszebb nő a világon. S ennyit kapott akkor is, egy ti- tokzatos adakozótól, amikor lemondott a címről. Ezenki- vül a bemutatók — persze fűrdőruhában —, a gálaestek, a fellépések, mind-mind szép pénzt hoznak. Sokak számá- ra a legnagyobb csábítás: a győztes jutalma lehet film- szerep, fotómodell-karrier, „szerencsés” házasság...

De kik támadják a szépség- versenyeket — és ugyan mi- ért? Elsősorban a feminista mozgalom harcol az „állat- vásár” ellen, amelyben a női méltóság megcsúfolását látja. 1970-ben öt lány (hogy szé- pek voltak-e, nem tudni) sip- pal, fűtlyel, kiabálással za- varta meg a választást Lon- donban, a Royal Albert Hall- ban, tojással és paradicsom-

mal hajigálta meg a résztve- vőket. Julia Morley, a ver- seny szervezője lemondott — röppent fel a hír, s a jóslat: talán a hetvenes világszépe- választás lesz az utolsó. De a jövődőlés nem vált be. A választások túléltek minden botrányt. Azt is, hogy 1979- ben Ausztráliában a színpad egy része leszakadt, néhány szépség és fotóriporter eltűnt a mélyben. Azt is, hogy ta- valy azért kényszerült le- mondásra a szőke német szépség, mert — állítólag — pornográf filmben szerepelt. Az emberek szeretik a látvá- nyosságokat, és egy szépség- királynő-választáson tagad- hatatlanul van mit nézni. A nyugati tévéállomások egye- nes adásban közvetítik az eseményt. 1979-ben hétszáz- millióan láthatták a színpad- tot leszakadni Miss Brazília, Miss Málta, Miss Törökország és a többiek alatt.

Tíz éve Julia Morley, a szépségverseny-szervező, akit 31 éves szépasszonyként, öt gyermek anyjaként mutatott be a sajtó, még elgondolko- dott a szépségversenyek ha- nyatlásának jelein. „Úgy lát- szik, húsz év után ez is vé- get ért, fejezzük be a dolgot. Húsz év nagy idő, egy ötlet előregedhet, az ízlés változik” — nyilatkozta. Tavaly ez a kérdés már fel sem merült. „Állatvásárnak hívunk min- ténél is méltatlanokodott... „Mutasson nekem még egy állatvásárt, amelyik ötmillió fontot költ jótékonyásra! Mi egy új osztályt rendeztünk be a King's College Hospital szá- mára”. Majd egy másik vád-

A tavalyi királynő megkoronázza az idei szépek szépét (Fotó: AP — MTI — KS)

ról: „A kritikusok soha nem döntik el, mit akarnak. Egyik pillanatban állatvásár, a má- sikban szexitalom a világ szépeinek. Nekem semmi baj- om a szexszel. Sőt, szere- tem. Melegség, lágyág, kö- zelség, a legfontosabb dolgok számomra. De ezek közül a lányok közül többen is szigo- rú, régimódi családból szárm- aznak. Sokan még iskolá-

sok. Ha bármi történnék, mi lennénk felelősek. Tehát amíg itt vannak, azt mondom nekik, oké, lányok, felejtsetek el a romantikus képeket! Két hétig dolgozni fogunk”.

Igen. A szexitalom hozzá- tartozik a szépségverseny idilli képéhez. A pusztá szépségben gyönyörködünk...? Pedig, ahogy a lányok célja sem pusztán a győzelem, a nézők sem csupán az eszté- tikai élmény. De a legfonto- sabb vádról még nem esett szó, s ez az, hogy nem tiszták a versenyek. Már az első — mitikus — szépségversenyen sem csak a szépség volt a döntő. Amikor a vizsály is- tenője az istenek közé dob- ta az aranyalmát, rajta a fel- irattal: „A legszebb nőnek”, hárman versengtek érte. Hé- ra azt ajánlotta fel Parisnak, a zsűrinek, hogy egész Azsia urává teszi. Pallas Athéné megígérte, hogy minden há- borúban ő lesz a győztes. Aphrodité pedig feleségül ígérte neki a legszebb nőt a világon. Így lett övé az alma. Ma, ha nem is megvesztege- tes, de mindenféle politikai, gazdasági érdekek húzódnat- nak a döntések mögött. A vá- lasztásokon nemcsak a lányok vonulnak fel, hanem kozme- tikai és divatcégek, produce- rek és tévétársaságok, sőt po- litikusok is. Ez háttér. A szépségválasztás rajta a győztes mosolya.

Tótiász András

Egy kis malőr! Leszakadt a színpad a szépségek alatt (Fotó: MTI Külföldi Képszol- gálat — KS)

Régiből újat

Szinte minden nővel megtörténik, hogy még jó állapotban levő, de már 2-3 éves holmiját unni kezdi. Két ötletünk is segítség ad a felfris- sítéshez. 1. Két szűk szoknyából divatos szoknyát készí- tünk, amelynek előnye, hogy a ki-kivillanó belső hól, és a külső, látható anyag függőleges tagolása még nyújtja is az alakot. Készíthető úgy is, hogy csipőig körbe letűzzük, s csak onnan nyílik a hól. 2. Szép anyagú, de meg- unt ruhánkból egyszerű eszközökkel divatos al- kalmi ruhát szabhatunk. Az újat kifejtjük, felső- részét hónaljig leszabjuk. A ruha színével harmoni- záló selyem, muszlin vagy organza anyagból — a rajzon látható mó- don — vállon megköthé- tő pántot és nem túl szé- les, megköthető övet ké- szítünk. A ruhát oldalt (korhoz illő magasságban) felsíceljük.

B. K.

Csirkereceptek

CSIRKELEVES

Hozzávalók (4 személynek) 1 csirke, kb. 1 kg 25 dkg, 1,5 liter sós víz, 5 szem bors, 1 fej hagyma, 25 dkg paradicsom, 20 dkg liter hüvelyes (levesskockából), 1 csomag petrezselyem, só, bors. A csirkét hideg sós vízben feltesszük főni és hozzá tesszük a zöldségeket, hagymát, és kb. egy és negyed órát főzzük. A csirkét kivesszük a fazékból és a zöldséget átpasszírozzuk. A rizst a húslében külön megfőzzük. Leszűrjük. A húst a csontjától meg- tisztítjuk és feldaraboljuk. A hús- darabokat és a rizst a levesbe tesszük. Sózzuk, borsozzuk, apa- róra vágott petrezselyemmel meg- szórjuk.

ÍNYENC CSIRKE

Hozzávalók (4 személynek): 1 darab mélyhűtött csirke (kb. 1 kg 20 dkg), bors, só, 4 evőkanál olaj, 1 fej hagyma, 1 gerezd fokhagyma, 25 dkg paradicsom, 20 dkg gomba, 7 dkg paradicsompüré, 2,5 dl csirkéhúsleves, 4 evőkanál sherry. A mélyhűtött csirkét hagyjuk felengedni, 4 részre osztjuk és borssal besózzuk. Forró olajban ropogásra sütjük. Megsózzuk és az olajból kivesszük. A feldara- bolt hagymát, összenyomott fok- hagymát, feldarabolt paradicso- mot és gombát az olajba tesszük, amiben a csirke sült, és megpa- roljuk. Hozzákeverjük a paradi- csompürét is. Beletesszük a sült csirkedarabokat és leöntjük hús- levessel, majd negyed órát együtt főzzük. Ízesítjük és hozzáöntjük a sherryt.

NYÁRI ELEGANCIA

Különböző ünnepi alkal- makra a különböző korú nők- nek a mai divat igazán bő vá- lasztékot nyújt. A mintás a kivágásba romantikus fe- selymek, batiztok, áttetsző diolen anyagok mintás és egyszínű változata kapható. Az önmagában csíkozott vagy kockás szövött santung ka- rakteri selymek praktikus kikosztyumokra vagy a testet követő, de egyenes szabású ruhákra valók. Sokan készülődnek bálokra, nyári estélyekre, színházakba. A hosszú, bokáig vagy földig érő ruha továbbra is a sztárja a bálnak, az esti alkalomnak — romantikus és klasszikus stílusban készülnek az idén. Kedvelt a szoknya-blúz kü- lönböző hosszúsággal megol- dott szoknyákkal. Rajzainkon négy alkalmi ruhamodell mutatunk be. 1. modell: Fekete, fehér, pi- ros kockás, fodros taftszok- nya piros, fehér művirágró- zszával a szoknya elején, a felsőrész mellényszerű, vasta- gabb fehér vagy piros se- makra a különböző korú nők- nek a mai divat igazán bő vá- lasztékot nyújt. A mintás a kivágásba romantikus fe- selymek, batiztok, áttetsző diolen anyagok mintás és egyszínű változata kapható. Az önmagában csíkozott vagy kockás szövött santung ka- rakteri selymek praktikus kikosztyumokra vagy a testet követő, de egyenes szabású ruhákra valók. Sokan készülődnek bálokra, nyári estélyekre, színházakba. A hosszú, bokáig vagy földig érő ruha továbbra is a sztárja a bálnak, az esti alkalomnak — romantikus és klasszikus stílusban készülnek az idén. Kedvelt a szoknya-blúz kü- lönböző hosszúsággal megol- dott szoknyákkal. Rajzainkon négy alkalmi ruhamodell mutatunk be. 2. modell: Virágos, könnyű selyem vagy muszlin anyag- ból készült ruha, igen bő, be- kiskosztumokra vagy a testet követő, de egyenes szabású ruhákra valók. Sokan készülődnek bálokra, nyári estélyekre, színházakba. A hosszú, bokáig vagy földig érő ruha továbbra is a sztárja a bálnak, az esti alkalomnak — romantikus és klasszikus stílusban készülnek az idén. Kedvelt a szoknya-blúz kü- lönböző hosszúsággal megol- dott szoknyákkal. Rajzainkon négy alkalmi ruhamodell mutatunk be. 3. modell: Önmagában csi- stílusban készülnek az idén. Kedvelt a szoknya-blúz kü- lönböző hosszúsággal megol- dott szoknyákkal. Rajzainkon négy alkalmi ruhamodell mutatunk be. 4. modell: A rajzon látható a mintás selyemkábát, amely ez esetben a ruhával azonos hosszúságú. N. V.

KÖTÖTTBEN

Európában hódít a kötött divat. Az év minden szakában a legraktikusabb öltözékek bizonyul. Olyan nagy választékot kínál mind az alapanyag, a fonal, mind a gépi tech- nológia, hogy szinte semmi korlátja sincs a kötött divat ki- alakulásának. A természetes anyagok: pamut, gyapjú, se- lyem stb. mind-mind megannyi forma kialakítását teszi le- hetővé, és mindig az elképzelt divatszínekben. Rajzainkon olyan modelleket mutatunk be, amelyek négy évszakra szólók, már csak azért is, mert a szeszélyes időjárás- hoz a kötött igazodik leginkább. 1-es modell, deréktól a csipőig mintázott pulóver, keskeny lehajtott nyakkal készült és fél japánujakkal. Hozzá pamut, vagy vékony gyapjú jerseyből készült szoknyát mutatunk be. Ez a pulóver kézzel is köthető. 2-es modell, jackard mintás szoknya, sima kötésű, vagy hurkolt kelméből készült pulóverrel. Ez a modell is alkal- mas kézi kötésre. 3-as modell, a szaküzletekben és áruházakban óriási mé- teráru-választék van szintetikus és természetes alapanyagú jerseyből. Ezek egyszínű, vagy nyomott kivételben a rajzon látható fazonhoz egyaránt alkalmasak. Ezt a típusú ruhát nemcsak minden szezonban, hanem reggeltől estig egyaránt lehet hordani. A kiegészítők határozzák meg az egyszerűbb nappali vagy alkalmi szórakozáshoz való jellegét. 4-es modell, a kötött kabát, fűszerhez jut az elképzelt- endő időben. Nemcsak kötött együtteshez, hanem önállóan ösi kabátként kosztum, vagy ruha felett is hordható az új divattendenciák szerint. Vastagabb fonalból teljesen sima kötéssel — kézzel vagy jackard-mintásan gépi kötéssel igen szép. A rajzon látható modell a szaküzletekben többféle for- mában várja a kötött holmik híveit. Nádor Vera

A Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat felvételre keres kőműves, ác, festő, vasbetonszerelő, hegesztő, szigetelő, villanyszerelő, bádósos szakmunkásokat, valamint betonozókat, kubikosokat és segédmunkásokat. Munkaszállás, főétkezés biztosítva. Jelentkezés a munkaadó-gazdálkodáson, Debrecen, Kálvin tér 11.

A Debreceni Dohánygyár munkaadóként felvételre keres árszakértőt, a hosszútávú üzemi részben növényvédőt és üzemelő agronómust. Jelentkezés írásban, részletes önéletrajz leadása mellett a személyzeti vezetőnél, 4291 Hajdúszoboszló, pf.: 20.

A Debreceni Dohánygyár cigarettagyártáshoz, csomagoláshoz 3 munkások betanított munkakörbe férfi és női munkaadókat keres felvételre. 1981. július 1-től minden héten szabad szombat, a jelentkezők gyermekei részére óvodai helyet biztosítunk. Jelentkezés a vállalat munkügyi osztályán, Debrecen, Vágóhid utca 2. szám.

A Debreceni Állami Gazdaság Debrecenhez közeli levő munkahely gyümölcssterilizációs ágazatvezető beosztásba főiskolai vagy egyetemest végzett szakembert keres felvételre. Jelentkezni lehet leveleiben vagy személyesen, Debrecen, Ötöröző u. 3. sz. alatt a személyzeti vezetőnél.

Dolgozókat alkalmaznak

A Hajdúszoboszlói Állami Gazdaság felvételre keres önálló ügyintézői munkakörbe gyakorlattal rendelkező okleveles árszakértőt, a hosszútávú üzemi részben növényvédőt és üzemelő agronómust. Jelentkezés írásban, részletes önéletrajz leadása mellett a személyzeti vezetőnél, 4291 Hajdúszoboszló, pf.: 20.

A Debreceni Dohánygyár cigarettagyártáshoz, csomagoláshoz 3 munkások betanított munkakörbe férfi és női munkaadókat keres felvételre. 1981. július 1-től minden héten szabad szombat, a jelentkezők gyermekei részére óvodai helyet biztosítunk. Jelentkezés a vállalat munkügyi osztályán, Debrecen, Vágóhid utca 2. szám.

A Debreceni Baromfi-feldolgozó Vállalat felvételre gyakorlattal rendelkező gépészmérnököt. Jelentkezés: Díószegi út 1., energiatárolási osztály.

Az Általános Művelődési Központ felvételre keres kerti munkásokat és pénztárosokat. Jelentkezés a gazdasági hivatalnál, Debrecen, Jerikó u. 17-21. szám.

Fiatalkorú, szakmanélküllek, figyelem! 16 évet betöltött lányokat felvételre és betanítunk szövőnek, lánccsevelőnek, szegőnek. Betanulási idő 3-6 hónap, fizetés 2600-2800 Ft/hó, utána teljesítménybér 3800-5000 Ft/hó. 18 évet betöltött fiúkat felvételre és lakatos, segédmester, írelő, festő szakmára képezzük ki. Betanulási idő 6-12 hónap, fizetés 2800-3000 Ft/hó. Betanulás után teljesítménybér (függetlenül a munkahelytől) 3800-5000 Ft/hó. Szállást biztosítunk, üzemi ebéd van. Jelentkezés esetén részletes tájékoztatást küldünk. Jelentkezés: PATEX anyalföldi szövőgyára, Budapest XIII., Fáy u. 81-83., munkaügyi osztály.

A KARTOGRAFIAI VÁLLALAT
DEBRECENI 5. SZ. FELMÉRÉSI OSZTÁLYA
felvezető

18-25 év közötti érettségizett férfiakat
figuráns munkakörbe,
továbbfejlesztési, szakmai betanulási lehetőséget
biztosítunk.

JELENTKEZNI LEHET
a vállalat

Debrecen, Mester u. 3-5. sz. alatti központjában.

APRÓHIRDETÉSEK

HÁZ
Családi ház sürgősen eladó. Alsó-Józsa, Szentgyörgy u. 100.

Gödöllőn eladó 5 szobás, nem összkomfortos nagyméretű családi ház, 540 négyzetméterrel, téglakéreg, Rónai Dezső u. 51. sz. alatt. Átalakítással két család részére is elegendő. Erdéklődni Gödöllő, Rónai Dezső u. 53. szám alatt naponta 17 óra után, hét végén egész nap.

Hajnal u. 29. családi ház nagy telekkel, beköltözhetően igényesnek eladó. Megtekinthető naponta 10-6-ig, vasárnap 5-ig.

160 négyzetű kert, 2 szoba, konyha, étkező, fürdőszoba, komfortos családi ház melléképülettel eladó. Debrecen, Ur-terétje u. 21. sz.

Eladó beköltözhető 2 szobás ház az Saliérom utcán. Erdéklődni mindennap 4 után, Hét vezér u. 22. Szabadságtelep.

Hajdúszoboszlón, fürdőház közel régi típusú parasztházat vennék. „Zsinórteljesítő” jellegre a kiadóba.

LAKÁS
MGM közelében másfél szobás, első emeleti gázfűtéses szövetkezeti lakás eladó 58 ezer OTP-vel. „Novembertől költözés” jellegre a kiadóba.

2 szoba-étkező OTP-örökletés kp. + OTP-átváltással eladó. Garázs megoldás lehetséges. Mikszáth K. u. 59. III. 11.

Elcserelem 2 szobás, összkomfortos tanácsi lakásom másfél szobás tanácsi lakásra. Erdéklődni mindennap 9-14 óráig. Debrecen, Hajdú János u. 13. III. 26.

Budai és hajdúszoboszlói 1 szobás, tanácsi, komfortos lakást 1 és fél szobás összkomfortos budai lakásra cserélnék I. emeletig. Erdéklődni Hajdúszoboszló, Vörös Hadsereg u. 13. fszt. 1., du. 18-20 óráig.

INGATLAN
300 négyzetű telek házal szögletes eladó. Kálvin u. 17.

Dombostanya, Méhész-földön 230 négyzetű beépített kőszintes termő gyümölcsfákkal eladó. Kőház, víz, villany van. Erdéklődni Andrási u. 4., vagy 21-959 telefonon.

Eladó Hajdúhadháza, a Bánomkerben. Vasvári utca 3. alatt két db egyenként 270 négyzetű építési telek. Erdéklődni lehet a szomszédban Czibere Sándornál.

ALBÉRLET
Főbérlet nélküli albérletet keresek, lehet üres. „Tanár” jellegre a kiadóba.

Külön bejárattal bútorozott kis szoba-konyha nem igényes fiatal házaspárnak albérletbe kiadó augusztus 15-től. Huszár G. u. 5.

Kiadó különálló szoba-konyha-csöszoba. Endre u. 37.

Külön bejárattal bútorozott kis szoba-konyha nem igényes fiatal házaspárnak albérletbe kiadó augusztus 15-től. Huszár G. u. 5.

ÁLLAT
Kettőhónapos hasas koca eladó. Cser u. 21.

Hortobágyi racka, 2 éves kosok, fehér és fekete színben eladók Szilágyi, Hajdúnánás, Wesselyi u. 8.

Kendermagos és tarka elneveltet csirke kapható. Kishegyesi út 59.

EGYÉB
Kiskerttulajdonosok, figyelem! Holland tulipánhagymát, Oxford korallpirosat, Kennedy arany-sárgát, Pax porcelánleheret, Moggler fehérét látni szegélyell. Virágzó tulipánhagyma 160 Ft/kg. Apró tulipánhagyma 80 Ft/kg. Szállítás utánvétel. 3 kg felett 10 százalékos engedmény. Frank Györgyné, Makó, Kálvin u. 32. 6900.

JÁRMŰ
Új, nagyméretű, 216 x 160 cm kistipari utánfutó eladó. Hajdúhadháza, Dr. Földi J. u. 27. szám.

Lada Combi olcsón eladó. Leningen u. 59.

1500-as Polski Fiat kifogástalan állapotban eladó, 1984-ig vizsgázható. Erdéklődni lehet mindennap du. 3 óra után, Csige Imre, Debrecen, Bádósos u. 1.

BÚTOR
Mindenféle szép bútor vétele és eladása. Arany János utca 13. Telefon: 20-019.

Bonanza ebédigarnitúra eladó. Bokányi D. u. 5. Erdéklődni egész nap.

Bútor eladása és vétele. Pásti utca 8.

Bútor vétele és eladása. Szekrényorok, reklám, heverők. Árpád tér 31. Telefon: 21-432.

Ruhaker

UNIÓ

ÚJDONSÁG
Most már mindent egy helyen vásárolhat meg gyermekének.

ISKOLARUHÁZATI KIÁLLÍTÁS ÉS VÁSÁR
AZ UNIÓ ÁRUHÁZBAN
augusztus 17-től szeptember 5-ig

CENTRUMHÉTFŐ
Egyes desodorok, Bojtorján sampon

20%

RÓZSÁK
és az összes dísznövények, díszfák, cserjék ismertető, legújabb, színes nagy árjegyzéke megjelent. Kérje! Díjmentesen megküldjük: Vidéki növény-megrendeléseket, postán, pontosan teljesítjük.

Szalkai Rózsakertészet, Díszfaiskola
1061 Budapest, Népköztársaság u. 8.

UNIÓ ÁRUHÁZ

Augusztus 17-29 között

CSAK AZ UNIÓ ÁRUHÁZBAN

egyres rézfúvósokat, tangóharmonikákat, elektromos és dobozgitárokat, csellót 20% ENGEDMÉNNYEL ÁRUSÍTUNK! (amíg a készlet tart)

AJÁNDÉKOT ADUNK...

Az 5750,- Ft, 6100,- Ft, 6940,- Ft értékben vásárolt **BELFÖLDI GÁZTŰZHELYEKHEZ** 1 db 4 literes kuktát és 1 db Midipress kávéfőzőt, a 8900,- Ft értékben vásárolt **BELFÖLDI GÁZTŰZHELYHEZ** 1 db 4 literes kuktát és 1 garnitúra szovjet evőeszközt **AJÁNDÉKBA ADUNK** CSAK A VIKER SZAKBOLTJAIBAN!

A B 93-as szalagos magnetofonhoz, ára 4900,- Ft, kb. 1200,- Ft értékben Polimer magnószalagot, a ZK 140 T típusú magnetofonhoz, ára 2950,- Ft, kb. 800,- Ft értékben Polimer magnószalagot

AJÁNDÉKBA ADUNK!
A VIKER DEBRECENI ÉS VIDÉKI SZAKBOLTJAIBAN
Hajdú-Bihar megyei Vegyesipar-cikk-kiskereskedelmi Vállalat

VIKER

AS ÉGSI DEBRECENI SZÁMÍTÓKÖZPONTJA

felvételt hirdet

számítógép-üzemeltető mérnök és operátori munkakörök betöltésére.

Jelentkezni lehet:
Debrecen, Petőfi tér 10.

Takarítói, eljárási munkakörbe lehetőleg nyugdíjas nő felvételre keres az EMI Debrecen, Varga u. 3.

Almaszedőket, almaválogatókat veszünk fel kiemelt kereseti lehetőséggel aug. 23-tól a debreceni Kossuth Mgtsz apafai almáskertjébe. Könnyű válogatási munkára nyugdíjasokat is alkalmazunk. Targoncavezetőket és buszvezetőket. Jelentkezése is ugyanitt. Előjegyzés aug. 10-től Apafán a kertészetben 7-15 óráig. Telefon: 11-756.

A Debreceni Ruhagyár felvételre keres érettségizett gyors- és gépirót, bérelszámolót, villanyszerelőt, lakatos, esztétályost, bőrszobát, konyhai kisegítő, takarítót, udvari segédmunkást és raktári segédmunkást. Jelentkezés a vállalat munkügyi osztályán.

Képesítéssel rendelkező kontírozóknyművelő felvételre. Debreceni Felső-Kályhás és Szakipari Szövetkezet, Dimitrov u. 49. szám.

Kőműves, asztalos szakmunkásokat, építőipari segédmunkásokat felvételre. Debreceni Felső-Kályhás és Szakipari Szövetkezet, Dimitrov u. 49. sz.

Gyakorlott műszaki raktáros és karbantartó vízvezeték-szerelő felvételre. GELKA Villamosgép-felújító Üzem, Debrecen, Vágóhid u. 12/C.

Közös és gyakorlott csúszesztergályos, géplakatos, szerkezetlakatos, CO-hegesztő, tmk-géplakatos, villanyszerelő szakmunkásokat, betanított forgácsolókat, takarítónőket (állandó éjszakai), anyagmozgató és kőműves segédmunkásokat felvezető a Fémfeldolgozó Ipari Szövetkezet, Vágóhid u. 3/A.

A Debreceni Baromfi-feldolgozó Vállalat felvezető villanyszerelőket, villamosmű-kezelőt, E kategóriájú jogosítvánnyal rendelkező gépkocsivezetőket, 2 munkások beosztás mellett, feldolgozáshoz női dolgozókat és állandó éjszakai munkásokba műszak utáni takarítókat. Jelentkezés: Díószegi út 1., munkaügyi osztály.

A Békéssy Béla utcai Általános Iskola felvezető takarítónőket. Jelentkezés: augusztus 18-án a Bőszörményi út 150. alatti iskolában.

Pótjelentkezéseket szakmunkásképzőbe elfogadunk az 1981. szeptember 1-én Általános iskolát végzett lányokat 3 év alatti főszakmára képezünk ki, fiúkat pedig textil- és ruházati ipari gépészre, valamint fonalfestő szakmára. Juttatások: kollégiumi elhelyezés (ingyenes), háromszori étkezés (5 Ft tértől) biztosítunk, továbbá munkabérenyit. Iskola-köpenyt, munkapöt, diákberletet, hazautazásnál évente 6 alkalommal 50 százalékos utazási kedvezményt, a tanulmányi eredménytől függően 350-560 Ft tanuló-bér és 500 Ft ösztöndíj. Szakmunkásviszga után jó kereseti lehetőséggel alkalmazunk. Korszerű, új leánythonunkban szállásról gondoskodunk. Jelentkezés: PFV Újpesti Cérnyágy, személyzeti osztály, Budapest IV. kerület, Váci út 91. (fr.: 1044). Telefon: 691-911.

Diákotthon azonnali bérelpéssel konyhai kisegítőket, mosogatókat alkalmaz két munkások időbeosztással. „Belváros” jellegre a kiadóba.

Hajdúszoboszlón, Rákóczi Mgtsz felvételre keres mg-gépszerelő, lakatos, autószerelő, karosszérialakatos szakmunkásokat. Jelentkezés a szövetkezet gépjárművezetőjénél személyesen vagy írásban.

Lakatosokat, hegesztőket, villanyszerelőket, kovácsokat, asztalos-bognárokat és segédmunkásokat alkalmaz a MÁV Járműjavító Üzem.

A Gyermekefelnevelési Konyha felvételre keres: 1 fő kázanfűtőt, SLT-2 típusú gázkazánhoz. Damjanich u. 20.

Felületkiszécsesítés (festés) gyakorlati szakirányú képzéssel rendelkező dolgozókat technológiai munkakörbe és műszaki rajzolókat (kezdetektől) felvezető a Fémfeldolgozó Ipari Szövetkezet Vágóhid u. 3/A. Jelentkezés a műszaki osztály vezetőjénél.

A Debreceni Baromfi-feldolgozó Vállalat felvezető villanyszerelőket, villamosmű-kezelőt, E kategóriájú jogosítvánnyal rendelkező gépkocsivezetőket, 2 munkások beosztás mellett, feldolgozáshoz női dolgozókat és állandó éjszakai munkásokba műszak utáni takarítókat. Jelentkezés: Díószegi út 1., munkaügyi osztály.

A Békéssy Béla utcai Általános Iskola felvezető takarítónőket. Jelentkezés: augusztus 18-án a Bőszörményi út 150. alatti iskolában.

Pótjelentkezéseket szakmunkásképzőbe elfogadunk az 1981. szeptember 1-én Általános iskolát végzett lányokat 3 év alatti főszakmára képezünk ki, fiúkat pedig textil- és ruházati ipari gépészre, valamint fonalfestő szakmára. Juttatások: kollégiumi elhelyezés (ingyenes), háromszori étkezés (5 Ft tértől) biztosítunk, továbbá munkabérenyit. Iskola-köpenyt, munkapöt, diákberletet, hazautazásnál évente 6 alkalommal 50 százalékos utazási kedvezményt, a tanulmányi eredménytől függően 350-560 Ft tanuló-bér és 500 Ft ösztöndíj. Szakmunkásviszga után jó kereseti lehetőséggel alkalmazunk. Korszerű, új leánythonunkban szállásról gondoskodunk. Jelentkezés: PFV Újpesti Cérnyágy, személyzeti osztály, Budapest IV. kerület, Váci út 91. (fr.: 1044). Telefon: 691-911.

Diákotthon azonnali bérelpéssel konyhai kisegítőket, mosogatókat alkalmaz két munkások időbeosztással. „Belváros” jellegre a kiadóba.

Hajdúszoboszlón, Rákóczi Mgtsz felvételre keres mg-gépszerelő, lakatos, autószerelő, karosszérialakatos szakmunkásokat. Jelentkezés a szövetkezet gépjárművezetőjénél személyesen vagy írásban.

Lakatosokat, hegesztőket, villanyszerelőket, kovácsokat, asztalos-bognárokat és segédmunkásokat alkalmaz a MÁV Járműjavító Üzem.

Kedves vásárlóink!

Szövetkezetünk megnyitotta
Egerben, a Raktár út 2. szám alatt 271. sz.

csavaráru-szaküzletét!

KAPHATÓK:

- csavarok, anyák, alátétek, menetes száraz,
- huzalszegyek, sasszegyek, szegcsek,
- helvőszegyek, csavart szegek,
- elektródák, forrasztó ón,
- Bonamid, Metamid, bronz rudak.

EGYSÉGÜNK TELEFONSZÁMA: 13-214
BOLTVEZETŐ: Erdélyi Zoltán
NYITVA: hétköznap 8-17-ig
szombaton 8-12-ig

JÓ VÁSÁRLÁST KÍVÁNUNK

EGER ÉS VIDÉKE
ÁFÉSZ

GYÁSZHÍREK

Fájó szívvel tudatjuk, hogy édesanyánk, nagymamánk, dédnagymamánk, anyósunk, és rokonunk

ÖZV. SMETACZEK BÉLANÉ
Heinrich Viktória
okl. tanítónő, megyei szv. tanácsos özvegye életének 99., özvegyének 57. évében, hosszú szenvedés után elhunyt. Drága halottunkat 1981. augusztus 18-án, kedden délután, fél 3 órakor helyezik örök nyugalomra a Köztemető I. o. 3-as számú ravatalozójából egyházi szertartás szerint. A gyászoló Szomolányi család, Lakás: Debrecen, Sevelyi Oláh utca 20.

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy drága jó édesanyánk, nagymamánk, dédlikénk, anyósunk és jó rokonunk

ÖZV. GYULA ANDRÁSNE
Pólyk Zsuzsanna
életének 88. évében, 1981. aug. 12-én csendesen elhunyt. Drága halottunkat 1981. aug. 18-án, kedden du. 2 órakor veszünk végső búcsút a Köztemető I. o. 2-es számú ravatalozójából. A gyászoló család: Lakás: Debrecen, Gáborjánai Szabó u. 3.

Fájdalommal tudatjuk, hogy feltehetetlen jó feleségem, édesanyánk, anyósunk, nagymamánk, dédnagymamánk,

TAKÁCS PALNÉ
Hadházi Erzsébet
78 évesen (artrózis) betegség után 18 éves korában elhunyt. Metéte folyó hó 17-én, hétfőn 14 órakor lesz a Köztemető I. oszt. 2. számú ravatalozójából. A gyászoló család: Hangyás u. 33.

Csődöt mondott Békéscsaba

Debrecen, 12 000 néző, ve Békéscsaba: Rabcsák - Steigerwald, Pásztor, Cs. DMVSC: Szücs I. - Kiss, Menyhárt, Feledi - Csere: Szigeti helyett S. lyett Varga a 78. percben 80. percben.

Sárga lap: Tisza.

Góllövő: Kanaryi (7. p. Steigerwald (18. p.), Kiss (43. p., 11-esből), B.

Lagymatag iramban dőött a játék, és a 7. percben a vendégek megszerezték a vezetést. Pásztor bal oldali szögletet az állva maradó debreceni védők közül emelkedő Kanaryi 7 méterről a kapu jobb oldalára csúsztatva. 1-0. A gólt elénkült a játék, és a 10. percben egyenlített DMVSC. Menyhárt tört be Békéscsaba kapu előterébe és Pásztor hátulról felütött 11-es! A büntetőt Kerek bal alsó sarokba lötte.

Két perccel később Sz. röviden adta haza a labát szerencsére Kanaryi a kapu szűk Föltől melléemelt labdát. A 18. percben S. tényleg volt a labda, ő elvete, Steigerwald rácsapott a teteletlen debreceni kapu mellett a bal alsó sarokba lött 2-1.

A vendégek átvették a ték irányítását, és a 20. percben meztelenül, sok hibával játszó debreceni játékosok tettek tetszetős támadásokat. A 21. percben ismét DMVSC hálózába került a labda. Egy ártatlanul szó bal oldali támadás után Szigeti becsapták, védők Melist már csak bálytalanul tudták szó a 16-oson belül. A megbüntetőt Királyvári a bal alsó sarokba vágta. 3-1. után rákapcsolt a DMVSC de a kemény csabai védők könnyűszerrel törtek át az erőlen és ötletellenes receni támadásokkal. Újabb védelmi hibából a gólt érték el. A 43. percben Kiss hibázott, majd ezt követően Szigeti felvágta a tő Csepregit. 11-es! Királyvári ezúttal a jobb alsó sarokba helyezte a labdát.

(Rá sem lehetett ismét tavalyi DMVSC-re! A

Menyhárt a földön, Pásztor. A megített

zép pályások nagyon felelősen játszottak, fogtak embert, képtelenek voltak szervezni a játékot. Szigeti pedig durva sorozatát követte el, de a gólt hibázott ebben a tékrésben Fodor és J. is. A vendégek P. irányításával azonnali használták a kínálózó tőseket.)

Fordulás után Szücs I. a középhátvéd a DMVSC-ben, Menyhárt beállt a szögletbe, Szigeti pedig szép pályás sorban kapott a játék képe. A gólt változott. A Békéscsaba romgólós előny birtokában átadta a teret a DMVSC-nek. A vendégek betörték a saját kapujukat, de előrevágtott labdákkal baltak ellentámadásokat. Rohamozott a DMVSC, de a gólyhelyzet nem a Békéscsaba kapuja előtt, az 55. percben csak az utolsó pillanatban tudta szerelni Kuruczot perccel később pedig hibázott óriási gólyhelyzetben.

A 62. percben Kiss

ÁLLALAT
ESZI OSZTÁLYA

zett férfiakat
 örbe,
 nálási lehetőséget

EHET

lati központjában.

Az
EGSZI
 debreceni
 számítóközpontja

felvétel hirdet

ámítógép-üzemeltető
 nek és operátori
 nakörök betöltésére.

Jelentkezni lehet:
 recen, Petőfi tér 10.

ermekélmelési Konyha
 re keres: 1 fő kázanfűtő,
 típusú gázkazánhoz, Dam-
 u. 20.

etikézésében (festés)
 ott szakirányú képesítés-
 melköz dolgozókat techno-
 technikákra és műszaki
 (készköz) is felvezet a
 dolgozó Ipari Szövetkezet
 u. 3/A. Jelentkezés a mű-
 szialy vezetőjénél.

brecei Baromfi-feldolgo-
 alati felvez villanyszerelő-
 llamosmű-kezelőt, E kate-
 goriával rendelkező
 kocsivezetőket, 2 műszaki
 szialy vezetőket, feldolgo-
 nó dolgozókat és állandó
 műszakba műszak utá-
 rítókat. Jelentkezés Dió-
 l. munkahelyi osztály.

essy Béla utcai Általános
 felvez takarítónőket, Je-
 augusztus 18-án a Bő-
 nyi út 130. alatti iskolában.

entkezéseket szakmunkás-
 elfogadunk az 1981. évi
 Általános iskolát végzett
 3 év alatt fonás-képzés-
 sünk ki, fűköt pedig texti-
 házi ipari gépserelő,
 fonalfestő szakmára.
 ok: kollégiumi elhelye-
 ves), háromszori étke-
 (fűtési) biztosítunk,
 munkaközpont. Iskolat-
 munkacipőt, diákberle-
 autazásnál évente 6 alkal-
 50 százalékos utazási
 nyent, a tanulmányi ered-
 lükön 350-500 Ft tanul-
 500 Ft ösztöndíj. Szak-
 vizsga után jó kerestit
 egeit alkalmazunk. Kor-
 új leányotthonunkban
 gondoskodunk. Jelent-
 PFV Újpesti Cérnagár,
 zeti osztály, Budapest 14.
 Váci út 91. (fr.: 1044.)
 691-911.

thon azonnali belépéssel
 kisegítőket, mosogatókat
 két műszakos időbeosztá-
 „Belváros” jellegre a ki-
 asámon, Rákóczi Mtszr
 re keres mg.-gépserelő,
 autószerelő, karosszéria-
 szakmunkásokat. Jelent-
 szövetkezet gépjárműve-
 személyesen vagy írás-
 osokat, hegesztőket, vil-
 lóerőket, kovácsokat, asz-
 benárokat és segédmun-
 alkalmaz a MÁV Jármű-
 Dem.

ÁSZHÍREK

szível tudatjuk, hogy
 nyánk, nagymamánk,
 gyamamánk, anyósunk,
 konunk

SMETACZEK BELÁNE
 Heindrich Viktória

antónó, megyei szv. ta-
 s özevgye életének 99.
 ységének 57. évében,
 a szenvedés után el-
 Drága halottunkat 1981.
 ztus 18-án, kedden dél-
 fél 3 órakor helyezték
 nyugalomra a Köztemető
 3-as számú ravatalozó-
 egyházi szertartás sze-
 A gyászoló Szomolányi
 L. Lakás: Debrecen, Se-
 Oláh utca 20.

morú szívvel tudatjuk,
 drága jó édesanyánk,
 mamánk, dédideink,
 unk és jó rokonunk,

GYULA ANDRÁSNE
 Pólyik Zsuzsanna

ek 88. évében, 1981. aug.
 csendesen elhunyt. Drá-
 ottunkat 1981. aug. 18-
 edden du. 2 órakor ve-
 végső búcsút a Közte-
 l. o. 2-es számú ravata-
 lótermből. A gyászoló
 L. Lakás: Debrecen, Gá-
 ni Szabó u. 3.

alommal tudatjuk, hogy
 tetetlen jó feleségem,
 nyánk, anyósunk, nagy-
 nek, dédanyamamánk,

TAKÁCS PÁLNE
 Hadházi Erzsébet

han tartó betegség után
 es korában elhunyt. Te-
 folyó hó 17-én, hétfőn
 kor lesz a Köztemető
 l. 2. számú ravatalozó-
 A gyászoló család.
 ás u. 33.

Csődöt mondott a debreceni védelem

Békéscsaba-DMVSC 4-2 (4-1)

Debrecen, 12 000 néző, vezette Jaczina.
 Békéscsaba: Rabcsák — Királyvári, Kerekes, Tisza, Rác-
 Steigerwald, Pásztor, Csepregi — Kanyári, Kurucz, Me-
 lis.
 DMVSC: Szücs I. — Kiss, Szigeti Szücs J. Fodor — Sal-
 lai, Menyhárt, Feledi — Timár, Kerekes, Jankovics.
 Csere: Szigeti helyett Szijgyártó a szünetben, Timár he-
 lyett Varga a 78. percben, illetve Kurucz helyett Maján a
 80. percben.
 Sárga lap: Tisza.
 Góllövő: Kanyári (7. p.), Kerekes Gy. (15. p., 11-esből),
 Steigerwald (18. p.), Királyvári (21. p., 11-esből), Király-
 vári (43. p., 11-esből), Kerekes Gy. (65. p.).

Lagymatag iramban kez-
 dődött a játék, és a 7. percben
 a vendégek megszerezték a
 vezetést. Pásztor bal oldali
 szögletét az állva maradt
 debreceni védők közül ki-
 emelkedő Kanyári 7 méter-
 ről a kapu jobb oldalába
 csúszta. 1-0. A gól után
 élénkült a játék, és a 15.
 percben egyenlített a
 DMVSC. Menyhárt tört be a
 békéscsabai kapu előterébe,
 és Pásztor hátulról fellépte.
 11-es! A büntetőt Kerekes a
 bal alsó sarokba lötte. 1-1.
 Két perccel később Szigeti
 röviden adta haza a labdát,
 szerencsére Kanyári a kifutó
 Szücs Föltől melléemelte a
 labdát. A 18. percben Szigeti-
 nél volt a labda, ő elvétet-
 te, Steigerwald rácsapott, és
 a tettehettlen debreceni kapus
 mellett a bal alsó sarokba
 lött. 2-1.

A vendégek átvették a já-
 ték irányítását, és a fegyel-
 mezetlenül, sok hibával ját-
 szó debreceni játékosok szót-
 lettszétes támadásaikat.
 A 21. percben ismét a
 DMVSC hálója került a
 labda. Egy ártatlannak lát-
 szó bal oldali támadás vé-
 gén Szigeti becsapták, és a
 védők Melist már csak szá-
 bálytalanul tudták szerelni
 a 16-oson belül. A megítélt
 büntetőt Királyvári a bal al-
 só sarokba vágta. 3-1. Ez
 után rákapcsolt a DMVSC,
 de a kemény csabai védők
 könnyűszerrel tördelték szét
 az erőlen és ötletellen deb-
 receni támadásokat. Sőt,
 újabb védelmi hibából ismét
 gólt értek el. A 43. percben
 Kiss hibázott, majd ezt kö-
 vevően Szigeti felvágta a kitör-
 ő Csepregit. 11-es! Király-
 vári ezúttal a jobb alsó sa-
 rokba helyezte a labdát. 4-1.

(Rá sem lehetett ismerni a
 tavalyi DMVSC-re! A kö-

Menyhárt a földön, egy pillanattal korábban lökte őt fel Pásztor. A megítélt 11-esét Kerekes értékesítette

zéppályások nagyon fegyel-
 mezetlenül játszottak, nem
 fogtak embert, képtelenek
 voltak szervezni a játékot.
 Szigeti pedig durva hibák
 sorozatát követte el, de ren-
 geteg hibázott ebben a játé-
 ték részben Fodor és Szücs
 J. is. A vendégek Pásztor
 irányításával azonnali ki-
 használták a kínálkozó lehe-
 tőségeket.)

Foruldas után Szücs J. lett
 a középpályás a DMVSC-
 ben, Menyhárt beállást ját-
 szott, Szijgyártó pedig a kö-
 zéppályás sorban kapott he-
 lyet. A játék képe nagyot
 változott. A Békéscsaba há-
 romgólos előny birtokában
 átadta a teret a DMVSC-
 nek. A vendégek betömörül-
 tek a saját kapjuk elé, és
 előrevágtott labdákkal pró-
 bálták ellentámadásokat ve-
 zetni. Rohamozott a Debre-
 cen, de gólhelyzet nem volt
 a Békéscsaba kapuja előtt
 Sőt, az 55. percben Kiss
 csak az utolsó pillanatban
 tudta szerelni Kuruczot, két
 perccel később pedig Melis
 hibázott óriási gólhelyzet-
 ben.

A 62. percben Kiss unta

Vadász tussal győzött a román Grusu ellen

Színvonalas küzdelmek az első napon

Kilenc ország — Algéria, Bulgária, Csehszlovákia, Ku-
 ba, Lengyelország, NDK, Ro-
 mánia, Szovjetunió és Ma-
 gyarszág hetvenhat katona
 birkózója mérlegelt szomba-
 ton ranggal, és jelezte indulá-
 sát a baráti hadseregek V.
 nyári spartakiádjának kö-
 töttfogású birkózó versenyen.
 A városi sportszarnokban dél-
 előtt tíz órakor két szőnyegen
 a selejtezőkkel kezdődött a
 verseny. Az első párbán a
 magyar Vadász (48 kg) mér-
 között és győztesen hagyta el
 a szőnyeget. Nem sokkal ké-
 sőbb győzelemmel mutatko-
 zott be (52 kg) a másik ma-
 gyar, Sántha is.

Ezt követően váltakozó si-
 kerrel szerepeltek a magya-
 rok. Tóth G. (57 kg), Horváth
 (62 kg), Birkás (90 kg) és
 Tóth L. (+100 kg) mérkőztek
 szünetelt, míg Nádai (74
 kg) és Erdélyi (82 kg) kétvál-
 las győzelmet aratott. Meg-
 születte a verseny első nagy

AUGUSZTUS 17-19.

Tiszántúli kerékpárverseny AZ ALKOTMÁNY ÜNNEPÉN:

Hét nemzet motorosai Debrecenben

Im már 25. alkalommal ren-
 dezik meg a tiszántúli kerék-
 párversenyt — a résztvevők
 három napon keresztül össze-
 sen 432 kilométert tesznek
 meg. Augusztus 17-én Szeged-
 den előbb 20 km-es időfutam-
 versenyt rendeznek, majd
 délután 3 órakor rajtol a me-
 zőny a szeptedi sportszarnok-
 tól — Békéscsabára. Másnap
 9 órakor lesz a rajt és Békés
 —Szeghalom—Berettyóújfa-
 lu—Derecske útvonalon ér-
 keznek (kb. 12-kor) Debre-
 cenbe, a Volán Gázvezeték
 utcai sporttelepéhez. A har-
 nadi napon, 19-én a debre-
 ceni sportszarnoktól 9-kor in-
 dul a mezőny, és a Hajdú-
 sámson—Nyírbátor—Ófe-
 hértó—Nyíregyháza—Deb-
 recen (sportszarnok) útvona-
 lon érkeznek vissza, kb. 12.30-
 kor.

Kiemelkedő sportesemények

Labdarúgás
 DMVSC Vágóhid utcai sportte-
 lepe, 17: Debreceni Kinizsi—
 Szarvasi Főiskola Spartacus, NB
 II. — Gázvezeték utcai sportte-
 lep, 10: Debreceni Volán—Rákó-
 csihalva. Területi bajnoki. Véd-
 ken: Területi bajnokság (16):

Balmazújváros—Nagyhalász. —
 Megyei bajnokság (16): Komádi—
 Újzsmantmargita, Polgár—Sárrét-
 udvari, Bárd—Püspökládányi,
 Berettyóújfalú—Nyíradony, Csök-
 mö—Nádudvar, Derecske—Nagy-
 Hajdúnánás—Köröszeg-
 apáti.

Ezerkétyszáz résztvevő a KPVDSZ tömegsportnapján!

A közelmúltban több nagyszabású tömegsportversenyt
 rendeztek Hajdú-Bihar megyében. Debrecen volt a házi-
 gazdája a Kongresszusi SZÖVOSZ Kupa kispályás labdarú-
 gótna egyik területi döntőjének, melyen öt-öt férfi és női
 csapat vetelkedett az országos döntőbe jutásért. A DMVSC
 Oláh Gábor utcai sporttelepén a KPVDSZ szakszervezeti
 olimpiai sportnapján négy sportágban több mint ezer dol-
 gozó vetelkedett a szakma megyei bajnoka címért. Olim-
 piai sportnap volt Hajdúszoboszlón is, ahol az állami gazda-
 ság szervezett tömegsport-vetelkedőt.

SZÖVOSZ Kupa
 Öt megye legjobb együttes-
 sei vetelkedtek. A hajdú-
 bihariakat képviselő berettyó-
 újfalu AFESZ csapatai közül
 a nők szerepeltek jobban,
 pontvesztés nélkül végez-
 tek az élen, s így bejutottak
 az országos döntőbe. A fér-
 fiaknál a lelkesen küzdő kis-
 kunmajsaiak kerültek az el-
 ső helyre, a több volt NB I-
 es játékosal megerősített
 Békéscsaba lett a második,
 míg a Berettyóújfalú a har-
 madik.
 Nők: Berettyóújfalú—Jászapá-
 ti 8-0, Berettyóújfalú—Makó 3-
 1, Berettyóújfalú—Békéscsaba 3-
 2, Berettyóújfalú—Tiszakécske
 3-0. Végeredmény: 1. Berettyó-
 újfalu 8, 2. Tiszakécske 6, 3. Bé-
 késcsaba 4, 4. Makó 2, 5. Jász-
 apáti 0 ponttal. — Férfiak: Be-
 rettyóújfalú—Tiszafüred 6-5, Be-
 rettyóújfalú—Mórahalm 6-0, Bé-
 késcsaba—Berettyóújfalú 2-0,
 Kiskunmajsza—Berettyóújfalú 2-
 1. Végeredmény: 1. Kiskunmajs-
 zsa 8, 2. Békéscsaba 5, 3. Berettyó-
 újfalu 4, 4. Mórahalm 2, 5. Ti-
 szafüred 1 ponttal. Az országos
 döntőt szeptember elején négy-
 négy csapat részvételével Békés-
 csabán rendezik.

KPVDSZ olimpiai sportnap
 Harminkét vállalat, szö-
 vetkezet és intézmény több

D. Kinizsi-Szarvas, Gyula-DUSE

A tegnapi NB I-es premier
 után ma megkezdődnek a
 küzdelmek a labdarúgó NB
 II-ben is. A másodosztályú
 bajnokságban ebben a bajnoki
 idényben fokozott érdeklődés
 kíséri, hiszen a négy csoport
 64 együttese közül mindössze
 20 csapat marad bent az NB
 II-ben. Így valamennyi klub
 az első öt hely egyikének
 megszerzését tűzi ki célul.
 Várhatóan nagyobb lesz a
 harc, élesebb a küzdelem és
 — legalábbis reméljük —
 színvonalasabb a játék, mint
 a korábbi években volt.

Nincsenek könnyű helyzet-
 ben az NB II-es debreceni
 együttesek a DUSE és a Ki-
 nizsi. A két csapatnak van
 esélye, hogy az első öt között
 végezzen. De csak akkor ki-
 séri majd siker szereplésüket,
 ha a játékosok az első pillá-
 natól kezdve elszántan küz-
 denek. Meggyőződésünk, hogy
 ebben a bajnoki idényben a
 játéktudás mellett a csapatok
 küzdőszelleme döntően be-
 folyásolja a bajnokság végső
 sorrendjét.

A D. Kinizsi ma délután a
 Vágóhid utcai sporttelepen
 mérkőzik 17 órai kezdettel a
 Szarvas csapatával. A talá-
 kozó játékvezetője Lázár József.
 Az élelmészieseknél valame-
 nyi játékos egészséges. Nagy

KEZDENEK A MEGYÉBEN Rajt a Tisza-csoportban

Az MLSZ a Hajdú-Bihar
 megyei labdarúgó-szövetséget
 bízza meg a területi bajnok-
 ság Tisza-csoportja küzdel-
 meinek lebonyolításával. A
 megyei szakszövetség fel-
 készült a rajtra, szervezeti-
 leg minden készen várja a
 ma, augusztus 16-i kezdést.

Megalakult az öttagú ver-
 senybizottság, a fegyelmi és
 a játékvezetői, ennek keret-
 ében az ellenőrző bizottság.
 Megtörtént a sorsolás és ma
 akadály nélkül rendezhetik
 meg az első forduló nyolc
 mérkőzését. Szabolcs-Szat-
 márból hat, Szolnok megyé-
 ből és Hajdú-Bihartól öt-öt
 együttes kezdheti el a pont-
 gyűjtést. Megyénkbeli Hajdú-
 bősörmény, a D. Volán, Bal-
 mazújváros, Hajdúszoboszló
 és a Hajdú Vasas jogosult a
 részvételre.

Bizonnyára éles küzdelem
 várható, hiszen a csoportból
 a bajnokság végén visszaesik
 az illetékes megyei bajnok-
 ságba a 11-16. helyezett. A
 bajnok — más csoportok első
 helyezettjeivel (összesen hat
 csoport) — osztályozót ját-
 szik majd az NB II-be jutá-
 sért, a hat közül három ke-
 rülhet fel. A területi bajnok-
 ságba juthat majd a 19 me-
 gyei és Budapest bajnoka osz-
 tályozó küzdelmeiből tíz
 együttes.

Az egyesületek jól felké-
 szültek, rendbehozták a pá-
 lyákat, kialakították a kere-
 tüket, s az elkövetkező he-
 tekben megláthatjuk, kik ho-
 gyan készültek, milyen erőt
 képviselnek. A területi baj-
 nokságban ifjúsági csapatok
 is részt vesznek — külön —

Hajdúszoboszló

Az állami gazdaság mun-
 kahelyi olimpiai tömegsport-
 versenyen atlétikában, kis-
 pályás labdarúgásban és lö-
 vészetben vetelkedett az ebe-
 si, a hajdúszoboszlói és a
 hosszúhátú területek 75 dol-
 gozója. Legjobban a szabolcs-
 lökai szerepeltek, a második
 helyen az ebesiek végeztek.
 A legeredményesebb sporto-
 ló Szabó Katalin és Szilágyi
 Sándor volt (mindketten Haj-
 dúszoboszlói).

Labdarúgás, Nők. (6 csapat):
 1. Elelmiszer, 2. M. Vendéglátó,
 3. Biharkeresztési AFESZ, Férfiak
 (22): 1. M. Vendéglátó, 2. Haj-
 dúszoboszlói SZOT, Udúli, 3. A.
 Vendéglátó. — Kézilabda. Nők
 (14): 1. Elelmiszer, 2. Balmazúj-
 városi AFESZ, 3. Püspökládányi
 AFESZ, Férfiak (6): 1. Balmazúj-
 városi AFESZ, 2. Elelmiszer, 3.
 M. Vendéglátó. — Röplabda. Nők
 (8): 1. FÜSZERT, 2. Hajdúdorogi
 AFESZ, 3. M. Vendéglátó, Férfiak
 (4): 1. Püspökládányi AFESZ,
 2. FÜSZERT, 3. M. Vendéglátó.
 Atlétika. Nők. 60 m: 1. Sallainé
 (Vegyesipar), 2. Leleszné
 (Elelmiszer), 3. Zavecki (Ruhá-
 zati). — 200 m: 1. Leleszné,
 2. Sallainé, 3. Nagy (Berettyóújfa-
 lu). — Magas: 1. Sallainé, 2. Le-
 leszné, 3. Kovács (Elelmiszer).
 Távol: 1. Sallainé, 2. Katona (M.

Kutyakiképző és -sporttelep nyílik

Nagy kutyák a karneválon

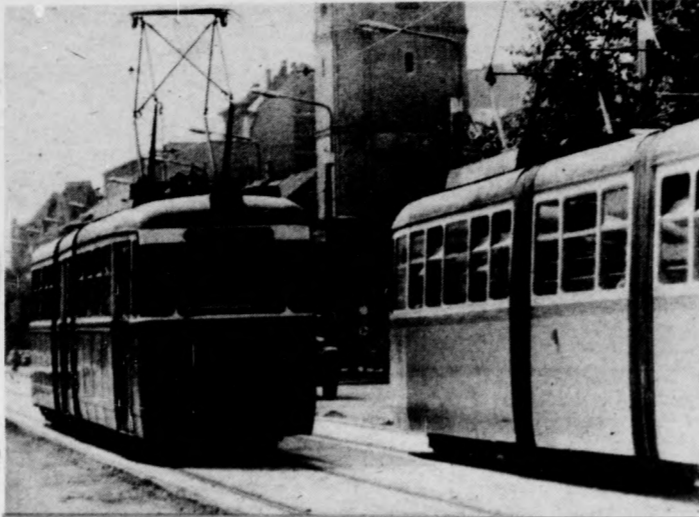
Kiállítás és ebszépséverseny Debrecenben

A Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesületének debreceni szervezete rendezésében augusztus 20-án reggel kilenctől este hatig szépséversenyrel egybekötött kutyakiállítás lesz Debrecenben a Volán-pályával szemben, az Egyetért utcaban.

Itt adják át egyúttal a város első kutyakiképzési és -sporttelepét. Az eseményre 150-200 ebet várnak, hat ügyvezető őrző-védő fajtából. Német juhászkok, dogok, dobermannok, schnauzerek,

boxerek és az igen ritka rotweilerek tartoznak ebbe a kategóriába, s mérik össze szépségüket az országos győztesnek járó nemzetiszínű szalagért és a klubgyőztes címért.

Az ebek korosztályonként, fajtánként és nemeként versenyeznek a különböző minősítésekért. A virágkocsik, zenekarok és a veterán autók mellett tehát a nagy kutyák is eljönnek a debreceni karneválra.

Szombaton reggel mindkét debreceni villamospályán megindult a forgalom. Felhívjuk a gyalogosok figyelmét, hogy fokozottan ügyeljenek az átkelésükénél, hiszen az ideiglenes egy sávpályás forgalom idején másfajta beidegződések alakulhatnak ki bennük. Azt persze a beidegződés sem magyarázza, hogy a járókelők sokszor ott mennek át a túlóldalra, ahol éppen kedvük szotyan. Kérjük tehát, hogy csak a kijelölt gyalogátkelő helyeken közlekedjenek. (Fotó: Kalmár)

A boltok nyitva tartása

Augusztus 19-én, szerdán teljes munkanap lesz, így az egy műszakos élelmiszerboltok a megye egész területén hosszabbított nyitva tartással üzemelnek. Középségenként két-két központi élelmiszerbolt vagy ABC-áruház 19 óráig tart nyitva. Az ennél egyébként később záró élelmiszerüzletek a szokásos szerdai nyitva tartás szerint árusítanak. Debrecenben a vásárcsarnok 18 óráig tart nyitva. Az iparcikk- és ruházati üzletek, áruházak a szerdai nyitva tartás szerint várják a vásárlókat. A vendéglátó üzletek a szombati rendnek megfelelően üzemelnek.

Augusztus 20-án, csütörtökön munkaszüneti nap, így valamennyi élelmiszer-, ruházati és iparcikkbolt és áruház zárva tart, a vendéglátó helyek szombati nyitva tartásuk szerint üzemelnek. E napon a piacok is zárva lesznek. Augusztus 21-én, pénteken, a heti pihenőnapon a piac a vasárnapi nyitva tartás szerint üzemel, a vendéglátó helyek pedig a szombati szerint. Az élelmiszer-, ruházati, iparcikkboltok és áruházak zárva lesznek.

Augusztus 23-án, vasárnap teljes munkanap lesz, tehát valamennyi nyitva tartású üzlet, vendéglátó egység és piac a pénteki nyitva tartási rendnek megfelelően üzemel.

A már kialakult gyakorlat szerint augusztus 20-án és 21-én a kijelölt vendéglátó üzletek tejet, kenyert és péksüteményt árusítanak.

Bőség a debreceni piacon

A kedvező időjárás hatására gyorsan érnek a növények, és a debreceni piacokon a felhozatal igen gazdag volt a hét végén.

A szabadpiaci felhozatal áral a következők: Morzsol tengeri 5,50-6, napraforgó 28-32, ubjurgonya 4-7, sárgarépa 8-14, petrezselyem 12-18, tormaz 28-32, vöröshagyma 9-12, fokhagyma 45-50, fejes káposzta 5-7, kelkáposzta 10-14, sóska 10-16, karalábas 6-10, káposzta 10-16, paradicsom 3-8, foztók 2-3, uborka 2-12, zoldbab 5-10, zoldborsó 28-30, gomba 100-120 forint kilónként. Egy darab zeller 2-3, egy csomó retek 3-4, a zoldhagyma csomója 4-5 forint. Egy fej saláta 3-4 forint. Az alma 6-16, a körte 10-12, a kajszibarack 12-15, az őszibarack 10-22, a szilva 8-16, a ribizke 16 forint kilónként.

Megjelent a szőlő, 20 és 40 forint kilónként. A sárgadinnye 6-10, a görögdinnye 3-5, a dióbeli 110-120, a méz 45-50, a savanyú káposzta 16 forint kilónként.

Sok volt az áru a baromfi-piacon. Az élő csirke 45-58, az élő kacsák 36-46, a sovány élő kacska 42-45, a vágott csirke 65-70, a vágott tyúk 55-65, a vágott kacska 70 forint kilónként. A legcseszbe tojás darabja 2,20 forint. A tejfel és a tehéntúró egyaránt 60 forint volt kilónként. A sajtot 90 forintért adták.

TV

VASÁRNAP BUDAPEST, 1. MŰSOR

8.58 Műsorismertetés. 9.00 Idősebbek is elkezdhetik... Tévé-torna (ism). 9.05 Óvodások filmműsora. Kétfilm-összeállítás. 9.25 Cimborák. Művészeti magazin gyerekeknek. 10.15 Tollasújság. 4. rész. 10.30 Hírek. 10.35 Stup. Közlekedj okosan! 10.40-12.05 Nyaralás Minkával. Csehszlovák film. 14.32 Műsorismertetés. 14.35 John Ford-sorozat. A cheyenne indiánok alkonya. Amerikai film. 16.55 Reklám. 17.00 Az év legszebb népdalfeldolgozásai. A zeneszerző: Kocsár Miklós. 17.20 Turandot, a kinal hercegnő. A szeptdi körzeti stúdió műsora. 17.55 Reklám. 18.00 Műsorainkat ajánljuk. 18.25 Reklám. 18.35 A Községszolgálat tájékoztatója. 18.40 Idősebbek is elkezdhetik... Tévé-torna. 18.45 Esti mese. 19.00 A hét. 20.00 Hírek. 20.05 Gyilkosság a 31. emeleten. Tévéjáték. 21.05 Radnóti Miklós. Dokumentumfilm. 22.10 Marion Williams és Barátainak műsora. 23.05 Hírek.

BUDAPEST, 2. MŰSOR

20.13 Műsorismertetés. 20.15-21.00 Telesport.

POZSONY, 1. MŰSOR

8.15 Hírek. 8.20 Gyerekek műsora. 10.45 Doktor a házban. Angol tévésorozat, befejező rész. 11.10 A héten történtek. 12.30 Híradó. 13.05 Menekülés az arany földjéről. Tévéfilm, befejező rész. 14.05 Utazó kamera. 14.35 Zenés műsor. 14.55 Nemzetközi lövészverseny. 16.00 Tévéjáték. 16.55 Atlétikai verseny. 19.10 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Vers. 20.05 Az utolsó angyalok. Olasz film. 21.35 Találkozás. 21.50 Sporthíradó. 22.20 Hangverseny. 22.45 Forma-1 VB, felvételeiről. 23.25 Hírek.

POZSONY, 2. MŰSOR

16.30 Folklorműsor. 17.05 Cseh film. 18.45 Műsorajánlat. 19.05 Utazó kamera. 19.30 Dokumentumműsor. 19.50 Orvosi tanácsok. 20.00 Dokumentumműsor. 20.55 Találkozás a dallal. 21.20 Híradó. 21.35 Cormac Joyce keze. Játékfilm.

BUDAPEST, 2. MŰSOR

8.30 A kis herceg. Gyermekfilm. 3. rész. 9.00 A falu életéből. 10.45 Zeneszó. 12.00 Vasárnapi album. Labdarúgóhírek. 14.45 Sakk. 15.00 A barátom volt. Román játékfilm. 16.05 Telesport. 17.40 A képernyő a kicsinyeké. 18.00 Tv-híradó. 18.25 Népdalok. 19.50 Jött egyszer egy lova. Amerikai játékfilm. 21.40 Tv-híradó.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓ MŰSORA

8.30 Hírek, időjárás, lapszemle, évtordulónaptár. 8.45 Az én

1981. augusztus 16., vasárnap

Ábrahám napja

A Nap kél 5.41 — nyugszik 19.55 órakor

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS: Általában kevés felhő, száraz idő. Időnként meglehetősen változó irányú szél. A legacsonyabb hajnali hőmérséklet: 13 és 18 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: 30 fok körül.

A Balaton vize szombaton 11 órakor Siófoknál 24 fok volt. (MTI)

ÉLETMENTŐ EMLÉKÉR MET adományozott a Minisztertanács két mosonmagyaróvári fiatalnak, a 17 éves Kiszelka Ritának és a 16 éves Lukácsi Róbertnek. A két fiatal kimentette június 4-én a helyenként 8-10 méter mélységű Bäger-tóból Petrovics Imréné helyi lakost.

Az **ÜTTÖRÖK JUBILEUMI** vonata megérkezett a Szovjetunióból. A Magyar Üttörők Szövetsége megyei elnöksége által szervezett 10 napos, Kijev-Moszkva-Leningrád utazáson részt vevő üttörők pénteken érkeztek vissza Debrecenbe.

HOL JÁRUNK, hogyan közlekedjünk — ezzel a címmel tartanak vetélkedőt a Volánnál augusztus 17-én, 14.30 órai kezdettel a helyi járatú autóbussz-gepkocsivezetők részére.

LOTTÓTÁJÉKOZTATÓ. A 33. játékhetén ötátlalatos szelvény nem volt. Négy találatot 48 fogadó ért el, nyerményük egyenként 159 848 forint, három találat 4512 fogadónak volt, egyenként 850 forint a nyermény. 149 567 darab a kétátlalatosok száma, melyekre egyenként 30 forintot fizetnek.

REAKTORSZERELÉS. Csehszlovákiából befutott az első reaktor valamennyi fontos egysége, s így megkezdődött a szerelés a paksi atomerőmű reaktorában. A reaktortartályban dolgozók „tisztaszerelést” végeznek, ruhájukon még gomb sincs, nehogy szilárd anyag véletlenül is bent maradjon.

DEBRECENBŐL INDI-TOTTÁK útjára Dubnába egy Volán-kamionban azt a speciális elektronspektrométert, amit az MTA Atommagkutató Intézetben terveztek és készítették. Az eszközzel az ATOMKI kutatócsoportja Dubnában végez majd ion-atom ütközési vizsgálatokat.

KÖZLEMÉNYEK

Műszaki kereskedés megnyílt. Nyitva: 8-12, 14-16.30 óráig, szombaton 8-12 óráig. Szabadság útja 22. (X)

Dalalbumot. Meghívjuk 17 fajú kakasjátékosokat megtekinteni aug. 15-én, szep. 15. között, vasárnaponként. Borsi Imre, Hajdúváros, Nagytó u. 5.

HETFO POZSONY, 1. MŰSOR

15.45 Hírek. 15.50 Gyerekek műsora. 16.10 Madarak világa. Természettudomány. 1. rész. 17.10 Katonák műsora. 18.05 A szocialista országok életéből. 18.30 Orvosi tanácsok. 18.40 A környezet. 19.10 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 20.05 Tévéfilm. 21.40 A rendőrség nyomoz. 21.45 Huszonöt óra a világban. 22.00 Magazin. 22.15 Sportközvetítés. 22.35 Az NDK Tv zenés szórakoztató műsora. 23.10 Hírek.

BUDAPEST

15.00 Magyar nyelvű adás. 17.50 A legkisebbeknek. 18.00 Tv-híradó. 18.25 Gazdasági felgyűlés. 18.45 Tudományos híradó. 19.25 Az idegen. Román játékfilm. 20.50 Világhíradó. 21.15 Tv-híradó.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓ MŰSORA

17.00 Hírek, időjárás, lapszemle. 17.05 Hétfői, Hétfői információs magazin. Szerkesztő: Antal István. 18.00 Eszaktisztult krónika. 18.15 A Bőjtortán együttes felvételeiből. 18.25-18.30 Hírszövegező, műsorlevezetés.

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Nyolcvanöt évvel ezelőtt, 1886. augusztus 16-án született Órszentmiklóson, s 71 éves korában, 1967-ben hunyt el Budapestben. Haász Árpád jogász, közgazdász, a magyar és a nemzetközi kommunista mozgalom kiemelkedő személyisége.

A szocialista munkásmozgalomban egészen fiatalon kapcsolódott be. Az első világháború idején részt vett az antimilitarista mozgalomban, s aktívan közreműködött a Gaillier kör, valamint a forradalmi szocialisták küzdelmeiben. A Kommunista Magyarországi Pártjának megalakulásától kezdve tagja volt, s a Magyar Tanácsköztársaság idején fontos posztokon tevékenykedett. A Tanácsköztársaság végnapjai után részt vett a bécsi magyar kommunista emigráció munkájában, majd az Osztrák Kommunista Párt központi szervezetében dolgozott.

A híres bécsi Schutzbund felkelés 1934-ben történt leverése után bebörtönözték, s internálták. Amikor kiszabadult, a moszkvai Lenin-iskolára került, oktatóként. A második világháború Párizsban érte, s azonnal bekapcsolódott a francia ellenállási mozgalomba. 1941-ben letartóztatták, Auschwitzba, majd Mauthausenbe deportálták; 1948-ban tért vissza hazánkba.

AZ ÜGYELETES HÍRSZERKESZTŐ

Szilágyi Gábor
Telefon: 12-144

ÚJ FOLYÓIRATOT alapított az Ipari Minisztérium, a megszünt minisztériumok négy kiadványa helyett. Az Ipari Szemle célja, hogy segítséget adjon a távlati stratégiák, tervek kidolgozásához is friss információkkal és szakértői elemzésekkel. Az első lapszámban szereplő cikkek például elemzik a VI. ötéves tervünk nemzetközi megalapozását is.

MEGÁLL AZ IDŐ a címe a Bereményi Géza forgatókönyvéből készült, Gothár Péter rendezte filmnek melynek forgatása a napokban fejeződött be, csakúgy, mint a nemskorra már moziba is került „A koncert képei”, Koltai Gábornak az Illés-zenekarról készült filmje.

A **BEKE ZÁSZLÁJA** elnevezésű nemzetközi gyermekfesztivál ez évben a bolgár államilapítású 1300. évfordulója jegyében nyílt meg szombaton Szófiában. A nemzetközi gyermektalálkozóra több neves művész is érkezett a bolgár fővárosba.

MOZGÁSSZERVI REHABILITÁCIÓS központ épül gyermeknek Miskolcon. A kétezer négyzetméter alapterületű épületben gyógytornatermet, úszomedencét, hidrotér és fizioterápiás kezelő alaktanak ki többek között.

Létav

Az érkező vendégeknak sárnapi a nagyközösgés hában már az új tábla fog határolt közösg.

A felirat azt jelenti, az egyesült nagyközösgés kad lakosai mindenkor séggel eleget tettek állargári kötelezettségeiknek, mikor, ha arra került sor veszen segítettek a határket.

Az avatónapség eln gében helyet foglalt közzött Hajdú-Bihar meg a debreceni járás több állami, néprfont-és gazd vezetője, a társ fegyerök és a Varsói Szerződés telmében ideiglenesen zánkban tartózkodó szovjet egység képviselő.

Létavértes és Kokad sáinak helytállását a

A Debreceni Közlekedési Vállalat értesíti a lakosokat, hogy a pályarekonstrukció befejezése következtében 1981. augusztus 15-től helyreáll a villamosok körforgalma. Ezen időponttól kezdve tehát a Vörös Hadsereg útja mindkét végén közlekednek villamosok. Kérjük a járművezetőket és a gyalogosokat, hogy az előbbieknél közlekedésük során vegyék figyelembe. (X)

A Magyar Elektrotechnikai Egyesület debreceni csoportja 1981. október 1-től az alábbi tanfolyamokat indítja: Önálló villanyszerelői tanfolyam, a tanfolyam költsége: 2500 Ft/6. Villamos műkezelői tanfolyam (telepkeztető), a tanfolyam költsége: 2600 Ft/6. Villamos műkezelői tanfolyam (telepkeztető), a tanfolyam költsége: 2900 Ft/6. Jelenkezési lapok beszerezhetők a MTESZ Debrecen, Kossuth utca 8. szám alatti helyiségében és a TITÁSZ Vállalat Debrecen, Kossuth u. 41., személyzet és oktatási főosztályán. (X)

PARADICSOMSZEZON A KONZERVYÁRAKBAN.

Már üvegekben van a leszerződött ötvenezerből 32 ezer tonna uborka. A meleg idő gyorsította az érést. Megkezdődött a paradicsomszezon is a hatvani, kecskeméti, bekéscsabai és nagykőrösi üzemekben, 330 ezer tonna paradicsomból lesz sűrítmény.

KORLÁTLAN ÉLETTARTAM.

Korszerű gyújtáselosztók kísérleti gyártását kezdte meg a Bakony Művek készthelyi gyárában. A Ladák számára készülő újfajta berendezés nyomtatott áramkörös jeladóról rendelkezik, korlátlan élettartamú, a gyári beállítás után semmilyen kezelést nem igényel.

AZ ELSŐ CSAPOLÁS

történt meg pénteken virradóra a Dunai Vasmű konverter acélművében, mely a tervezett határidő előtt négy és fél hónappal készült el. Az új létesítmény még az idén 150 ezer tonna acélt ad a népgazdaságnak.

AUTOMATIKUS VEZÉRLÉSŐ

homokkeverő kezdte meg próbáuzemét az Öntődei Vállalat formázóanyagokat gyártó üzemegeységében. Az új berendezés segítségével 30 százalékkal, évi 40 ezer tonnára emelik a különleges gyantás homok gyártását.